

GWIDA GHALL-EDUKATURI FUQ IL-PEDAGOġIJA U L-ASSESSJAR

L-UŽU TAL-APPROċċ LI JIFFOKA FUQ IL-KISBIET MIT-TAGħLIM

IL-FRANCIŻ

LIVELLI 7 8 9 10

Learning
Outcomes
Framework

Learning Outcomes Framework

Dan id-dokument jagħmel parti mill-Proġett ESF1.228 bl-isem 'id-Disinn tal-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim, marbut mal-programmi ta' Tagħlim u Assessjar b'rabta mat-Taħriġ implementat fil-Programm Operattiv II – Politika ta' Koeżjoni 2007-2013, parzjalment iffinanzjat mill-Fond Soċjali Ewropew tal-Unjon Ewropea bir-rata ta' ko-finanzjament: 85% Fondi tal-UE; 15% Fondi Nazzjonali.

© Direttorat għall-Kwalità u l-Standardizzazzjoni fl-Edukazzjoni 2015

Direttorat għall-Kwalità u l-Standardizzazzjoni fl-Edukazzjoni,
Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol,
Triq l-Assedju I-Kbir, il-Furjana VLT 2000
Malta

Pubblikatur: Direttorat għall-Kwalità u l-Standardizzazzjoni fl-Edukazzjoni

L-ebda parti minn dan id-dokument ma tista' tiġi kkupjata jew prezentata bħala veržjoni uffiċċjali, jew bħala dokument li ġie prodott b'affiljazzjoni jew approvat mid-DQSE.

Disinn Grafiku: Outlook Coop

II-Kontenut

L-Introduzzjoni	5
1. II-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Suġġett	9
2. II-Pedagoġija	
A. II-Pedagoġija u l-prattiki għat-tagħlim	27
B. L-embedding fit-tagħlim tat-Temi Krosskurrikulari.....	31
Č. It-tagħlim ta' studenti differenti f'kull livell	36
D. It-tagħlim ta' livelli differenti fl-istess sena	41
E. It-tagħlim ta' livell wieħed fuq sentejn	42
3. L-Assessjar	
A. Metodoloġiji li jassiguraw assessjar xieraq	44
B. Metodoloġiji ta' assessjar inklussiv	49
Č. Modi ta' assessjar ta' min joqghod fuqhom u validi	51
D. L-Assessjar tat-Temi Krosskurrikulari	53
E. Ir-Rappurtagg tal-Progress	54
Ir-Referenzi	57
L-Appendiči: It-Temi Krosskurrikulari	59

L-Introduzzjoni

Wara l-approvazzjoni tal-Qafas Nazzjonali tal-Kurrikulu (NCF) fl-2012, ġie varat pjan ambizzjuż bil-għan li jpoġġi t-teorija fil-prattika. Mibni fuq il-Kurrikulu Minimu Nazzjonali (2000), dan jindirizza dawk in-nuqqasijiet li jeżistu fil-proċess tat-tagħlim f'Malta fejn l-enfasi qed iddur mit-tagħlim tas-suġġett għal fuq it-tagħlim tal-istudenti.

Il-qafas tal-Kurrikulu Minimu Nazzjonali ħadem fuq id-dokumenti marbuta ma' certa *policies* maħruġa mill-Kummissjoni Ewropea. Dawn kienu jinkludu l-Key Competences for Lifelong learning – A European Reference Framework (inkluz fl-anness tar-Rakkomandazzjonijiet; 2006/962/EC); l-iStrategic Framework for European Cooperation in Education and Training (ET 2020; 2009) u l-Europe 2020 – A Strategy for Smart Sustainable and Inclusive Growth (COM (2010) 2020) li kien kontinwazzjoni tal-Lisbon Strategy for Growth and Jobs (Memo 06/478/12 Dec 2006).

Fl-isfond tal-iżvilupp storiku Malti, u fuq il-baži tal-kurrikulu u d-dokumentazzjoni tal-UE, l-NCF ifittex li jipprovd direzzjoni strategika billi jirazzjonalizza l-bidliet meħtieġa u l-implikazzjonijiet tagħhom fuq il-kontenut tas-settur/ suġġett, il-pedagoġji u l-assessjar. L-NCF ġie pprezentat b'perspettiva ta' tagħlim tul il-ħajja filwaqt li jiċċelebra d-diversità billi jaħseb għall-istudenti kollha f'kull stadju tal-edukazzjoni tagħhom. Huwa għandu l-ġhan li jintroduċi aktar ekwid u diċċentralizzazzjoni fis-sistema nazzjonali. L-NCF ifitdex li jippreżenta kurrikulu mingħajr kantunieri li jirrifletti tranżizzjoni mingħajr skossi, filwaqt li jkompli jibni u jestendi fuq il-pedamenti sodi tal-edukazzjoni bikrija. Fuq kollo, l-NCF għandu l-ġhan li jipprovd edukazzjoni ta' kwalità għal kull student/a billi jnaqqas il-persentaġġ ta' persuni li jitilqu kmieni mill-iskola filwaqt li jħegġi għhom ikomplu l-edukazzjoni ogħla.

L-NCF ippropona *Learning Outcomes Framework* (LOF) bħala l-baži għat-tagħlim u l-assessjar matul is-snini tal-edukazzjoni obbligatorja. L-ġhan tal-*Learning Outcomes Framework* huwa li jeħles lill-iskejjel u lill-istudenti minn għarfien impost centralment b'sillabi li jiffukaw fuq l-ġħarfien impost, u jagħthihom aktar libertà sabiex jiżv il-livelli edukattivi nazzjonali għall-istudenti kollha f'Malta. Għaldaqstant, l-LOF huwa maħsub sabiex eventwalment iwassal għal aktar awtonomija fil-kurrikulu tal-kolleġġi u l-iskejjel bil-ġhan li jindirizzaw aħjar il-bżonnijiet tat-tagħlim tal-istudenti tagħhom.

Numru ta' dokumenti lokali oħra li ġew ippubblikati f'dawn l-aħħar xhur ukoll kienu ta' kontribut għall-ħtieġa ta' approċċi li jiffoka fuq ir-riżultati tat-tagħlim fl-istrutturi edukattivi prezenti. B'mod partikolari, il-*Framework for the Education Strategy for Malta 2014-2024 (2014)*, l-*Istrateġja Nazzjonali Tal-Litteriżmu Għal Kulħadd f'Malta u Ĝħawdex 2014-2019 (2014)*, A Strategic Plan for Early School Leaving in Malta 2014 (2014), *Education for All: Special Needs and Inclusive Education in Malta (2014)*, *Malta National Lifelong Learning Strategy 2020 (2015)* u r-Respect for All Framework (2014) kollha jiffokaw fuq il-ħtieġa li jiġu offruti opportunitajiet indaqs lill-istudenti kollha sabiex jiksbu riżultati edukattivi ma' tmiem l-edukazzjoni tagħhom u li jippermettulhom jieħdu sehem f'tagħlim tul il-ħajja, u b'hekk jitnaqqsu l-ħafna każiżiet ta' studenti li jitilqu kmieni mill-iskola filwaqt li jiġi assigurat li l-istudenti kollha jiksbu l-ħtieġi bażiċi fil-litteriżmu, fil-matematika, fix-xjenza u fit-teknoloġija.

Il-Proġett ESF 1.228 – Design of Learning Outcomes Framework, Associated Learning and Assessment Programmes and Related Training huwa maħsub li jwassal dan l-approċċ tal-*Learning Outcomes Framework* lill-edukaturi u l-partijiet ikkonċernati fl-edukazzjoni obbligatorja. Dan jindirizza l-iżvilupp olistiku tal-istudenti kollha u jiddefendi l-edukazzjoni ta' kwalità għal kulħadd bħala parti mill-istrateġija koerenti għat-tagħlim tul il-ħajja li għandha l-ġhan li tassigura

Li t-tfal kollha jkollhom l-opportunità jiksbu l-ħiliet u l-attitudnijiet meħtieġa sabiex ikunu čittadini attivi tal-futur li jirnexxu fuq il-post tax-xogħol u fis-soċjetà irrispettivament mill-istat soċjo-ekonomiku, kulturali, razzjali, etniku, reliġjuż, tal-ġeneru u sesswali.

L-LOF ser jippermetti flessibilità fit-tagħlim u fil-programmi tat-tagħlim sabiex jiġu indirizzati bżonnijiet speċifici filwaqt li nibnu fuq il-kwalitajiet fil-kuntest ta' komunitajiet tat-tagħlim f'kulleggi u skejjel differenti. Dan il-kunċett ta' flessibilità qed ikun inkoraġġit matul il-qafas kollu. Filwaqt li wieħed irid jirrikonoxxi l-fatturi li jmorru lil hinn mill-iskola li jaġeffwaw ir-riżultati tal-istudenti, bħall-faqar u l-eskużżoni soċjali, L-LOF ifitdex li jtejjeb l-esperjenzi tat-tagħlim tal-istudenti billi jinkoragħixxi l-kreattività, il-litterizmu kritiku, l-imprenditorija u l-innovazzjoni f'kull livell. Dawn jippermettu li l-istudenti jilhqo l-potenzjal tagħhom billi jżewġu flimkien dak li jkunu tgħallmu mal-kuntesti personali tagħhom. B'rīzultat ta' hekk, l-istudenti jitgħallmu jiżviluppaw attitudni pożittiva u apprezzament akbar lejn it-tagħlim.

Il-bidla minn kurrikulu bbażat fuq kontenut preskrittiv għal approċċi li jiffoka fuq ir-riżultati tat-tagħlim ser thalli effett fuq il-programmi kollha fl-iskejjel u fuq l-eżamijiet barranin u l-assessjar mat-tmiem tal-edukazzjoni obbligatorja f'Malta.

L-LOF ġie ddisinjat ukoll sabiex jilħaq l-erba' għannejiet edukattivi msemmija fl-*Education Strategy for Malta 2014 – 2024* (Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol, 2014), fosthom li:

- jitnaqqsu d-differenzi fir-riżultati edukattivi bejn is-subien u l-bniet u bejn studenti li jattendu skejjel differenti, jitnaqqas in-numru ta' studenti li jmorru hażin, jiżdied il-livell fil-litterizmu, fil-matematika u fix-xjenza u t-teknoloġija, u jogħla l-livell tal-istudenti;
- jingħata s-sapport għal riżultati aħjar lil tfal f'riskju ta' faqar jew li ġejjin minn familji bi dħul baxx u jitnaqqsu r-rati ta' studenti li jieqfu kmieni mill-iskola;
- tiżdied il-partecipazzjoni fit-tagħlim tul il-ħajja u t-tagħlim għall-adulti;
- tiżdied ir-rata ta' studenti li jkomplu jistudjaw u jiżdied il-livell tar-riżultati f'edukazzjoni u taħriġ ogħla, vokazzjonali u terzjarju.

Il-Programmi ta' Tagħlim u Assessjar (LAPs) li ġew żviluppati għal kull suġġett ser jassiguraw li ċ-ċentru jkun l-istudent. Għaldaqstant, l-attivitajiet ta' tagħlim ser ikunu mfassla sabiex jistimolaw il-kreattività u l-immaġinazzjoni; jgħinu lill-istudenti jagħmlu l-ġudizzji tagħhom meta jeditjaw/jikkoreġu x-xogħol tagħhom; jiżviluppaw il-ħiliet investigattivi u kostruttivi tal-istudenti billi tintuża midja differenti u jiġu inkoragħġuti ħiliet riċettivi (is-smigħ u l-qari) li jwasslu għal ħiliet produttivi (it-taħdit u l-kitba). L-LAPs huma maħsuba wkoll sabiex tinħoloq atmosfera fejn l-istudenti jiżviluppaw il-ħiliet personali tagħhom sabiex isolvu l-problemi u l-abiltà tagħhom biex jaħsbu u jirraġunaw b'mod logiku; jirriflettu fuq ir-riżultati u l-konsegwenzi filwaqt li jesploraw alternattivi possibbli, u japplikaw kuntesti interessanti u realistiċi li jagħmlu sens għalihom.

Bl-użu tal-LAPs, l-għalliema ser ikunu mħeġġa joħolqu sitwazzjonijiet u riżorsi li jkunu interessanti b'mod intrinsiku, li jinkludu fihom il-kultura, u li joffru sfida konjittiva filwaqt li jippermettu lill-istudenti jsiru haġa waħda mal-informazzjoni varja li jkunu kisbu.

IL-PROGRAMM TA' TAGħLIM U ASSESSJAR Għall-Franċiż

Dan id-dokument, li hu maħsub għal min jieħu d-deċiżjonijiet, l-edukaturi u l-għalliema fil-klassi, jippreżenta l-Programm ta' Tagħlim u Assessjar (LAP) għall-Franċiż.

L-LAP jinkludi:

- **II-Learning Outcomes Framework (LOF)** – dan jinkludi sett ta' *subject learning outcomes (SLOs)* li jispjega x'għandu jkun jaf, jifhem jew ikun kapaċi jagħmel l-istudent bħala riżultat tal-proċess tat-tagħlim. Dawn ir-riżultati tat-tagħlim huma ddisinjati biex jintużaw f'numri varji ta' kuntesti ta' tagħlim u mgħallma permezz ta' metodi differenti. Dawn jistabbilixxu r-riżultat aħħari aktar milli jiddeskrivu l-proċess ta' tagħlim jew l-attivitajiet ta' tagħlim.
- **Noti fuq il-Pedagoġja u l-Assessjar** – ir-riżultati tat-tagħlim huma miktuba b'tali mod li jwasslu informazzjoni fuq il-pedagoġġja u, flimkien mal-istrateġiji tal-assessjar marbuta ma' kull riżultat, jissettjaw idea čara tal-assessjar. Dan id-dokument jelenka modi ta' tagħlim prattiku kif ukoll linji gwida għall-assessjar li jistgħu jintużaw mill-edukaturi filwaqt li jiġu addattati mill-edukaturi nfushom sabiex jilħqu l-bżonnijiet tal-istudenti tagħhom.

Dan id-dokument sar b'kollaborazzjoni bejn Outlook Coop Learning Outcomes Framework Joint Venture li tinki ludi lil Outlook Coop bħala s-sħab ewljeni, East Coast Education Ltd, u l-University College London Institute of Education, flimkien mad-Direttorat għall-Kwalità u l-I-Standards fl-Edukazzjoni (DQSE). Is-Sur Barry Smith (Direttur Tekniku tal-Joint Venture), is-Sur Godfrey Kenely (id-Direttur tal-Kuntratti tal-Joint Venture), Dr Michelle Attard Tonna (Kap tal-Proġett) u s-Sur Gaetano Bugeja (Project Leader) mexxew lill-esperti tal-proġett.

II-Kontributuri

Nixtiequ niringrażżjaw lill-esperti msemmija hawn taħt li taw il-kontribut tagħhom fl-iżvilupp tal-Learning Outcome Framework u d-Dokument fuq il-Pedagoġja u l-Assessjar għall-Franċiż.

L-Esperti tas-Suġġett:

BONELLO Ruth
DEMICOGLI Ingrid
FARRUGIA Doreen
ZAMMIT Charmaine

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett

IL-FRANCIJ

LIVELLI **7 8 9 10**

Il-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Suġġett (SLOs) għall-Franċiż jinkludu minn Livell 7 sa' Livell 10.

Fi ħdan il-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim (LOF), f'Livell 10 huwa meqjus bħala l-livell għall-istudenti 'tajbin ħafna u b'talent'. Il-kisbiet mit-tagħlim fi ħdan dan il-livell huma l-ogħla tal-ispettru kollu u jwasslu lill-istudenti għal aktar tagħlim.

Il-kunċett bažiku huwa aħjar, *aktar* milli *aktar*. F'Livell 10, l-istudenti juru fehim aktar profond u applikazzjoni usa' tal-kontenut fil-Livell 9 li jimmarka t-tmiem tal-edukazzjoni obbligatorja. Il-kisbiet mit-tagħlim tal-Livell 10 jiffokaw fuq tliet fatturi ewlenin:

- żieda fil-livell ta' fehim sofistikat tal-kontenut ta' Livell 9
- aktar awtonomija ta' tagħlim fl-iżvilupp tal-fehim u l-ħiliet
- żieda fl-applikazzjoni u s-soluzzjoni ta' problemi.

Wieħed ta' min jinnota li kull Livell ta' Kisbiet mit-Tagħlim jista' jkompli jiġi estiż, u s-suġġerimenti għal dawn ser inkunu inkluži fil-parti tal-Pedagoġġja u l-Assessjar f'dan id-dokument.

LEVEL 7

L-Aspetti tas-Suġġett: Tislijiet/Introduzzjonijiet

1. Kapaċi nselem lin-nies b'mod xieraq, nistaqsi kif inħuma, ngħidilhom kif jien u nistaqsi kif inħuma nies oħrajn.
 IS-SMIGħ U T-TAĦDIT
2. Kapaċi nuża forom differenti ta' indirizzar biex nitkellem mal-ħbieb, mal-ġħalliema u man-nies li ma nafx, bl-użu ta' modi formali u informali tal-indirizzar u tal-lingwa.
 IS-SMIGħ U T-TAĦDIT
3. Nifhem meta l-ġħalliem/a qed jitkellem/titkellem ma' persuna waħda jew aktar fil-klassi u nifhem kmandi sempliċi (l-aktar lingwa passiva, riċettiva b'xi lingwa attiva, produttiva) u lingwa formali. Kapaċi nagħraf il-forom ta' 'tu' u 'vous' u frażijiet tal-ġħajnejha bħal 'Pardon', 's'il vous plaît', 'excusez-moi', 'merci'.
4. Kapaċi nirreagixxi b'mod xieraq meta l-ġħalliem/a jistaqqsini/tistaqqsini biex nagħmel xi haġa bil-Franċiż u nitlob għall-ġħajnejha jekk ma nifhimx.
 IT-TAGħLIM SOċJALI
5. Kapaċi nintrosu lili nnifsi, niddikjara l-età tiegħi, għeluq snini, nazzjonaliità u fejn noqgħod u nistaqsi lill-oħrajn x'inhuma l-ismijiet, l-etajet u n-nazzjonaliет tagħhom u fejn joqogħdu.
 IS-SMIGħ U T-TAĦDIT
6. Kapaċi nintrosu nies lill-oħrajn, e.ż. "C'est Paul."
7. Kapaċi nifhem testi sempliċi li jipprovd dettalji personali tal-oħrajn.
 IL-QARI U L-FEHHIM
8. Kapaċi nikteb introduzzjoni qasira fuqi nnifsi, niprovd dettalji personali u nuża konnetturi sempliċi, bħal 'et', 'mais' u 'aussi'.

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-kalendaru

- Kapaċi nifhem u nipproduċi numri sal-1,000.

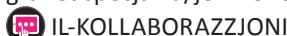
IL-KITBA

- Kapaċi nitkellem dwar dati u t-temp f'Malta u f'postijiet oħra u nistaqsi lill-oħrajn dwar id-dati u t-temp f'postijiet oħra, bl-užu tal-espressjonijiet tat-temp bħal 'il y a/il fait...' nuri li kapaċi nisma' lill-oħrajn b'attenzjoni u nirrispondi b'mod xieraq. Kapaċi nitkellem dwar *I-istagħuni bl-užu ta'* prepożizzjonijiet bħal 'Au printemps, en été, en automne, en hiver'. Kapaċi nitkellem dwar *it-temp bl-užu tal-'futur proche'* (aller + infinitiv, eż. 'Il va pleuvoir, il va faire chaud...'). Kapaċi nuża vokabolarju/espressjonijiet relatati mat-temp biex ngħid kif se jkun it-temp għada, il-ġimgħa d-dieħla. Kapaċi nuża prepożizzjonijiet relatati ma' postijiet, 'être'/'avoir' u 'aller'.

IS-SMIGH U T-TAHDIT

- Kapaċi nikkumpara dati u anniversarji speċjali fil-kalendaru Malti ma' dati speċjali u anniversarji f'kalendari ta' pajiżi Frankofoni, eż. *la fête nationale en France*, nuri li jien lest/a li nitgħallem dwar kulturi u tradizzjonijiet oħra u bl-užu ta' vokabolarju bħal 'traditionel(le), un jour spécial/important/célèbre'.
- B'kollaborazzjoni ma' oħrajn, kapaċi nipprepara prezentazzjoni qasira bl-užu tal-Malti/Ingliz u xi Franciż dwar ġranet speċjali u/jew kondizzjonijiet tat-temp f'pajjiż frankofonu.

IL-KOLLABORAZZJONI

L-Aspetti tas-Suġġett: Familja, animali domestiċi u ħbieb

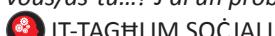
- Kapaċi niddikjara kemm hemm persuni fil-familja tiegħi u min huma bl-užu ta' vokabolarju inkluż membri tal-familja, it-tishħiħ ta' 's'appeler' fil-persuni kollha, pronomi relativi bħal 'qui', eż. *'J'ai un chien qui s'appelle Max.'*, aġġettivi possessivi, 'il a ...' u negattiv fi frażiżiet fissi bħal *'je n'ai pas de frères/sœurs'*.
- Kapaċi nistaqsi persuni oħra dwar membri tal-familja tagħhom, bl-užu ta', eż. *'Qui est-ce?/ Combien de personnes...?'*, u nifhem x'jgħiduli, nuri li jien konxju/a li jeżistu tipi differenti ta' familji.
- Kapaċi niddikjara x'inhuma l-annimali domestiċi tiegħi, jew li m'għandix annimali domestiċi bl-užu tal-verb 'avoir' u n-negattiv bi frażiżiet fissi, bħal *'je n'ai pas d'animaux'*.
- Kapaċi nistaqsi persuni oħra jekk għandhomx annimali domestiċi.
- Kapaċi nifhem lil persuna meta tiddekskru l-familja tagħha jew ta' xi ħadd ieħor, inkluż kwalunkwe annimali domestiċi, bi Franciż mitkellem jew miktub.
- Kapaċi nikteb test qasir u ngħid min hemm fil-familja tiegħi, inkluż kwalunkwe annimali domestiċi, bl-užu ta' vokabolarju bħal *'avoir, être, habiter, il y a, avec'* u negattiv u t-tielet persuna singolari u plurali, eż. *'il/elle n'habite pas avec nous'*.

L-Aspetti tas-Suġġett: Niddekskrivi lill-oħrajn

- Kapaċi niddikjara jif jien, il-familja tiegħi, il-ħbieb u l-annimali domestiċi fid-dehra fizikament u fil-karattru bl-užu ta' *aġġettivi tat-tul, daqs, kultur tax-xagħar u tal-ghajnejn, karattru, ftehim u pożizzjoni tal-aġġettiv, 'il/elle est ... il/elle a ...'* u paraguni inkluż *'plus/moins/ aussi ... que, assez, un peu, très, trop'*, eż. *'Il est plus sympa que Jean.'*
- Kapaċi nistaqsi lill-oħrajn biex jiddekskrivu lilhom infushom u lill-membri tal-familja tagħhom, lill-ħbieb u lill-annimali domestiċi, bl-užu ta' *"Il/elle est comment? Est-ce qu' 'il/elle est grand(e)?'* Kapaċi nuża l-forma korretta tal-aġġettivi u npoġġihom fil-pożizzjoni korretta f'sentenza.
- Kapaċi naqra u nisma' testi sempliċi, bl-užu ta' lingwaġġ familjari, biex insib informazzjoni dwar persuni, il-familji, il-ħbieb u l-annimali domestiċi tagħhom.
- Kapaċi nikteb deskrizzjoni qasira tal-familja, ħbieb u annimali domestiċi tiegħi għall-oħrajn u nuri l-fehim tiegħi tal-aġġettivi, pożizzjoni, ftehim u paragun. Kapaċi nuża forom bħal *'avoir, être, s'appeler'*.

L-Aspetti tas-Suġġett: Skola

- Kapaċi niddeskrivi l-klassi tiegħi u x'hemm fiha.
- Kapaċi nagħmel talbiet fil-klassi u nistaqsi għall-għajnejn bil-Franciż bl-užu ta' *'Je peux...?, Excuse(z)-moi, avez-vous/as-tu...? J'ai un problème, Pardon, Répétez/Pouvez-vous répéter, s'il vous plaît, merci, Je voudrais'*.

IT-TAGħLIM SOĊJALI

3. Kapaċi niddeskrivi l-klassi tiegħi oralment u f'lesti qosra miktuba.
  4. Kapaċi niddeskrivi l-iskola tiegħi u nistaqsi lill-oħrajn dwar l-iskola tagħhom bl-użu ta' vokabolarju tas-sitwazzjoni, bħal 'en ville, à la campagne, au bord de la mer,' u 'se trouver'.
  5. Kapaċi nidentifika oqsma tas-suġġetti differenti fl-iskola tiegħi u fl-iskejjel ta' nies oħrajn u niddikjara liema suġġetti nistudja.
  6. Kapaċi nifhem testi qosra dwar is-suġġetti tal-iskola ta' persuni f'pajjiż Frankofonu u pajjiżi oħra u l-iskejjel tagħhom.
  7. Kapaċi nitkellem dwar ir-rutina tal-iskola tiegħi u nistaqsi lill-oħrajn dwar ir-rutini tagħhom filwaqt li possibbilment nagħmel referenza għall-istili tal-ħajja differenti bbażati fuq għażiex sostenibbli inkluż lingwa relatata mal-ħin u l-frekwenza eż. 'x fois par semaine/jour'; 'à' bi frażijiet tal-ħin.
- NITGHALLEM BIEX INSIR NAF
8. Kapaċi niddeskrivi s-suġġetti li qed nistudja u nistaqsi lill-oħrajn x'jaħsbu fuq suġġetti partikolari.
  9. Kapaċi ngħid meta jsiru klassijiet differenti u nistaqsi lill-oħrajn dwar il-ħinijiet li fihom isiru l-klassijiet tagħhom u nuri li naf nuża espressjonijiet tal-ħin sempliċi, eż. 'A quelle heure commence le cours d'anglais?'
  10. Kapaċi nikkollabora ma' oħrajn, bl-użu tal-ICT u dizzjunarji bilingwi biex nirriċerka l-iskejjel u l-ġurnata tal-iskola f'pajjiż Frankofonu u nieħu sehem fi prezentazzjoni tas-sejbiet tagħna bil-Malti/Ingliz u Franċiż.
- IL-KOLLABORAZZJONI

L-Aspetti tas-Suġġett: Opinjonijiet

1. Kapaċi niddikjara li jogħġbuni, ma jogħġbunix jew nippreferi ġertu annimali, persuni fil-familja tiegħi, suġġetti tal-iskola u nuża aġġettivi biex niddikjara għalfejn, eż. 'J'aime l'anglais et le français.' 'Je déteste les maths parce que c'est difficile!'
  2. Kapaċi nistaqsi lill-oħrajn dwar x'jogħġobhom u x'ma jogħġobhomx, u nuri li napprezzu fehmiet u personalitajiet differenti u nuża vokabolarju bħal 'Qu'est-ce que tu penses de... Tu aimes? Qu'est-ce que tu préfères', 'Quel est ton ... favori/préférés?'
- IT-TAGħLIM SOĊJALI
3. Kapaċi nifhem testi qosra, bl-użu ta' dizzjunarju/glossarju bilingwi, f'lingwa l-aktar familjari dwar dak li jogħġobhom u dak li ma jogħġobhomx nies oħrajn.
  4. Kapaċi nikteb test qasir, bl-użu ta' dizzjunarju/glossarju bilingwi, biex ninforma lill-oħrajn dwar dak li jogħġobni u li ma jogħġobnix u nipprovdni raġunijiet.
- IL-QARI U L-FEHIM
- IL-KITBA

L-Aspetti tas-Suġġett: Id-dar u l-ambjent tad-dar

1. Kapaċi nitkellem dwar fejn noqgħod u npoġġihs f'kuntest usa'. Kapaċi nuża vokabolarju tas-sitwazzjoni relata ma' postijiet ġeografici bħal 'au nord, au sud', 'habiter, se trouver, ... est situé(e)'.
2. Kapaċi niddeskrivi d-dar tiegħi, il-kmamar u l-madwar immedjat.
3. Kapaċi nistaqsi lill-oħrajn dwar fejn joqogħdu u dwar kif inħuma d-djar tagħhom.
4. Kapaċi nikkomunika fejn jinsabu ġertu affarrijiet fid-dar jew fiż-żona tal-madwar bl-użu ta' 'il y a, il n'y a pas, être, avoir' eċċ.
5. Kapaċi nistaqsi fejn jinsabu ġertu ogħġetti fid-dar jew fil-madwar bl-użu ta' 'Où se trouve ... / Où est...?'
6. Kapaċi nifhem testi qosra f'lingwa l-aktar familjari dwar id-djar u ż-żona tal-madwar ta' persuni oħrajn.
7. Kapaċi nikteb testi qosra, deskrittivi dwar id-dar tiegħi stess u d-djar ta' nies oħrajn.
8. Kapaċi ngħid fejn ngħix fir-rigward ta' kunktest ġeografiku usa'.
9. Kapaċi nistaqsi lill-oħrajn dwar fejn joqogħdu bl-użu ta' 'Où est / se trouve ...?'
10. Kapaċi nsemmi punti ta' interess fiż-żona tad-dar tiegħi u nistaqsi lill-oħrajn dwar punti ta' interess fejn joqogħdu, bl-użu ta' vokabolarju bħal 'Dans ma ville/mon village il y a ...'
11. Kapaċi nipparteċipa f'konversazzjonijiet dwar x'hemm fiż-żona tad-dar tiegħi u bnadi oħra bl-użu ta' 'A Malte, sur l'île de Malte ...', 'Qu'est-ce qu'il y a...?'

12. Kapaċi nitkellem dwar kif nasal f'postijiet fil-pajjiż tiegħi u nistaqsi lill-oħrajn dwar mezzi tat-transport differenti fil-pajjiż/regjun tagħhom u nuri għarfien tal-modi tat-transport sostenibbli, eż. *transports en commun, covoiturage, aller à vélo, aller à pied*.
 NITGħALLEM BIEX INSIR NAF
13. Kapaċi nifhem direzzjonijiet u kapaċi nippordi direzzjonijiet lejn postijiet f'belt jew xi mkien ieħor bl-užu ta' 'Pour aller à/ à la/ à l'/au/ aux...'. *Où est/se trouve... ?; Je voudrais aller à ...;* u l-imperattiv ta' verbi bħal 'prendre/aller/ tourner'. Kapaċi nuża 'à droite/à gauche/tout droit'. Kapaċi nuża numri ordinali: 'la première rue à gauche, au rond point...'.
14. Kapaċi nifhem testi qosra f'lingwa l-aktar familjari dwar pajjiżi u postijiet oħrajn fejn tgħix.
15. Kapaċi nikteb test qasir deskrittiv dwar iż-żona tad-dar tiegħi, u nagħti l-opinjonijiet personali tiegħi.
16. Kapaċi nikkollabora ma' oħrajn u nuża l-ICT biex nipproduċi rapport qasir dwar il-pajjiż jew reġjun tiegħi u nipparteċċa fil-preżentazzjoni tal-informazzjoni.
 IL-KOLLABORAZZJONI

L-Aspetti tas-Suġġett: Hin liberu

1. Kapaċi niddikjara liem attivitajiet ta' divertiment jistgħu jitwettqu ħdejn id-dar u nistaqsi lill-oħrajn x'hemm għmel fejn joqogħdu.
 IS-SMIGH U T-TAħdit
2. Kapaċi nitkellem dwar sports u attivitajiet ta' divertiment differenti li jikkontribwixxu għal stil ta' ħajja tajjeb għas-saħħha mal-oħrajn, nitlob għal u nagħti l-opinjonijiet tiegħi bl-užu ta' espressjonijiet bħal 'jouer au football, de la natation, pratiquer le judo...'
 NITGħALLEM BIEX INSIR NAF
3. Kapaċi ngħid fejn, meta u ma' min nagħmel attivitajiet ta' divertiment differenti.
 IS-SMIGH U T-TAħdit
4. Kapaċi nifhem testi qosra, bażiċi minn varjetà ta' sorsi dwar attivitajiet ta' divertiment u l-preferenzi tan-nies.
 IL-QARI U L-FEHI
5. Kapaċi nikkollabora ma' oħrajn biex nili kapaċi napprezza li d-divertiment jitgawda f'vosta pajjiżi madwar id-dinja skont fatturi bħal tradizzjonijiet u aċċess għal rizorsi u kapaċi nieħu sehem fil-preżentazzjoni tas-sejbiet tagħna.
 IL-KOLLABORAZZJONI

L-Aspetti tas-Suġġett: Vaganzi

1. Kapaċi nidentifika pajjiżi Frankofoni u pajjiżi/reġjuni oħra kemm fl-Ewropa kif ukoll fid-din ja kollha.
2. Kapaċi niddikjara liem pajjiżi jogħġgbuni / fejn jgħixu / minn fejn huma l-qraba / ħbieb tiegħi bl-užu tal-mod preżenti ta' 'aimer, habiter' u l-espressjoni 'venir de'.
 IS-SMIGH U T-TAħdit
3. Kapaċi niddikjara liem mezz tat-transport għandi bżonn nuża biex nivvjaġġa lejn il-pajjiżi li jogħġgbuni / fejn il-qraba/ħbieb tiegħi jgħixu u nuri xi għarfien ta' mezzi ħodor tat-transport bl-užu ta' 'prendre' + trasport, eż. 'On prend l'avion, le train...'
 NITGħALLEM BIEX INSIR NAF
4. Kapaċi nistaqsi lill-oħrajn liem pajjiżi jogħġgbuhom / fejn jgħixu l-qraba/ħbieb tagħhom, inkluż tipi differenti ta' akkomodazzjoni, u liema mezzi ta' trasport għandhom bżonn biex jaslu hemm.
5. Kapaċi nifhem testi qosra u semplicei dwar pajjiżi Frankofoni u t-tradizzjonijiet tagħhom.
6. Kapaċi nikteb test qasir biex ninforma lill-oħrajn dwar Malta.
 IL-KITBA
7. B'kollaborazzjoni ma' oħrajn, kapaċi nipprepara 'poster'/preżentazzjoni tal-'powerpoint' dwar Franzia.
 IT-TAGħLIM SOĊJALI

L-Aspetti tas-Suġġett: Barra u madwar

1. Kapaċi nitkellem dwar rigali/ikel li nixtri u nistaqsi lill-oħrajn dwar rigali/ikel li jixtru meta jkunu mistednin għall-festin *ta' għeluq is-snin*.
2. Kapaċi niddiskuti mal-oħrajn dwar x'għandna bżonn nagħmlu biex norganizzaw festin *ta' għeluq is-snin* u nuri li kapaċi nifhem u nuża kliem u frażijiet relatati mal-festini, eż. *'fête d'anniversaire, cadeaux, gâteau, bougies, invitation, apporter, s'amuser, préparer, organiser, inviter...'* u nuri li kapaċi nippjana b'mod effettiv u nikkomunika l-ideat tiegħi mal-oħrajn.
3. Kapaċi nifhem invit ta' festin *ta' għeluq is-snin* jew nirrispondi għal invit ta' festin *ta' għeluq is-snin*.
4. Kapaċi nikteb risposta għal invit ta' festin *għeluq is-snin* bl-użu ta' frażijiet u termini relatati mal-festini, eż. *'apporter des boissons, préparer un gâteau, organiser, inviter, musique...'*

 NITGHALLEM INKUN JIEN

L-Aspetti tas-Suġġett: Ghajxien b'saħħtu

1. Kapaċi nsemmi l-partijiet tal-ġisem ewlenin, eż. *'la tête/les yeux/les bras'.*
2. Kapaċi niddikjara x'qed iħoss hażin bl-użu ta' espressjonijiet bħal *'J'ai mal au ventre, à la tête'.*
3. Kapaċi nistaqsi lill-oħrajn dwar kif qed iħossuhom bl-użu ta' espressjonijiet bħal *'Qu'est-ce que tu as? Où est-ce que tu as mal?'*
4. Kapaċi nifhem meta l-oħrajn jgħiduli x'qed iħossu hażin.
5. Kapaċi nitkellem dwar sports/eżerċizzji fiziċi differenti li nagħmel biex inżomm f'saħħti, eż. *'Je fais du foot.'*
6. Kapaċi nifhem u nagħti struzzjonijiet sempliċi għall-eżerċizzji fiziċi bl-użu tal-forma imperattiva u espressjonijiet bħal *'Levez les bras, étirez les jambes ...'*
7. Kapaċi niddiskuti l-isport u l-eżerċizzju fiziċi bl-użu tal-'passé récent' jew *'le futur proche'* biex nuri x'għadni kif għamilt jew x'ser nagħmel eż. *'Je vais me promener; Je viens de faire du jogging.'*
8. Kapaċi nifhem testi sempliċi dwar l-isports u l-eżerċizzju fiziċi.
9. Kapaċi nikteb test biex nuri liem tip ta' sports nipprattika biex inżomm f'saħħti u nenfasizza li għajxien b'saħħtu jwassal għal kwalità tal-ħajja aħjar.
10. Kapaċi nikkollabora ma' oħrajn biex nipproduċi 'poster' li juri partijiet differenti tal-ġisem u eżerċizzji fiziċi sempliċi li wieħed/waħda jista'/tista' jagħmel/tagħmel biex iżomm/iżżomm f'saħħtu/f'saħħitha.

 IL-KITBA

 IT-TAGħLIM SOĊJALI

L-Aspetti tas-Suġġett: Ikel u xorb

1. Kapaċi nidentifika oġġetti tal-ikel u xorb u kapaċi nuża l-vokabolarju xieraq, eż. *'au petit déjeuner; à la cantine...'*
2. Kapaċi nidentifika ħwienet speċjalizzati differenti tal-ikel/xorb u nitkellem dwar xi jbigħu, eż. *'J'achète du pain à la boulangerie.'*
3. Kapaċi nixtri oġġetti tal-ikel u tax-xorb bl-użu ta' vokabolarju u espressjonijiet bħal *'Je voudrais, avez-vous, je veux, je souhaiterais, c'est combien/ça coûte combien?', 'Donnez-moi...'* u lingwa Partittiva bħal *'du, de la, de l', des'.* Kapaċi nuża lingwa relatata ma' kwantitajiet bħal *'un paquet de... une bouteille de... un morceau de, 50g de, un kilo de...'*
4. Kapaċi niddiskuti x'niekol fil-ġurnata tiegħi mal-oħrajn, u nuri xi użu tal-avverbji tal-ħin u tar-rutina, ikel u xorb bħal *'Normalement, chaque jour/matin/soir, tous les jours',* u l-użu ta' negattiv *'ne...pas, ne...jamais, ne...rien'.*
5. Kapaċi niddeskrivi ikliet oħra u ngħid x'ikel jogħġibni u x'ikel ma jogħġibnix eż. *'c'est bon/délicieux/J'aime/Je n'aime pas.'*
6. Kapaċi nifhem riċetta u menū sempliċi.
7. Kapaċi nifhem testi sempliċi dwar l-ikel u x-xorb.
8. Kapaċi nikteb test qasir u niddeskrivi xi nħobb u x'ma nħobbx niekol u nixrob.

LEVEL 8

L-Aspetti tas-Suġġett: Tislijiet/Introduzzjonijiet

1. Kapaċi nuža lingwa formali u informali meta niltaqa' ma nies f'varjetà ta' sitwazzjonijiet soċjali u nuža l-espressjonijiet bħal 'A bientôt, à tout à l'heure, à plus tard, à demain/la semaine prochaine'.
 IS-SMIGH U T-TAħDIT
2. Nifhem u kapaċi nuža forom differenti ta' indirizzar fil-klassi u anke f'sitwazzjonijiet soċjali differenti b'fehim ċar ta' meta jiġu użati 'vous' u 'tu'.
 IS-SMIGH U T-TAħDIT
3. Kapaċi nirreagixxi b'mod xieraq meta l-għalliem/a jistaqsini/tistaqsini biex nagħmel xi haġa bil-Franċiż u nitlob għall-ghajjnuna jekk ma nifhimx. Kapaċi nifhem kmandi fil-klassi (lingwa riċettiva u dejjem aktar attiva) u struzzjonijiet u lingwa formali. Nifhem u nirrispondi b'mod xieraq għal frażijiet tal-ghajjnuna bħal 'Pardon', 'vous pouvez répéter', 's'il vous plaît', 'excusez-moi', 'je ne comprends pas', 'je n'ai pas compris', 'je n'ai pas entendu', 'plus lentement', 'moins/trop vite', 'je peux...?', 'Je voudrais...', 'merci'.
 IT-TAGħLIM SOĊJALI
4. Kapaċi nintroduċi lili nnifsi, nippovdi dettalji bijografiċi u kapaċi nistaqsi lill-oħrajn dwarhom infushom.
 IS-SMIGH U T-TAħDIT
5. Kapaċi nintroduċi lill-oħrajn, nippovdi dettalji bijografiċi qosra dwarhom u nuri l-użu ta' 'être/avoir' u verbi –er fil-forom kollha u nuri użu tal-prepożizzjonijiet u persuni differenti tal-verbi bħal 'j'habite - il/elle habite à ... en... dans...' 'Je viens - il/elle vient de...'
 IS-SMIGH U T-TAħDIT
6. Kapaċi nifhem testi li jipprovd dettalji bijografiċi ta' oħrajn.
 IL-QARI U L-FEHIM
7. Kapaċi nikteb introduzzjoni qasira fuqi nnifsi u oħrajn u nippovdi dettalji bijografiċi. Kapaċi nuža l-persuni kollha b' 'être, avoir' u verbi regolari –er kif ukoll 'venir'. Kapaċi nuža aġġettivi tan-nazzjonaliità, età u għeluq is-snini.
8. Kapaċi nirriċerka l-ħajja ta' persuna/i famuža/i fl-istorja/fil-medja/fl-isports u noħloq prezentazzjoni qasira fuqu/fuqha/fuqhom. Kapaċi nuri l-użu ta' 'être, avoir' u 's'appeler', artikoli, sessi, plurali, truf tal-verbi, numri, alfabet, nazzjonaliṭajiet, aġġettivi, vokabolarju tal-familja/animali domestiċi. Kapaċi nuža vokabolarju speċjalizzat bħal 'fameux/euse, célèbre, bien connu(e), important(e), le/la meilleur(e)' u vokabolarju relatat ma' karrieri ta' profil għoli bħal 'chanteur(-euse) acteur(-rice), comédien(ne), footballeur'. Kapaċi nuža frażijiet fissi bħal 'il/elle est né(e) ... il/elle est mort(e)'. Kapaċi nuža 'depuis' u frażijiet tal-ħin u l-mod preżenti.
 L-IMMANIĞŻJAR TAL-INFORMAZZJONI

L-Aspetti tas-Suġġett: Il-kalendaru

1. Kapaċi nagħraf u nuža numri b'mod kunfidenti sal-1,000,000.
 IL-KITBA
2. Kapaċi niddiskuti t-temp f'partijiet differenti tad-dinja u nuri li kapaċi nisma' lill-oħrajn b'attenzjoni u nirrispondi b'mod xieraq. Kapaċi nuri estensjoni ta' espressjonijiet u negaktivitajiet u kwalifikaturi tat-temp, eż. 'il ne fait jamais trop froid, il ne neige pas souvent'. Kapaċi nwessa' l-użu tiegħi tal-prepożizzjonijiet biex ninkludi postijiet u żoni differenti.
 IS-SMIGH U T-TAħDIT
3. Kapaċi nifhem testi dwar it-temp u dati/okkażjonijiet speċjali f'pajjiżi Frankofoni u nuri li kapaċi nikseb għarfien u li lest/a li nitgħallem dwar kulturi u tradizzjonijiet oħra inkluż sottokulturi u minoritajiet. Kapaċi nuža u nifhem vokabolarju bħal 'fêter/célébrer. Kapaċi nirreferi għal xi oġġetti tal-ikel u tax-xorb, eż. 'les crêpes pour le 2 février' relatati ma' ġranet speċjali. Kapaċi nuža vokabolarju relatat ma' rutini, bħal 'normalement d'habitue; u nuri konsolidazzjoni ta' on.
 IL-QARI U L-FEHIM

L-Aspetti tas-Suġġett: Familja, animali domestiċi u ħbieb

1. Kapaċi niddikjara kemm immur tajjeb ma' membri tal-familja tiegħi u mal-ħbieb u għalfejn, u nuri li jien familjari ma' diversi personalitajiet, u nistaqsi lill-oħrajn kif imorru mal-membri tal-familja tagħhom u mal-ħbieb. Kapaċi nuża lingwa relatata mal-familja biex nuri li nifhem il-pronomi possessivi, il-mod preżenti ta' verbi u konnnetturi – er, –ir, –re e.z. ‘parce que, car, par contre, en revanche’. Kapaċi nuża ‘s’entendre bien/mal avec...’ Kapaċi nuża lingwa relatata mal-familja biex nuri li nifhem aġġettivi tal-personalità u tal-karatru, ftehim u tqeqħid ta’ aġġettivi u paraguni.
2. Kapaċi nitkellem dwar xogħol tad-dar li nwettaq u nistaqsi lill-oħrajn dwar x’jaghmlu huma fid-dar biex jgħinu, nuri sens ta’ rispett lejn l-oħrajn bl-užu ta’ ‘devoir/il faut’... + verb fl-infinitiv u ‘partager’. Kapaċi nuża l-għarfien tiegħi tal-familja, animali domestiċi u ħbieb biex nuri l-għarfien tiegħi tal-ħin u avverbji tal-ħin/regolarità bl-užu ta’ lingwa bħal ‘normalement, une fois par semaine, régulièrement, tous les jours, chaque samedi, avant, après’.

 NITGHALLEM INKUN JIEN

3. Kapaċi niddiskutti kwistjonijiet relatati maż-żamma/it-trobbija ta’ animali domestiċi ma’ oħrajn bl-užu tal-vokabolarju u espressjonijiet biex nesprimi opinjonijiet u sentimenti bħal ‘Ça me fait peur’.
4. Kapaċi nitkellem dwar il-flus fil-but tiegħi u niddikjara kif naqlagħhom u fiex nonfoqhom.
5. Kapaċi nifhem testi qosra f’lingwa l-aktar familjari dwar il-fehmiet tal-oħrajn dwar il-ħajja tal-familja u l-kompliti li għandhom iwettqu d-dar.
6. Kapaċi nikteb test qasir dwar il-fehmiet tiegħi nnifsi dwar il-ħajja tal-familja u nuri fehim dwar fehmiet differenti, il-kompliti li nwettaq id-dar u nuri li kapaċi nilhaq bilanč bejn id-drittijiet tiegħi u dawk tal-oħrajn u nuri li konxju/a tal-importanza ta’ diviżjoni ġusta tax-xogħol tad-dar, tal-flus fil-but tiegħi, bl-užu ta’ vokabolarju u espressjonijiet bħal ‘A mon avis, gagner, dépenser ....’, opinjonijiet; sentimenti, ‘C'est juste/ce n'est pas juste, c'est normal, c'est trop’.

 L-GħARFIEN TIEGħI NNIFSI

L-Aspetti tas-Suġġett: Niddeskrivi lill-oħrajn

1. Kapaċi nitkellem dwar il-kantanti/atturi/plejers tal-futbol favoriti tal-akbar ħbieb tiegħi u nuri li kapaċi nuża aġġettivi tal-personalità u tal-karatru u nuża l-ħtiehim u t-tqeqħid korrett tal-aġġettivi.
2. Kapaċi nistaqsi lill-oħrajn dwar il-kantanti/atturi favoriti tal-akbar ħbieb tagħhom.
3. Kapaċi naqra u nisma testi dwar persuni famuži biex insir naf informazzjoni dwarhom.
4. Kapaċi nikteb test qasir dwar l-akbar ħabib/a tiegħi / il-kantant/kantanta favorit/a tiegħi / il-futboler favorit/a tiegħi bl-užu ta’ dettalji bijografiċi, u nagħti deskrizzjoni fizika, bl-užu ta’ aġġettivi tal-personalità u tal-karatru, paragun (meilleur/mieux) u l-ħtiehim u t-tqeqħid korrett tal-aġġettivi.
5. Kapaċi nikkollabora ma’ oħrajn biex nipprepara u nippreżenta prezentazzjoni dwar persuna famuža Franciża jew persuna li tiġi minn pajjiż Frankofonu.

 IL-KOLLABORAZZJONI

L-Aspetti tas-Suġġett: Skola

1. Kapaċi nitkellem dwar regoli tal-iskola u nistaqsi lill-oħrajn dwar ir-regoli fl-iskola u fil-klassijiet tagħhom u nuri li napprezzza perspettivi differenti u li nirrispetta regoli li jgħinuni ngħix f'armonija mal-oħrajn, bl-užu ta’ lingwa bħal ‘A mon avis...’, ‘Je suis d'accord / je ne suis pas d'accord’ and ‘C'est juste / ce n'est pas juste’.
2. Kapaċi nifhem testi qosra f’lingwa l-aktar familjari dwar rutini tal-iskola u aspettattivi f’pajjiż Frankofonu u kwalunkwe pajjiż ieħor u l-iskejjel tagħhom.
3. Kapaċi nitkellem dwar l-uniformi tal-iskola u nistaqsi lill-oħrajn dwar il-fehmiet tagħhom dwar l-uniformi tal-iskola u nuri li napprezzza fehmiet differenti.
4. Kapaċi nikteb artikolu ta’ opinjoni dwar regoli tal-iskola u l-uniformi, u napplika l-għarfien u l-fehim tiegħi f’kuntesti differenti u nuri li nirrispetta r-regoli li jgħinuni ngħix f'armonija mal-oħrajn.

 NITGHALLEM NGħIX MA’ HADDIEħOR

L-Aspetti tas-Suġġett: Opinjonijiet

- Kapaċi niddikjara li jogħġbuni, ma jogħġbunix jew nippreferi certu tipi ta' mužika, strumenti mužikali, films, popstars famuži, b'referenza għal persuni famuži li huma konxji tal-ambjent bħal Brigitte Bardot, U2, Angelina Jolie u Leonardo Di Caprio bl-użu ta' paraguni bħal 'Il est meilleur, plus intéressant, plus beau...', u superlattivi bħal 'C'est la meilleure'. Kapaċi wkoll nuża pronomi tal-oġġett diretti fi frażijiet bħal 'Je le/la préfère parce que...', pronomi dimostrativi bħal 'C'est celle qui...' u espressjonijiet tal-opinjoni bħal 'A mon avis, je pense que, je crois que'.

NITGHALLEM BIEX INSIR NAF

- Kapaċi nistaqsi lill-oħrajin dwar x'jogħġobhom u x'ma jogħġobhomx u nuri li nirrispetta u napprezzza perspettivi u opinjonijiet differenti, bl-użu ta' vokabolarju bħal 'A ton avis..?Pourquoi...? Qu'est-ce que tu penses de...? Tu as raison; Je ne suis pas d'accord...'

IT-TAGħLIM SOĊJALI

- Kapaċi nifhem testi, bl-użu ta' firxa ta' tagħlim biex nitgħallem strategiċi bħall-użu ta' dizzjunarju/glossarju bilingwi, nifhem il-kuntest, neżamina stampi li jakkumpanjaw u nqabel il-kliem biex nara jekk jixbahx kliem ieħor li naf f'lingwi differenti, f'lingwa l-aktar familjari dwar dak li jogħġobhom u li ma jogħġobhomx nies oħrajn.
- IL-QARI U L-FEHIM
- Kapaċi nikteb test qasir, bl-użu ta' dizzjunarju/glossarju bilingwi, dwar film li mort nara fiċ-ċinema / kunċert li attendejt biex ninforma lill-oħrajin dwar x'għoġbni u x'ma għoġbni bl-użu tal-mod perfett.
- IL-KITBA

L-Aspetti tas-Suġġett: Id-dar u l-ambjent tad-dar

- Kapaċi nitkellem dwar x'hemm x'tara u x'tagħmel fiziż-żona madwar id-dar tiegħi u nistaqsi lill-oħrajin x'hemm x'tara u x'tagħmel fejn joqogħdu huma u nuri konsolidazzjoni ta' 'pouvoir' + infinittivi eż. 'Qu'est-ce qu'on peut faire/voir/visiter à... ; On peut...'; konsolidazzjoni ta' prepożizzjonijiet, aktar aġġettivi tas-sitwazzjoni u tal-karattru, eż. 'il date du Moyen Âge' 'ancien' 'imposant'; tishħiħ tal-paraguni, kwalifikanti, x'jogħġobni u x'ma jogħġobnix u 'connectors' 'il y a, il n'y a pas de...'
- Kapaċi nitkellem dwar ħarġa li kelli mal-ħbieb tiegħi f'parti interessanti ta' pajjiżi. Kapaċi ngħid dak li rajt u dak li għamilt bl-użu tal-mod perfett u nuża l-mod imperfett għal deskrizzjonijiet u t-temp.
- Kapaċi nistaqsi lill-oħrajin dwar vjaggxi li għamlu, kif ivvjaġġaw, x'raw u x'għamlu, billi nifforma mistoqsijiet fil-modi tal-perfett u l-imperfett.
- Kapaċi nifhem test qasra, f'lingwa l-aktar familjari, dwar l-ivvjaġġar u affarijiet x'tara u x'tagħmel f'postijiet differenti.
- Kapaċi nikteb test qasir deskrattività dwar ħarġa li kelli, dak li għamilt u dak li rajt.
- Kapaċi nikkollabora ma' oħrajin, bl-użu tal-ICT biex nikkonsulta ħolqiet/websajts relatati mas-suġġett inkwistjoni, biex nipproduċi rapport dwar affarijiet x'tara u x'tagħmel fil-pajjiż tiegħi u nippreżenta r-rapport lill-oħrajin bl-użu tal-Franċiż.

IL-KOLLABORAZZJONI

L-Aspetti tas-Suġġett: Hin liberu

- Kapaċi niddiskuti ma' oħrajin xi nħobb nagħmel fil-ħin liberu tiegħi.
- IS-SMIGH U T-TAħdit
- Kapaċi niddeskrivi t-tip ta' films/logħob elettroniku/mužika/programmi tat-TV li jogħġibni u oħrajin li ma jogħġibunix. Kapaċi nuża l-pronomi relativi 'qui/que/où' biex nitkellem dwar preferenzi, eż. 'L'émission de télé que les jeunes préfèrent, c'est...'; 'La musique qui fait danser, c'est...'; 'Les Galeries Lafayette? C'est là où je vais faire du shopping.'
- IL-KITBA
- Kapaċi niddeskrivi x'għamilt reċentement u wkoll fil-passat waqt il-ħin liberu tiegħi.
- IL-KITBA
- Kapaċi nistaqsi lill-oħrajin x'għamlu fil-ħin liberu tagħhom reċentement u x'kienu għamlu fil-passat.
- IS-SMIGH U T-TAħdit

5. Kapaċi nifhem testi qosra f'lingwa l-aktar familjari li jiddeskrivu tipi differenti ta' attivitajiet tal-ħin liberu u l-preferenzi tan-nies relatati mal-mużika, kotba, programmi tat-TV/logħob elettroniku u films.
 IL-QARI U L-FEHIM
6. Kapaċi nikteb test qasir biex ninforma lill-oħrajin dwar l-opinjonijiet tiegħi relatati mal-qari, mas-smigħ tal-mużika, mal-logħob elettroniku u/jew mal-films/programmi tat-TV possibbilm b'referenza għall-vjolenza u l-kunflitt u kif dawn jaffettaw b'mod hažin il-kwalità tal-individwi.
 IL-KITBA

L-Aspetti tas-Suġġett: Vaganzi

1. Kapaċi nkellem lill-oħrajin dwar pappiżi li żort jew li ma żortx, u nuri li jien konxju/a tad-differenzi kulturali u nırripettahom.
 L-GħARFIEN TIEGHİ NNIFSI
2. Kapaċi niddikjara liem pappiżi/regjuni nixtieq u ma nixtieqx inżur, u għalfejn, u nuri għarfien ta' differenzi kulturali.
3. Kapaċi nistaqsi lill-oħrajin liem pappiżi/regjuni jixtiequ jew ma jixtiqqu iż-żuru u għalfejn b'kunsiderazzjoni għal-kwistjonijiet relatati mat-tnejġġis, temp, perikoli, ikel u lbies bl-użu ta' formazzjoni ta' mistoqsijiet eż-żgħid 'pourquoi, quel(le)...'
 NITGHALLEM BIEX INSIR NAF
4. Kapaċi nitkellem dwar btala(btajjal) futur(i) / skambju ta' studenti u nifhem lill-oħrajin meta jitkellmu dwar btajjal futuri / proġetti ta' skambju ta' studenti u nuri fehim u demostrazzjoni ta' meta nuża l-mod futur.
5. Kapaċi nifhem testi f'lingwa l-aktar familjari dwar fejn oħra se jivvja għgħid 'jgħixu.
6. Kapaċi nikteb test qasir dwar fejn beħsiebni nivvjaġġa u x'inħuma l-pjanijiet tiegħi, u nuri li kapaċi nuża l-mod futur.
7. Ma' oħrajin, kapaċi nirričerka destinazzjoni tal-ivvjaġġar u nieħu sehem fil-preżentazzjoni tas-sejbiet tagħna bil-Franċiż.
 IL-KOLLABORAZZJONI

L-Aspetti tas-Suġġett: Barra u madwar

1. Kapaċi nitkelem dwar tifkiriet/rigali li xtrajt għalija nnifs u għall-oħrajin u nistaqsi lill-oħrajin dwar tifkiriet/rigali li jkunu xtraw, filwaqt li nqis li nixtri oġġetti tal-kummerċ ġust u nagħmel/nixtri rigali riċiklati.
 NITGHALLEM BIEX INSIR NAF
2. Kapaċi niddiskuti prezziżji u daqsijiet bl-użu tal-lingwa tan-negożjar 'Avez-vous...? Je voudrais...', u nikkonsolida l-użu tal-kwalifikanti bħal 'trop, un peu, assez, beaucoup', u nuża kliem u frażiżiet relatati max-xiri, eż-żgħid 'cher, pas cher, taille, soldes, en promotion...'
3. Kapaċi niddiskuti mal-oħrajin liema ħwejjeg inħobbu nilbsu għal okkażjonijiet/żminnijiet tas-sena/kundizzjonijiet tat-temp partikolari bl-użu ta' sentenzi kumplessi bħal 'Quand il fait beau/je vais au gymnase, j'aime porter...'
 NITGHALLEM BIEX INSIR NAF
4. Kapaċi nifhem testi f'lingwa l-aktar familjari dwar il-preferenzi tal-ħwejjeg ta' persuni oħra u dwar x'jilbsu.
5. Kapaċi nikteb test qasir li jiddeskrivi xi nħobb u x'ma nħobbx nilbes, bl-użu ta' konnetturi bħal 'parce que, car, si, quand...'

L-Aspetti tas-Suġġett: Ghajxien b'saħħtu

1. Kapaċi nsemmi partijiet tal-ġisem differenti.
2. Kapaċi niddikjara li jiena ma niflaħx u niddeskrivi x'qed iħossu ħażin bl-użu ta' ‘*Être en forme, ne pas être en forme*’; ‘*Avoir mal à la/l'/au/aux/J'ai mal à la/au/aux eċċ. J'ai de la fièvre/la grippe*’.
- IS-SMIGH U T-TAĦDIT
3. Kapaċi nistaqsi lill-oħrajin dwar kif qed iħossuhom bl-użu ta’ espressjonijiet għal vižti għand it-tabib jew id-dentist u vokabolarju u espressjonijiet relatati mal-mard eż. ‘*Qu'est-ce que tu as? Où as-tu mal? Je crois que ...*’
4. Kapaċi nifhem lill-oħrajin meta jgħiduli x'qed iħossu ħażin, u nifhem ‘*Être en forme, ne pas être en forme*.’, ‘*J'ai mal à la/au/aux...;* eċċ. ‘*J'ai de la fièvre/la grippe*’.
- IS-SMIGH U T-TAĦDIT
5. Kapaċi nagħmel appuntament ma’ tabib jew dentist bl-użu ta’ ‘*Je voudrais/peux prendre rendez-vous (avec)?*’ u nuri konsolidazzjoni tal-kalendarju u tal-hinijiet.
6. Kapaċi niddikjara x'nagħmel biex inżomm f’saħħti u nifhem meta oħrajn jgħiduli x’jagħmlu biex iżommu f’saħħithom, u nuri konsolidazzjoni tal-vokabolarju u espressjonijiet relatati mal-isports u l-aktivitajiet tal-ħin liberu, il-lingwa tar-rutina u l-avverbji u l-aġġettivi tal-ħin bħal ‘normalement, tous les jours, chaque après-midi, une fois par semaine’.
7. Kapaċi niddiskuti drawwiet alimentari tajbin bl-użu ta’ ‘*Je pense/crois que...; sain(e)/malsain(e)/équilibré(e); bon(ne)/mauvais(e) pour la santé*; ‘*Il y a trop de graisse/sucre dedans*; ‘*Ça fait grossir*’.
8. Kapaċi niddiskuti prattiċi ħżiena għas-saħħha bl-użu ta’ frażiġiet bħal ‘C'est très bon/mauvais pour la santé’.
9. Kapaċi nifhem testi f’lingwa l-aktar familjari relatati mal-kwistjonijiet tal-fitness u tas-saħħha taż-żgħażaq.
- NITGħALLEM BIEX INSIR NAF
10. Kapaċi nikteb test biex ninforma lill-oħrajin dwar l-importanza li tkun f’saħħtek u x’nagħmel biex nibqa’ f’saħħti.
- NITGħALLEM BIEX INSIR NAF
11. Kapaċi nikkollabora ma’ oħrajin biex nipproduċi ‘poster’/preżentazzjoni dwar prattiċi tajbin għas-saħħha u nippreżenta s-sejbiet bil-Franciż.
- IT-TAGħLIM SOĊJALI

L-Aspetti tas-Suġġett: Ikel u xorb

1. Kapaċi nordna l-ikel u xorb f’kafetterija jew ristorant bl-użu ta’ lingwa tal-ordnijiet bħal ‘*je voudrais, avez-vous, je prends, l'addition, la carte*’, u nuri l-użu tal-lingwa formali u r-registru xieraq.
2. Kapaċi nitkellem dwar l-ikel u x-xorb li huwa partikolari għal pajjiżi u *possiblement nireferi għall-użu ta' prodotti lokali, allergiji tal-ikel, dieti veġetarjani u oħrajn*, eċċ.
3. Kapaċi nifhem menū bażiku bil-Franciż.
4. Kapaċi nifhem testi dwar ikliet partikolari għal okkażjonijiet speċjali bħall-Milied u s-Sena l-Ğdidha.
5. Kapaċi nifhem u nispjega riċetta Franciża u nuri konsolidazzjoni tal-lingwa relatata mal-ikel u l-użu tal-imperattiv fi frażiġiet bħal ‘*Mettez le sucre dans..., ajoutez de la farine..., préparez la pâte...*’
6. Flimkien ma’ oħrajin, kapaċi nirriċerka l-ispeċjalitajiet ta’ żona fi Franza jew f’pajjiż Frankofonu, u napprezza li kull stagħun għandu l-ispeċjalitajiet tiegħu, u nipprepara preżentazzjoni qasira bil-Franciż.
- IT-TAGħLIM SOĊJALI

LEVEL 9

L-Aspetti tas-Suġġett: Tislijiet/Introduzzjonijiet

1. Kapaċi nirispondi b'mod xieraq f'varjetà ta' sitwazzjonijiet soċjali meta niltaqa' ma' nies oħrajn, nuri li kapaċi nuża modi formali u informali ta' indirizzar u lingwa bħall-użu xieraq ta' 'vous', bi tmiem tal-verb korrett u rikjesti aktar ikkumplikati eż. 'Savez-vous s'il y a une pharmacie près d'ici?'
  - IS-SMIGH U T-TAĦDIT
2. Kapaċi nintrosuċi lill-oħrajn u nikkonsolida l-użu ta' 'être' u 'avoir'; 's'appeler, venir'; artikoli/sessi/plurali; vokabolarju tan-numri, alfabet, nazzjonaltajiet u familja/annimali domestiċi.
  - IS-SMIGH U T-TAĦDIT
3. Kapaċi niddiskuti passatemp/impjieg 'part-time' ma' oħrajn u nuri li għandi għarfien tad-din ja tax-xogħol. Kapaċi nuża strutturi tal-vokabolarju relatati mal-passatemp/xogħlilijet/professionijiet u nuri konsolidazzjoni tan-numri, opinjonijiet, aġġettivi u konsolidazzjoni tal-verbi –er/-ir/-re u 'devoir, pouvoir, vouloir, il faut'. Kapaċi nuri konsolidazzjoni ta' espressjonijiet tar-rutina u tal-ħin. Kapaċi nuża 'le' mal-ġranet tal-ġimgħa biex nindika regolarità.
  - NITGħALLEM BIEX INSIR NAF
4. Kapaċi niddiskuti l-flus fil-but u d-drawwiet tal-infıq ma' oħrajn bl-użu ta' 'acheter, gagner, recevoir, dépenser, sortir, venir, aller' u nuri konsolidazzjoni tal-lingwa għal dak li nħobb, dak li ma nħobbx u l-preferenzi.
  - NITGħALLEM BIEX INSIR NAF
5. Kapaċi nifhem testi f'lingwa ġeneralment familjari dwar il-passatemp, flus fil-but u/jew impjieg part-time ta' nies oħrajn.
  - NITGħALLEM BIEX INSIR NAF
6. Kapaċi nikteb test sempliċi dwar il-flus fil-but/impjieg part-time tiegħi, niddeskrivi dak li nagħmel. Kapaċi nuri konsolidazzjoni tal-lingwa u vokabolarju relatati max-xogħol tad-dar u membri tal-familja. Kapaċi nuri konsolidazzjoni ta' prepożizzjonijiet u espressjonijiet tal-iskop bħal 'Pour/si je veux gagner mon argent de poche...'
  - PRATTIKA
7. Kapaċi nitkellem dwar dak li nixtieq nagħmel meta nispicċċa l-iskola u nistaqsi lill-oħrajn dwar l-intenzonijiet tal-karriera tagħhom, u nuri li jien kapaċi li nivverifika l-interessi tiegħi stess biex nikkunsidra għażiex tal-karriera futuri. Kapaċi nuri xi użu tal-mod kondizzjonali, eż. 'Qu'est-ce que tu voudrais faire dans la vie?'
  - INTERPERSONALI
8. Kapaċi ngħid liema suġġetti rrid nistudja għall-karriera li nagħżel u nistaqsi lill-oħrajn liem suġġetti jridu jistudjaw, nuri li qed niżviluppa perspettiva orjentata fil-futur. Naf x'għandi bżonn nikkunsidra bħala għażiex tal-karriera futuri eż. 'un ingénieur qui s'occupe du traitement de l'eau ou des énergies renouvelables'. Kapaċi nuża 'devoir/ il faut' + verbi, 'étudier, suivre un cours de...' Kapaċi nuri xi użu tal-mod kondizzjonali, bħal 'je voudrais être, devenir... travailler pour/comme...' Kapaċi nuri konsolidazzjoni tal-mod futur biex nitkellem dwar il-proġetti u l-karriera tal-futur tiegħi, eż. 'Après les examens je ferai un long voyage/j'irai en Angleterre pour visiter/je travaillerai comme serveur/serveuse pour gagner de l'argent...' Kapaċi nuża 'après, plus tard, un jour, puis, ensuite...'
  - INTERPERSONALI
9. Kapaċi nifhem testi dwar tipi differenti ta' għażiex tal-karriera. Kapaċi nuża vokabolarju u espressjonijiet relatati max-xogħol bħal 'travailler en équipe, communiquer, savoir, la formation, durer'.
  - IL-QARI U L-FEHIM
10. Kapaċi niriċerka, nipprepara u nippreżenta preżentazzjoni dwar karriera partikolari. Kapaċi nuża verbi modali, eż. 'pouvoir, devoir, vouloir, il faut (+ verb)', 'gagner, recevoir.' Kapaċi nuri użu sempliċi ta' pronomi tal-ogġġett indiretti, bħal 'Je vais vous parler de ..., Je vais vous expliquer...' Kapaċi nuri konsolidazzjoni u estensjoni ta' aġġettivi relatati mal-ħiliet, bħal 'intéressé(e) par... organisé(e), logique, travailleur(euse).'
  - L-IMMANIGGJAR TAL-INFORMAZZJONI

L-Aspetti tas-Suġġett: Familja, animali domestiċi u ħbieb

1. Kapaċi nitkellem dwar relazzjonijiet ma' membri tal-familja jew ħbieb.
2. Kapaċi nagħti parir lill-ħbieb tiegħi bl-użu tal-mod kondizzjonal.
3. Kapaċi nifhem test li huwa dwar problemi tal-ħbiberija.
4. Kapaċi nikteb dwar inċident li ġegħilni nħossni mdejjaq/mdejqa/kuntent/kuntenta, u nuri konsolidazzjoni tal-modi perfett/imperfett.
5. Kapaċi nikteb test li huwa dwar relazzjonijiet/emozzjonijiet.

L-Aspetti tas-Suġġett: Id-dar u l-ambjent tad-dar

1. Kapaċi nikkomunika x-nagħmel biex nippoteġi l-ambjent u nistaqsi lill-oħrajn x'jagħmlu huma. Kapaċi nuri konsolidazzjoni ta' espressjonijiet relatati ma' karatteristiċi ġeografiċi bħal 'le lac, la mer, les rochers, la montagne, les fôrets'. Kapaċi nuża vokabolarju relatat mal-ambjent bħal 'l'environnement, gaspiller, le gaspillage, recycler, le recyclage, polluer, la pollution, protéger, préserver, l'effet de serre, le réchauffement climatique, l'énergie, les déchets'. Kapaċi nuri kufidenza fl-użu tal-mod imperfett u l-mod kondizzjonal bħal 'On devrait... on pourrait ...'
2. Kapaċi nifhem testi sempliċi fil-lingwa l-aktar familjari dwar kwistjonijiet ambjentali fil-pajjiż tiegħi u f'pajjiż oħrajn.
3. Kapaċi nikkollabora ma' oħrajn biex nirriċerka, nipproduċi u nippreżenta poster/prezentazzjoni dwar il-protezzjoni tal-ambjent bil-Franċiż.
4. IL-KOLLABORAZZJONI

L-Aspetti tas-Suġġett: Hin liberu

1. Kapaċi nitkellem dwar il-passatempi/interessi tal-ħbieb tiegħi, x'jogħġobhom u x'ma jogħġobhomx, eż. 'Ma meilleure amie s'intéresse au dessin'. Kapaċi nagħmel użu ta' verbi bħal 's'intéresser à/aimer bien/préférer/détester/être passionné/e de'.'
2. Kapaċi nifhem test li huwa dwar passatempi/interessi/sports/avventuri.
3. Kapaċi nikteb email biex nistieden lill-ħbieb tiegħi biex jippartecipaw miegħi f'attivitàjet bħal kompetizzjoni, proġetti, ħarġa, bl-użu tal-mod futur biex nindika dak li beħsiebni nagħmel.
4. Kapaċi nistieden lill-ħbieb tiegħi biex jiktu blog miegħi.

L-Aspetti tas-Suġġett: Vaganzi

1. Kapaċi niddiskuti l-vantaġġi/l-iżvantaġġi ta' destinazzjonijiet tal-vaganzi differenti u nuri li kapaċi nanalizza informazzjoni bl-użu ta' espressjonijiet diskorsivi bħal 'd'une part ..., d'autre part, par contre, cependant, en ce qui concerne...'
2. Kapaċi niddiskuti l-vantaġġi/l-iżvantaġġi ta' postijiet differenti fejn tgħix u taħdem u nifhem l-importanza li taċċetta li tgħix/taħdem ma' oħrajn li għandhom sfond kulturali u twemmin differenti u nuri li nagħti valur u nirrispetta d-diversità soċċiali, kulturali u ekoloġika.
3. Kapaċi nifhem testi f'lingwa l-aktar familjari dwar l-ghajxien u/jew il-ħidma barra mill-pajjiż.
4. Kapaċi nitkellem dwar btala(btajjal) tal-passat u nifhem lill-oħrajn meta jitkellmu dwar btajjal tal-passat, u ikel u xorba, u nuri fehim ċar u demostrazzjoni ta' meta nuża l-modi perfett u imperfett.
5. Kapaċi nitkellem dwar btala(btajjal) futuri u nifhem lill-oħrajn meta jitkellmu dwar btajjal futuri u nuri konsolidazzjoni tal-modi futuri meta nitkellem dwar btajjal futuri.
6. Kapaċi niddiskuti l-vantaġġi/l-iżvantaġġi ta' tipi differenti tal-ivvjaġġar u nuri li jien konxju/a ta' modi ġodor tat-trasport.
7. NITGħALLEM BIEX INSIR NAF

7. Kapaċi niddeskrivi l-vjaġġ ideali tiegħi bl-użu ta' 'y', eż. 'J'y rencontrerais mes amis'
 IL-KITBA
8. Kapaċi nifhem testi li jinkludu lingwa li jien l-aktar familjari magħha relatata ma' avvenimenti li niltaqa' magħhom waqt il-vaganzi.
 IL-KITBA
9. Kapaċi nikteb test qasir dwar vaganza reċenti.
 IL-KITBA
10. Kapaċi nirriċerka u, flimkien mal-oħrajn, nipproduċi preżentazzjoni qasira li tippromwovi destinazzjoni tal-btala, l-aktar bil-Franċiż.
 IL-PRATTIKA

L-Aspetti tas-Suġġett: Barra u madwar

1. Kapaċi niddiskuti x'hemm x'tagħmel f'għurnata/hin partikolari bl-użu ta' vokabolarju bħal 'Qu'est-ce qu'il y a à faire...'; Tu veux aller à...'; 'Il y a un bon film au cinéma/un concours de judo/un match de foot'.
2. Kapaċi norganizza laqgħa u nuri konsolidazzjoni tal-frażijiet tal-ħin, postijiet, okkażjonijiet, prepożizzjonijiet, trasport u konsolidazzjoni ta' vouloir/pouvoir/devoir, 'Rendez-vous quand/où/à quelle heure?' u ta' negozjar sempliċi tal-lingwa bħal 'tu veux ...tu voudrais'.
3. Kapaċi niddiskuti mal-oħrajn kif nasal f'postijiet soċjali u x'beħsiebni nilbes u x'beħsiebhom jilbsu l-oħrajn billi nuża l-lingwa tan-negozjar, bħal 'on (y) va comment? Qu'est-ce que tu portes/vas porter, porteras? u nikkonsolida l-użu tiegħi ta' espressjonijiet tat-trasport, ħwejjegħ, kuluri u aġġettivi.
4. Kapaċi niddeskrivi okkażjoni soċjali riċenti u nistaqsi lill-oħrajn dwar okkażjonijiet soċjali li attendew, bl-użu ta' lingwa fil-mod perfett u imperfett; konnotturi bħal 'après, puis, ensuite, alors'; u 'C'était comment? Qu'est-ce qui est arrivé?'
5. Kapaċi nifhem testi sempliċi fil-lingwa l-aktar familjari dwar avvenimenti soċjali u l-'media' soċjali.
 IL-QARI U L-FEHIM
6. Kapaċi nikteb test qasir dwar avveniment soċjali riċenti li attendejt.
 IL-KITBA

L-Aspetti tas-Suġġett: Teknoloġija

1. Kapaċi niddiskuti tipi differenti ta' 'media' soċjali ma' oħrajn bl-użu tal-lingwa tal-'media' soċjali, eż. 'ma page perso, commenter, partager, des liens, échanger, poster, les postings, bavarder' etc.' C'est utile, indispensable, sympa.'
2. Kapaċi nagħraf il-'lingwa tal-SMS bażika jew l-abbrevjazzjonijiet tal-SMS bħal 'qqchse, qqf, keske C? mr6, bjr' u nuri li kapaċi nikkomunika bl-użu ta' apparati digitali.
 IL-KOMUNIKAZZJONI
3. Kapaċi nitkellem dwar teknoloġija li nuża fil-ħajja ta' kuljum tiegħi u nuri li kapaċi nuża l-internet biex nikkomunika mal-oħrajn u napprezzza l-kulturi, perspektivi u opinjonijiet differenti tagħhom u nistaqsi lill-oħrajn dwar teknoloġija li jużaw, u naħkem xi użu ta' lingwa speċjalizzata bħal 'tablet(te), portable, ordinateur, portable, ipod'.
4. Kapaċi nitkellem dwar siti tal-internet li nuża għad-divertiment u għax-xogħol tal-iskola u nkun konxju/a tal-valuri morali u etiċi li għandi nikkunsidra meta nibbrawżja l-internet u nistaqsi lill-oħrajn dwar websajts li jsibu utli / ta' divertiment bl-użu tal-lingwa tal-opinjonijiet u tas-sentimenti bħal 'Les sites internet, mon site préféré/favori ...', u aġġettivi bħal 'marrant, amusant, éducatif'.
 L-IMMANIĠġJAR TAL-UŻU TAL-INTERNET
5. Kapaċi nuża dizzjunarju bilingwi onlajn b'mod effettiv.
 IT-TAGħLIM PERSONALI
6. Kapaċi nifhem testi f'lingwa l-aktar familjari dwar it-teknoloġija.
7. Kapaċi nikteb dwar kif nuża t-teknoloġija f'ħajti u nuri konsolidazzjoni tal-modali 'vouloir, pouvoir, devoir'.

LEVEL 10

L-Aspetti tas-Suġġett: Tislijiet/Introduzzjonijiet

1. Kapaċi nirrispondi b'mod xieraq u preċiż f'varjetà ta' sitwazzjonijiet soċjali u vokazzjonali meta niltaqa' ma nies oħra bl-applikazzjoni čara tal-forom formali tal-indirizzar u rikjesti aktar ikkumplikati eż. *Pourriez-vous me dire où se trouve la pharmacie, s'il vous plaît?*, kmandi u lingwa formali.
📘 IS-SMIGH U T-TAĦDIT
2. Kapaċi nintroduċi 'I ħaddieħor u ninforma 'I ħaddieħor dwarhom b'mod kunfidenti.
📘 IS-SMIGH U T-TAĦDIT
3. Kapaċi niddiskuti passatemp/impiegħi 'part-time' ma' oħrajn b'fiduċja. Kapaċi nuża vokabolarju u struttura relatata ma' passatemp/impiegħi/professionijiet/kompli ta' kuljum ('les tâches ménagères') bil-konsolidazzjoni tan-numri, opinjonijiet, aġġettivi u l-konsolidazzjoni ta' verbi –er/-ir/-re u 'devoir, pouvoir, vouloir, il faut' bi grad ta' kunfidenza u ħeffa. Kapaċi nuri konsolidazzjoni tar-rutina, espressjonijiet tal-ħin. Kapaċi nuża l-artiklu 'le' mal-jiem tal-ġimġha biex nindika r-regolarità.
🌿 NITGħALLEM BIEX INSIR NAF
4. Kapaċi niddiskuti l-flus fil-but u d-drawwiet tal-infiq ma' oħrajn b'mod kunfidenti bl-użu ta' 'acheter, gagner, recevoir, dépenser, sortir, venir, aller...' Kapaċi nuri użu kunfidenti tal-lingwa ta' dak li nhobb, dak li ma nhobbx u l-preferenzi. Kapaċi nuża oġġetti diretti preċedenti bħal 'Je le dépense ... je le reçois, je l'ai acheté(e)', b'mod kunfidenti.
5. Kapaċi nikteb test dwar il-flus fil-but/impieg part-time tiegħi, niddeksrivi dak li nagħmel biex naqla' l-flus u fuqien nonfoqhom.
6. Kapaċi nuri użu kunfidenti ta' lingwa u vokabolarju li għandha x'taqsam ma' xogħol tad-dar, oġġetti diretti preċedenti, prepożizzjonijiet/espressjonijiet tal-iskop bħal 'Pour/si je veux/afin de gagner mon argent de poche...'
7. Kapaċi ngħid x'nixtieq nagħmel meta nispicċa l-iskola u nistaqsi lill-oħrajn dwar l-intenzjonijiet tal-karriera tagħhom filwaqt li nuri li jien kapaċi nivverifika l-interessi tiegħi stess biex nikkunsidra għażiex tal-karriera futuri. Kapaċi nuża vokabolarju bħal 'le métier, la profession, gagner, recevoir' u nuri użu kunfidenti tal-mod kondizzjonali.
💡 INTERPERSONALI
8. Kapaċi ngħid b'mod kunfidenti liema karriera futura nixtieq u nuri li žviluppajt perspettiva orjentata fuq il-futur u naf x'għandi bżonn nikkunsidra fl-għażiex tal-karriera tal-futur eż. *'un ingénieur qui s'occupe du traitement de l'eau ou des énergies renouvelables*. Kapaċi nuża l-mod futur biex nitkellem dwar il-proġetti u l-karriera tal-futur. Kapaċi nuża 'A l'avenir, plus tard, après, un jour, puis, ensuite', 'Etudier, suivre un cours de...' Għandi ħakma tajba tal-mod kondizzjonali, bl-użu ta', 'je voudrais être/devenir/travailler, pour/comme...'; 'Mon ambition, c'est de devenir/travailler, pour/comme...'; Kapaċi nagħraf verbi fis-suġġuntiv prezenti 'il faut' + verb, 'il faut que'... b'ċertu aspetti fil-mod suġġuntiv, eż. *'il faut que j'aille (à l'université/à l'étranger); il faut que j'étudie ...'*
💡 INTERPERSONALI
9. Kapaċi nitkellem dwar il-kwalitajiet u l-kwalifikasi differenti li għandi bżonn insegwi għall-karriera futura magħżula tiegħi f'ċertu dettall u nistaqsi lill-oħrajn dwar kwalifikasi li għandhom bżonn u nuri li qed niżviluppa perspettiva orjentata fil-futur u li kapaċi nivverifika l-ħiliet u l-interessi tiegħi stess biex nikkunsidra għażiex tal-karriera akkademici u vokazzjonali tal-futur. Kapaċi nuri użu kundifenti ta' vokabolarju u espressjonijiet relatati max-xogħol, eż. *'travailler en équipe, communiquer, savoir, la formation, durer'*. Kapaċi nuri konsolidazzjoni u estensjoni ta' aġġettivi bħal 'serviable, poli(e), intéressé(e) par... organisé(e), logique, travailleur/travelleuse'.
💡 INTERPERSONALI
10. Kapaċi nifhem testi dwar kwistjonijiet relatati ma' tipi differenti ta' għażiex tal-karriera u tal-qgħad.
🌿 NITGħALLEM BIEX INSIR NAF
11. Kapaċi nikteb/nibgħat 'e-mail' bħala ittra ta' applikazzjoni għal impiegħ 'part-time' wara li nispicċa l-iskola.

12. Kapaċi nirriċerka, nipprepara u nippreżenta prezentazzjoni dwar karriera partikolari. Kapaċi nuri sofistikazzjoni dejjem akbar fl-użu tal-lingwa, billi nuža sentenzi kumplessi, użu usa' ta' konnetturi u żieda fl-eżattezza. Kapaċi nuža pronomi tal-oġġett indiretti, bħal 'Je vais vous parler de ... Je vais vous expliquer...il me semble que...'.

L-Aspetti tas-Suġġett: L-IMMANIĠĢJAR TAL-INFORMAZZJONI

L-Aspetti tas-Suġġett: Familja, animali domestiċi u ħbieb

- Kapaċi nitkellem dwar emozzjonijiet meta tispicċa relazzjoni.
- Kapaċi nifhem test li huwa dwar il-bidu/iz-żamma/it-tmiem ta' relazzjoni mal-ħbieb.
- Kapaċi nikteb fid-dettall dwar incident li ġegħilni nħossni mdejjaq/mdejqa/kuntent/kuntenta, u nuri konsolidazzjoni tal-modi perfett/imperfett.
- Kapaċi nikteb test li huwa dwar relazzjonijiet/emozzjonijiet/it-tmiem ta' relazzjoni.

L-Aspetti tas-Suġġett: Id-dar u l-ambjent tad-dar

- Kapaċi nikkomunika x-nagħmel biex nippoteġi l-ambjent u nistaqsi lill-oħrajn x'jagħimlu, u nuri li naċċetta fehmiet differenti. Kapaċi nuža aktar vokabolarju estensiv relatat ma' karakteristiċi ġeografiċi eż-ż. 'l'étang, le glacier, l'océan'. Kapaċi nuri vokabolarju u espressjonijiet tal-ambjent aktar estensivi eż-ż. 'l'énergie nucléaire/solaire, la culture biologique, fonder, la sécheresse, les énergies renouvelables, le changement climatique, les aliments génétiquement modifiés'.
-
- #### IT-TAGħLIM SOĊJALI
- Kapaċi nifhem testi f'lingwa familjari iżda b'xi lingwa aktar ta' sfida dwar kwistjonijiet ambjentali fil-pajjiż tiegħi u f'pajjiż oħrajn.
-
- #### NITGHALLEM BIEX INSIR NAF
- Individwalment, jew b'kollaborazzjoni ma' oħrajn, kapaċi nirriċerka, nipproduċi u nippreżenta rapport bil-Franciż li jikkumpara l-protezzjoni ambjentali ta' pajjiż oħrajn ma' dik tal-pajjiż tiegħi.
-
- #### IL-KOLLABORAZZJONI
- ### L-Aspetti tas-Suġġett: Hin liberu
- Kapaċi nitkellem fid-dettall dwar il-passatemi/interessi tal-ħbieb tiegħi, x'jogħġobhom u x'ma jogħġobhomx, eż-ż. 'Ma meilleure amie s'intéresse au dessin'. Kapaċi nagħmel użu ta' verbi bħal 's'intéresser à/aimer bien/préférer/apprécier/détester/être passionné/e de/montrer un important intérêt pour'.'
  - Kapaċi nifhem test li jitkellem fid-dettall dwar progetti/attivitàjet/avventuri li fihom jipparteċipaw iz-żgħażaq.
  - Kapaċi nikteb email biex nistieden lill-ħbieb tiegħi biex jipparteċipaw miegħi f'attivitàjet bħal kompetizzjoni, proġetti, ħarġa, u nuri użu tajjeb tal-mod futur u l-mod kondizzjonal fejn xieraq.
- ### L-Aspetti tas-Suġġett: Vaganzi
- Kapaċi niddiskuti l-vantaġġi/l-iżvantaġġi ta' destinazzjonijiet tal-vaganzi differenti, u nuri li kapaċi nanalizza informazzjoni bl-użu ta' komparattivi aktar kumplessi bħal 'autant ... que, aussi... que'; u estensjoni tal-lingwa diskorsiva, eż-ż. 'd'un côté ... d'un autre côté, en revanche, en effet'.

IT-TAGħLIM KONJITTIV

  - Kapaċi niddiskuti l-vantaġġi/l-iżvantaġġi ta' postijiet differenti fejn tgħix u taħdem u nifhem l-importanza li taċċetta li tgħix/taħdem ma' oħrajn li għandhom sfond kulturali u twemmin differenti u nuri li nagħti valur u nirrispetta d-diversità soċċiali, kulturali u ekoloġika, bl-użu ta' espressjonijiet aktar kumplessi, bħal 'il faut avouer/il faut dire/accepter que... Si on accepte que...'.

IL-KOMUNIKAZZJONI GHAD-DIVERSITÀ

  - Kapaċi nifhem testi aktar diffiċċi f'lingwa l-aktar familjari dwar l-ġħajxien u/jew il-ħidma barra mill-pajjiż.
  - Kapaċi nitkellem dwar btala(btajjal) tal-passat jew futur u nifhem lill-oħrajn meta jitkellmu dwar btajjal tal-passat jew futur u nuri fehim ċar u demostrazzjoni ta' meta nuža l-modi perfett u imperfett u nuri użu tajjeb tal-mod futur meta nitkellem dwar btajjal tal-futur.

5. Kapaċi niddiskuti l-vantaġġi/l-iżvantaġġi ta' tipi differenti tal-ivvjaġġar u nuri li jien konxju/a ta' modi ħodor tat-trasport u nuri konsolidazzjoni tal-lingwa relatata ma' opinjonijiet u sentimenti personali; użu konsistenti tal-konnetturi biex noħloq sentenzi kumplessi u konsolidazzjoni u estensjoni tal-aġġettivi u l-paraguni.

 NITGħALLEM BIEX INSIR NAF

6. Kapaċi niddeskrivi l-vjaġġ ideali tiegħi u nuri użu kufidenti ta' aġġettivi relatati mal-ħin u mal-kwalità bħal 'de bonne qualité, une ambiance (qui est) ...', u l-użu ta' 'y', eż. 'J'y serais/voyagerais ...'

 IL-KITBA

7. Kapaċi nifhem testi aktar diffiċċi li jinkludu lingwa li jien familjari magħha u li jien inqas familjari magħha relatata ma' avvenimenti li niltaqa' magħhom waqt li nkun fuq vaganza.

 IL-KITBA

8. Kapaċi nikteb test qasir dwar vaganza reċenti.

 IL-KITBA

9. Kapaċi nirriċerka u, flimkien mal-oħrajn, nipproduċi prezentazzjoni qasira li tippromwovi destinazzjoni tal-btala fi Franzia.

 IL-PRATTIKA

L-Aspetti tas-Suġġett: Barra u madwar

- Kapaċi niddiskuti x'hemm x'tagħmel f'għurnata/ħin partikolari b'mod kufidenti, u nuża vokabolarju relatati ma' firxa ta' interassi tad-divertiment.
- Kapaċi norganizza laqgħa u nuri l-użu ta' lingwa aktar kumplessa tan-negozjar, bħal 'si on allait...'; 'Qu'est-ce que tu penses de...?'; 'A mon avis/selon, c'est-à-dire, je veux dire, ...' 'Lequel/laquelle...? Rendez-vous à ...; On se rencontre/se voit quand/ou/à quelle heure?'
- Kapaċi niddiskuti mal-oħrajn kif nasal f'postijiet soċjali u x-beħsiebni nilbes jien u x-beħsiebhom jilbsu huma u nuri estensjoni ta' espressjonijiet relatati mat-trasport, ħwejjeg u konsolidazzjoni tal-mod kondizzjonali, bħal 'je préférerais, on pourrait...'
- Kapaċi niddeskrivi okkażjoni soċjali riċenti u nistaqsi lill-oħrajn dwar okkażjonijiet soċjali li attendew bl-użu ta' lingwa fil-mod perfett u imperfett u konnetturi relatati mal-ħin, eż. 'après, puis, ensuite, alors, à ce moment-là, pendant la journée/après-midi/soirée', and 'C'était comment? Qu'est-ce qui est arrivé? Qu'est-ce qui s'est passé?'
- Kapaċi nikteb testi inqas sempliċi f'lingwa l-aktar sempliċi dwar avvenimenti soċjali u 'media' soċjali.

 IL-QARI U L-FEHIM

- Kapaċi nikteb test qasir aktar involut u dettaljat dwar avvenimenti soċjali riċenti li attendejt.

 IL-KITBA

- Kapaċi nikteb test u niddiskuti l-użu tal-'media' soċjali bl-użu ta' lingwa diskorsiva u l-lingwa tal-argument/negozjar, bl-użu ta' lingwa bħal 'Les médias sociaux'; 'Ce qui/ce que', eż. 'Ce qui est dangereux chez les médias sociaux, c'est...'; u konnetturi aktar sofistikati bħal 'néanmoins, quand même, en aucun cas...'

 IL-KITBA

L-Aspetti tas-Suġġett: Teknoloġija

- Kapaċi nitkellem dwar it-teknoloġija li nuża fil-ħajja ta' kuljum tiegħi u nuri li kapaċi nuża l-internet biex nikkomunika mal-oħrajn u napprezzza l-kulturi, perspektivi u opinjonijiet differenti tagħhom u nistaqsi lill-oħrajn dwar it-teknoloġija li jużaw, u nuri użu kufidenti tal-vokabolarju teknoloġiku.

 L-GħARFIEN TIEGHİ NNIFSI

- Kapaċi nitkellem dwar siti tal-internet li nuża għad-divertiment u għax-xogħol tal-iskola u nkun konxju/a tal-implikazzjoni morali u l-valuri etiċċi li għandi nikkunsidra meta nibbrawżja l-internet u nistaqsi lill-oħrajn dwar siti li jsibu utli / ta' pjaċir, bl-użu ta' lingwa aktar involuta.

 L-IMMANIĞġAR TAL-UŻU TAL-INTERNET

- Kapaċi nikteb b'mod kufidenti u persważiv dwar kif nuża t-teknoloġija fil-ħajja tiegħi.
- Kapaċi nikteb test dwar it-teknoloġija u l-użu tagħha fil-ħajja ta' kuljum, kemm minn perspettiva personali kif ukoll professjonal, bl-użu ta' sentenzi kumplessi u nuri użu flessibbli ta' lingwa l-aktar preċiża.

II-Pedagoġija

A. IL-PEDAGOġIJA U PRATTIKI GHAT-TAGHLM

L-edukaturi għandhom iżommu ruħhom aġġornati mal-istrateġiji pedagoġiċi u l-kunċetti l-aktar riċenti sabiex ikunu jistgħu jifhmu aħjar u jirrispondu għall-bżonnijiet tal-istudenti. L-istrateġija Ewropea *Education and Training 2020* tpoġġi enfasi partikolari fuq ir-rwol tal-ghalliema fil-ħajja tal-istudenti tagħhom. L-ghalliema għandhom rwol kruċjali fil-gwida tal-istudenti sabiex jiľħu l-għanijiet tagħhom filwaqt li jiformulawlhom il-perċezzjonijiet tagħhom (European Commission, 2015).

Kull metodoloġija li tiġi addottata mill-ghalliema tal-Franciż għandha tassigura li l-istudenti jingħataw l-opportunità li jwessgħu l-esperjenza tagħhom tat-tagħlim u fl-aħħar mill-aħħar jużaw il-lingwa Franciża 'l barra mill-klassi.

Kif imsemmi fil-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali (Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol, 2012), il-programmi tat-tagħlim u l-istards tal-assessjar u l-eżamijiet għandhom ikunu bbażati fuq ir-riżultati tat-tagħlim tal-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali u, għaldaqstant, il-Learning Outcomes Framework.

Bl-użu tar-riżultati tat-tagħlim li jiddeskrivu x'inhu mistenni, l-interessi tal-istudent u *stakeholders* oħra qed jiġu indirizzati permezz ta' metodu li jiffoka fuq l-istudent (Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol, 2012). Billi r-riżultati tat-tagħlim huma frażiġiet li jindikaw x'għandu jkun kiseb l-istudent bħala riżultat tal-proċess tat-tagħlim fuq periodu ta' zmien, l-edukaturi li huma involuti fit-tagħlim tal-Franciż għandhom jistaqsu dawn il-mistoqsijiet:

- L-istudenti qed juru li huma profiċjenti fil-Franciż?
- L-istudenti qed jużaw il-Franciż f'varjetà ta' biċċiet ta' xogħol awtentici?

Il-metodoloġiji ta' tagħlim li jintużaw għandhom ikunu maħsuba, l-ewwel u qabel kollox, għad-diversità fit-tagħlim, l-interessi, il-ħiliet u l-limitazzjonijiet tal-istudent. Wieħed mill-fatturi ewlenin huwa li jinħoloq ambjent ta' tagħlim li jwassal lill-istudenti, billi qabel xejn:

- jidher idher l-interessi u l-istili ta' tagħlim tal-istudenti;
- jipprovdī rapport meta u fejn hu meħtieġ.

Ir-riċerka fil-psikoloġija konjittiva turi li fil-każ tat-tagħlim ta' lingwi barranin, l-gharfien ta' proċeduri (il-modi differenti ta' kif titgħallem lingwa) huwa importanti daqs l-gharfien dikjarattiv (l-gharfien tal-prinċipji tal-lingwa fiha nnifisha). Huwa għalhekk li huwa rrakkmandat li l-edukaturi jiddedikaw ftit mill-ħin tagħhom għat-taqħlim tal-istrateġiji tat-tagħlim li jagħtu s-setgħa lill-istudenti jipproġredixxu sabiex isiru awtonomi.

L-Istrateġji Nitgħallem biex Nitgħallem

Dawn li ġejjin huma eżempji tal-istateġġi li jagħmlu parti mill-‘process nitgħallem biex nitgħallem’, wieħed mit-tmien kompetenzi li jissemmew fid-dokument *European Reference Framework Key Competencies for Lifelong Learning (European Commission, 2006)*:

- Diskussionijiet pedagogiči bejn l-istudenti fejn, fuq baži volontarja, l-istudenti jispiegaw kif għamlu biċċa xogħol u kif irnexusielhom jegħibbu d-diffikultajiet li Itaqgħu magħhom, li jwasslu għal skambju ta’ strateġiji u teknikalitajiet f’ambjent ta’ kooperazzjoni.
- L-istudenti jitgħallmu jużaw il-punteggjatura, l-istampi, l-informazzjoni addizzjonali minbarra t-test, bħal spiegazzjoni tal-kliem diffiċċi u l-identifikazzjoni ta’ kliem importanti waqt biċċa xogħol ta’ qari/taħriġ il-fehem.
- It-tagħlim u l-gwida fi stadji differenti tal-kitba ta’ komponiment u l-ghodod differenti u l-metodi li jistgħu jintużaw f’kull stadju.

Ħarsa generali lejn is-suġġett

Qabel xejn, il-Franciż huwa mezz ta’ komunikazzjoni u, għaldaqstant, l-istudenti jeħtiegu jiżviluppaw il-ħiliet tal-lingwa meħtieġa biex jikkomunikaw ma’ ħaddieħor bil-Franciż. Il-ħiliet lingwistiċi tal-Franciż meħtieġa sabiex wieħed jikkomunika bil-Franciż għandhom jiġu žviluppati b'mod integrat, filwaqt li jirriflettu l-użu tagħhom f’sitwazzjonijiet mill-hajja ta’ kuljum. Sabiex jgħinu f’dan il-process, fejn hu possibbli, l-għalliema u l-istudenti għandhom jużaw il-lingwa Franciża waqt l-interazzjoni fil-klassi. Il-klassi għandha ssir il-post fejn jiġi mitkellem il-Franciż.

L-istudenti għandhom jiżviluppaw il-ħiliet tat-taħdit, is-smigħ, il-qari u l-kitba sabiex ikunu jistgħu jifhem tal-istruttura tal-lingwa Franciża u jkunu kapaċi jorbtuh mal-istruttura tal-lingwi li diġà jafu, u għaldaqstant joħolqu lingwa gdida.

L-edukaturi għandhom ifittxu li jużaw bl-aħjar mod riżorsi relevanti, ta’ kwalità għolja u li joffru sfida, li jeżistu f’firxa wiesgħa ta’ temi u, fejn hu possibbli, jippruvaw jintroduċu s-CCTs permezz ta’ għażla bil-għaqqa ta’ r-iżo. L-istrateġji tat-tagħlim għandhom jinkludu proporzjon għoli ta’ opportunitajiet fejn l-istudenti jieħdu sehem attiv fit-tagħlim tagħhom kif ukoll f’episodji ta’ tagħlim dirett.

L-ippjanar tal-lezzjonijiet għandu jinkludi l-użu xieraq tal-ICT sabiex jissaħħa it-tagħlim filwaqt li jqarreb id-dinja tal-Franciż u tal-pajjiżi li jitkellmu bil-Franciż lejn il-klassi. L-użu tal-ICT għandu jkun imsaħħa bit-tagħlim u r-riflessjoni ta’ xi tfisser li tiżviluppa l-kompetenzi marbuta mal-Litteriżmu Digidli.

It-tagħlim tal-Franciż jgħin ukoll biex titqajjem kuxjenza fuq kulturi oħra filwaqt li jgħin fl-introduzzjoni ta’ perċezzjonijiet kulturali differenti u twemmin fuq prattiki differenti. Dan jippermetti lill-istudenti japprezzaw il-viżjonijiet tal-oħrajn filwaqt li jifhem kif il-viżjonijiet tagħhom jaħdnu fi ħdan kuntest usa’. Is-CCTs ikunu katalisti fejn hemm xebħ u differenzi fis-sistemi ta’ ideat u twemmin.

L-użu tal-SLOs tal-Franċiż

Permezz tal-ġhażla bil-ġhaqal ta' testi partikolari wieħed jista' jasal għall-ħolqien ta' numru ta' SLOs differenti minn numru ta' Suġġetti li jiffukaw fuq temi varji fil-Franċiż. Pereżempju l-kitba ta' invit permezz ta' email jista' jinkludi:

- it-tislim (*Comment ça va? ... Bien, j'espere!*);
- l-użu tal-ġranet tal-ġimgħa (*J'organise une fête d'anniversaire samedi prochain*);
- l-użu tal-vokabularju marbut mad-dar (*chez moi, J'habite la maison bleue, devant le collège, en face de la mairie*), eċċ.

Dawn jistgħu jgħinu billi jagħmlu t-tagħlim wieħed aktar aċċessibbli għall-istudenti fuq firxa ta' abbiltà u fl-istess hin joffru aktar għażla ta' vokabularju li l-istudenti jiltaqgħu miegħu fit-test u fil-vokabularju li jintuża waqt l-interpretar jew id-diskussjoni tat-test.

L-użu ta' lingwaġġ sempliċi fil-kitba ta' email jippermetti lill-għalliema jgħaqqu flimkien il-vokabularju kif ukoll il-ħiliet tal-kitba u l-qari li jittrattaw it-temi tat-Tislimet/l-Introduzzjoni, il-Kalendarju, id-Dar u ż-Żona ta' madwar id-dar. Dan jippermetti wkoll il-konsolidazzjoni tal-użu tal-verb fl-Imperfett (*le présent indicatif*) u fl-imperatif.

Li tippreżenta lill-istudenti b'testi differenti bħal email / sms sabiex jaħdmu bihom tgħin ukoll sabiex issir ħidma fi gruppi, kemm bħala sfida li tilhaq abbiltajiet differenti kif ukoll bħala eżerċizzju ffokat sabiex jilhaq in-natura tal-isfida li joffri t-test fl-istadju partikolari tat-tagħlim u l-abbiltajiet tal-lingwa tal-istudenti.

Eżempju sempliċi ta' taħrif huwa l-eliminazzjoni tal-verbi kollha fl-imperfett, filwaqt li jingħata l-infinitiv bħala ghajjnuna lill-istudenti sabiex jimlew il-vojt bil-verbi korretti u wara jiffokaw fuq suġġett partikolari mil-lat ta' vokabularju billi l-istudenti jibalbu jidentifikaw il-kliem marbut mas-suġġett partikolari. Wara, l-ghalliema jkunu jistgħu jidher jidher kif għandu jingħad kliem ġdid. Fi stadju aktar avvanzat, l-istess test jista' jintuża bħala l-punt tat-tluq għal djalgu (il-ħila tat-taħdit / smiġħ) fejn l-istudenti huma mħeġġa jirrifutaw jew jaċċettaw stedina.

L-ġhażla bil-ġhaqal tat-testi tippermetti lill-għalliema jużaw l-eżerċizzji tat-tagħlim b'tali mod li jheġġu aktar tagħlim, diskussjoni u riflessjoni fuq CCTs partikolari.

Il-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Suġġett (SLOs) inkibbu b'tali mod li l-edukaturi jużaw approċċi li jaddottaw it-tagħlim li jinvolvi, li juri ħila u jinvolvi lill-istudenti b'mod attiv f'numru ta' kuntesti sabiex iħeġġu filwaqt li jippermettu tagħlim li jiffoka fuq l-istudenti u l-istratègiji tat-tagħlim. F'kull stadju, dawk li jippjanaw il-kurrikulu għandhom jikkonsidraw fuq baži regolari l-opportunitajiet li jiġu pprezentati permezz tal-SLOs sabiex jiżviluppaw tagħlim attiv matul il-livelli fil-Qafas tal-Kisbiet tat-Tagħlim. L-ippjanar għandu jieħu ħsieb, filwaqt li jħeġġeġ il-partecipazzjoni tal-istudenti, li dan jista' u għandu jkun ta' influenza filwaqt li jikkontribwixxi fil-proċess.

Sabiex jissaħha l-ippjanar tal-kurrikulu, filwaqt li jkun assigurat li l-istudenti kollha jkollhom aċċess b'mod attiv u jinvolvu ruħhom fl-ambjent tat-tagħlim, hemm bżonn ta' approċċ koerenti fl-ippjanar tat-tagħlim, fit-tagħlim u l-assessjar, u fil-qsim ta' informazzjoni fuq il-progress u l-kisbiet milħuqa. Meta jiġi addottat dan it-tip ta' ppjanar tal-kurrikulu huwa importanti li ma narawx l-SLOs bħala fatturi li jillimitaw il-potenzjal tat-tagħlim tal-istudenti u li ma jippermettux li jkun hemm devjazzjoni tat-tagħlim lil hinn minn dak imsemmi fl-SLOs. Din l-idea tinjora l-iskop u l-flessibilità li jipprovd i-l-approċċ tal-kisbiet mit-tagħlim. Kif, fejn u meta jiġu mgħallma dawn il-kisbiet huma fid-diskrezzjoni tal-edukatur. L-SLOs qegħdin hemm sabiex jiċċaraw il-proċess ta' assessjar billi jelenkaw b'mod sempliċi l-aspettattivi tat-tagħlim. B'dan il-mod, l-assessjar huwa marbut li juri li dawn l-aspettattivi ntlaħqu.

Ladarba jiġu ssettjati l-aspettattivi tat-tagħlim, l-edukaturi jistgħu jibdew jintroduċu l-flessibilità fid-disinn tal-kurrikulu u fil-metodu ta' tagħlim li s'issa kien diffiċċi li jsir. L-approċċ tar-riżultati tat-tagħlim jippermetti lill-edukaturi jduru lejn tagħlim li jiffoka fuq l-istudenti u l-istratègiji tat-tagħlim. Dan ifisser li jsiru jafu l-ħafna modi li bihom l-istudenti huma differenti minn xulxin, liema mill-ħafna metodi jagħmlu sens fit-tagħlim attwali, u kif għandhom jafrontaw din il-varjanza b'tali mod li joffru support lill-istudenti fuq baži individwali filwaqt li jgħinuhom jipproġredixxu. Taqsima Ċ: *It-tagħlim ta' studenti differenti f'kull livell toffri gwida fuq kif dan jista' jsir.*

B. L-EMBEDDING FIT-TAGHLM TAT-TEMI KROSSKURRIKULARI

Fl-Ewropa kien hemm bidla minn approċċ li jittratta b'mod esklussiv is-suġġett għal approċċ li jiffoka fuq temi krosskurrikulari, tematiku, interdixxiplinarju u kollaborattiv, li jirrifletti s-sitwazzjonijiet reali tal-ħajja ta' kuljum filwaqt li jheġġeġ it-trasferiment tal-ħiliet minn settur tat-tagħlim għal ieħor. Permezz tal-approċċ krosskurrikulari, ħafna mis-setturi tal-kurrikulu ngħataw profil ogħla filwaqt li ssaħħu numru ta' kompetenzi trasversali (European Commission, 2012). Is-CCTs jgħaqqu flimkien is-suġġetti billi jidtentifikaw l-għanijiet tat-tagħlim komuni li huma riflessi wkoll fit-tewminn tal-iskola (Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol, 2012: 31, 39).

It-Temi Krosskurrikulari (CCTs) ġew introdotti fl-LOF sabiex jassiguraw li l-istudenti kollha, huma u jipprogreddixxu matul il-livelli, jiġu f'kuntatt kontinwu mat-tipi ta' għarfien, ħiliet u fehim li huma meħtieġa sabiex huma jkunu jistgħu jippartecipaw b'mod attiv, filwaqt li jirnexxu u jikkontribwixxu fis-soċjetà Maltija.

L-embedding tas-CCTs fil-Kisbiet mit-Tagħlim tas-Suġġett joffri aċċess għal identità ġidida tat-tagħlim li jmur lil hinn mis-suġġett, u l-istudenti ser jagħtu valur lit-tagħlim tas-CCT meta jaraw li dawn huma parti integrali mill-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim u li huma vitali sabiex jgħinuhom biex isiru studenti olistiċi.

Kull CCT qed jiġi ppreżentat bħala sett ta' riżultati addizzjonal tat-tagħlim liż-żgħażaq sabiex huma jiffacċċjaw u jiżviluppaw għarfien u fehim tagħhom meta qed jipprogreddixxu matul il-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim.

It-Temi Krosskurrikulari huma:

il-Litteriżmu Digidli

I-Edukazzjoni għad-Diversità

I-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u I-Innovazzjoni

I-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli

it-Tagħlim biex Nitghallem u t-Tagħlim Kooperattiv

il-Litteriżmu

Is-CCTs għandhom jiġu infilsati matul il-vjaġġ ta' tagħlim u l-esperjenzi tal-istudenti, fejn il-punt ewljeni għandu jkun li l-għarfien u l-fehim tas-CCT jiġi mgħalleml, ikkonsolidat u kkuntestwalizzat. Il-kuntest huwa importanti bil-għan li jżid it-tifsira u l-iskop biex jiġi msaħħaħ l-użu tas-CCT. Ma hemm l-ebda mod effettiv biex jiġi organizzat u nfilsat it-tagħlim tas-CCTs. Madankollu, meta CCT tingħaqad b'mod dirett ma' biċċa xogħol partikolari fi ħdan l-SLO imbagħad ikun assigurat li jkun hemm opportunità għall-użu tas-CCT f'dik il-biċċa xogħol partikolari, huwa mod effettiv ħafna kif tiġi infilsata CCT.

L-embedding ma jinkludix biss l-għaqda ta' kurrikula differenti. L-ippjanar ta' fejn ser jiddaħħal il-kontenut tas-CCT biex jagħmel parti mill-SLOs jew mill-Aspett tas-Suġġett huwa biss il-bidu. L-edukaturi għandhom jistabbilixxu kif il-kontenut tas-CCT jżid il-valur tal-SLOs li qed jiġu mgħallma u kif tista' tinkiseb xi ħaġa akbar minn sempliċement għaqda flimkien tal-partijiet differenti. Fuq kollox, it-tagħlim tas-CCT ser iżid il-valur fit-trasferiment tal-għarfien, tal-ħiliet u tal-fehim billi jippreżenta sitwazzjonijiet fattwali li jagħmlu sens għall-istudenti.

L-Embedding bħala proċess

Hemm tliet modi ewlenin sabiex jiġu mgħallma l-għarfien, il-ħiliet u l-fehim li hemm indirizzati fis-CCTs tul il-proċess tat-tagħlim. Dawn huma:

- permezz ta' metodi ta' tagħlim u t-tagħlim innifsu marbut mal-SLOs;
- billi jiġu magħżula metodi u strategiji partikolari tat-tagħlim minn oħra jin biex jiġu mgħallma l-SLOs;
- billi jsiru attivitajiet krosskurrikulari mibnija b'mod spċificu jew attivitajiet li jinvolvu lill-iskola kollha.

Dan il-proċess jimplika bidla importanti fil-mod kif l-għalliema jħarsu lejn it-tagħlim tal-kontenut tas-suġġett fil-klassi. L-integrazzjoni tar-riżultati tat-tagħlim krosskurrikulari fit-tagħlim ta' suġġetti differenti teħtieg li l-għalliema jmorru lil hinn mill-iskemi tradizzjonali u jaħdmu f'kollaborazzjoni flimkien sabiex jiżviluppaw l-approċċ tagħhom għas-CCTs filwaqt li jkun hemm skambju ta' informazzjoni fuq l-iżvilupp tat-tagħlim ta' studenti spċifici b'rabta mas-CCTs (European Commission, 2012:25).

It-tagħlim tas-CCTs permezz tal-SLOs

L-ewwel approċċ għat-tagħlim tal-kontenut tas-CCT huwa permezz tal-integrazzjoni tat-tagħlim tas-CCT ma' dak tal-SLOs partikolari. Il-qafas jipprovi gwida fuq l-aħjar opportunitajiet biex isir dan. Fejn SLO partikolari tippreżenta opportunità tajba li tindirizza tagħlim marbut mat-Tema Krosskurrikulari tidher l-istampa tas-CCT wara l-SLO. Din turi li l-SLO:

- qed toffri opportunità sabiex wieħed jibda jħares lejn l-iżvilupp tat-tagħlim u l-ħiliet marbuta ma' aspett partikolari tas-CCT;
- tista' tiġi msaħħa billi jiġi introdott aspett partikolari ta' wieħed mis-CCTs.

Bħala gwida għall-edukaturi, fejn il-kisbiet spċifici mit-tagħlim tas-CCT li l-aktar huma relevanti, l-istampa tas-CCT li jkun hemm flimkien mal-SLO partikolari tħalli wkoll titlu sabiex jiġi identifikat liema hu l-aspett partikolari tas-CCT li 'joqgħod l-aktar', i.e. il-parti tal-kontenut tas-CCT li hija l-aktar marbuta mal-għarfien, il-fehim u/jew il-ħiliet indirizzati fl-SLO partikolari.

Għalkemm qed tiġi identifikata CCT waħda, dan ma jfissirx li CCTs oħra ma jkunux relevanti. L-identifikazzjoni ta' tema partikolari sempliċement tissuġġerixxi li l-edukaturi jistgħu jsibu dik il-parti identifikata bħala l-aktar relevanti, l-aktar xierqa jew l-aktar faċċi li tiġi integrata f'dak il-punt partikolari, filwaqt li tippermetti lill-edukaturi jgħallmu s-suġġett u s-CCT b'mod integrat.

Eżempji ta' dan it-tip ta' *embedding* fil-Franċiż jinkludi:

- Kapaċi nirreagixxi b'mod xieraq meta l-ghalliem/a jistaqsini/tistaqsini biex nagħmel xi ħaġa bil-Franċiż u nitlob għall-għajjnuna jekk ma nifhimx.

Meħħuda minn Livell 8, Aspett tas-Suġġett: Tislimiet, Introduzzjonijiet

- Kapaċi nikkumpara dati u anniversarji speċjali fil-kalendaru Malti ma' dati speċjali u anniversarji f'kalendaru ta' paxji Frankofoni, eż. *la fête nationale en France'*

Meħħuda minn Livell 7, Aspett tas-Suġġett: Il-Kalendaru

- Kapaċi nikkomunika x'nagħmel biex nippoteġi l-ambjent u nistaqsi lill-oħrajn x'jagħmlu huma.

Meħħuda minn Livell 9, Aspett tas-Suġġett: Id-Dar u l-ambjent tad-dar

Eżempju: Insibu opportunitajiet biex jiġu indirizzati s-CCTs fit-tagħlim tal-SLOs fil-Franciż

- Kapaċi nagħraf il-'lingwa tal-SMS' bażika jew l-abbrevjazzjonijiet tal-SMS bħal 'qqachse, qaf, keske C? mr6, bjr' u nuri li kapaċi nikkomunika bl-użu ta' apparati digitali.

IL-KOMUNIKAZZJONI

'Lingwa tal-SMS' – Fl-eżempju t'hawn fuq, il-kontenut tas-suġġett jqajjem diskussjoni naturali fuq kif il-lingwa tiġi manipulata sabiex toqgħod għall-mod tal-komunikazzjoni. Dan it-tip ta' approċċ jibda b'diskussjoni fuq kif dan isir fl-Ingliz u l-Malti, forsi billi tirrifletti fuq kif iż-żewġ lingwi differenti jintużaw f'din it-tip ta' manipulazzjoni. Jistgħu jintużaw eżempji miż-żewġ lingwi qabel naraw kif qed jintuża l-Franciż fl-istess mod ta' komunikazzjoni.

Din l-SLO meħuda mill-Aspett tas-Suġġett tat-Teknoloġija, flimkien ma' oħrajan f'Livell 9 u 10, joffri opportunità ta' logħob bil-grammatika, il-fonetika u s-sintassi u, f'ċerta każiżiet, aktar ma l-lingwa tkun waħda kuntewwalizzata u bi stil, aktar l-istudenti jiġu attirati lejn il-Franciż kif użat fil-ħajja ta' kuljum.

L-Aspett tas-Suġġett tat-Teknoloġija joffri firxa ta' opportunitajiet ta' tagħlim u riflessjoni fuq aspetti differenti tat-tagħlim tas-CCT tal-Litteriżmu Digidali u jistgħu jinbnew f'tagħlim integrat tal-LOF tal-Franciż u apsetti partikolari tal-Litteriżmu Digidali. Dan l-eżempju b'mod partikolari jistieden lill-istudenti għal tagħlim u riflessjoni fuq Kompetenzi fil-Komunikazzjoni u l-ħila, f'dan il-kuntest u lingwa partikolari, li jaddattaw għall-modi tal-komunikazzjoni u strategijsi skont il-persuni li tkun qed tikkomunika magħħom (Kapaċitajiet fil-ħiliet 2).

Kif issemma fit-test ġeneriku, l-identifikazzjoni ta' CCT partikolari b'raba ma' SLO ma jeskludix CCTs oħra milli jiġu integrati. Hawnhekk hemm opportunità li tara t-tagħlim u l-aktivitajiet tat-tagħlim marbut ma' din l-SLO b'raba ma' xi tagħlim marbut mal-komunikazzjoni u kif din tiġi influwenzata mill-kuntest preżenti, pereżempju fis-CCT tal-Litteriżmu.

L-indirizz tas-CCTs permezz tal-użu ta' metodi u strategijsi partikolari tat-tagħlim

Is-CCTs jistgħu jintużaw biex jinformat il-ħolqien ta' policies u strategijsi dipartimentali, pereżempju, billi jiġi strutturat it-tagħlim biex jimmassimizza l-użu tat-teknoloġiji digidali. F'livell dipartimentali is-CCTs li ġejjin jistgħu jkunu addattati sabiex jgħiġu fl-għażiex tal-pedagoġġja u stili ta' tagħlim magħżul biex jimmassimizza l-flessibilità bl-introduzzjoni tal-LOF:

Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv

il-Litteriżmu Digidali

I-Edukazzjoni għad-Diversità

L-edukaturi jistħġu jsibu li s-CCTs li ġejjin għandhom rwol importanti fl-għażla tas-suġġett biex jistimolaw l-interess u dibattitu:

I-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli

I-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni.

Huwa evidenti li xi wħud mis-CCTs jintegraw ruħhom b'mod naturali għal stili partikolari ta' tagħlim. Taqsima Ċ-*It-tagħlim ta' studenti differenti f'kull livell* toffri gwida fuq kif CCTs partikolari jistgħu jgħinu lill-istudenti jirnexxu f'ambjenti ta' tagħlim partikolari. L-għażla b'mod deliberat ta' strategiji partikolari tat-tagħlim li jinvolvu tagħlim attiv u/jew sperimentalu u approċċi għat-tagħlim ta' kif jistgħu jissolvew il-problemi, fejn jeħtieg li jkun hemm livell ta' awtonomija tal-istudenti kif ukoll xogħol fi gruppi, ser jgħinu sabiex it-tagħlim ikun wieħed li jwassal għall-introduzzjoni tas-CCTs tal-Litteriżmu Digidali u Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv.

Pereżempju, is-CCT Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv tinkludi kategorija ta' kisbiet mit-tagħlim fuq it-Tagħlim Personali u, billi jiġi indirizzat it-tagħlim marbut ma' din il-kategorija tas-CCT, l-istudenti ser jiżviluppaw il-hiliet tat-tagħlim meħtiega sabiex f'bicċa xogħol partikolari jkunu awtonomi filwaqt li jimmaniġġaw lilhom infushom. Simili ta' din, il-kategorija tat-Tagħlim Soċċali fi ħdan l-istess CCT tista' tgħin lill-istudenti jiżviluppaw qafas ta' hiliet, attitudnijiet u mgħiba li jgħinhom jieħdu kemm jistgħu mix-xogħol fi grupp jew f'tim u minn strategiċċi oħra ta' tagħlim soċċali.

Is-CCT tat-Tagħlim Digidali ser tgħin lill-istudenti jiżviluppaw il-kompetenzi marbuta mal-immaniġġjar tat-tagħlim, is-sors minn fejn tingabar l-informazzjoni, il-manipulazzjoni tal-informazzjoni, il-komunikazzjoni u l-preżentazzjoni tal-informazzjoni. Meta jkun hemm dawn it-tipi ta' hiliet tat-tagħlim infilsati fit-tagħlim qabel ma jibdew jintużaw ta' spiss ser jgħinu lill-istudenti jafrontaw il-biċċiet tax-xogħol b'aktar kunfidenza kemm fil-proċessi tat-tagħlim fuq l-SLOs kif ukoll fil-kisbiet infushom.

L-indirizz tas-CCTs f'attivitajiet krosskurrikulari jew f'attivitajiet li jinvolvu lill-iskola kollha

Is-CCTs kollha jistgħu jintużaw bħala strategiċċi għall-iskola kollha sabiex jinħoloq ambjent ta' tagħlim ta' kwalità għolja li jagħti valur lill-istudenti kollha filwaqt li jissettja għanijiet għoljin għal kulħadd. L-iskejjel jistgħu jaraw il-benefiċċju meta jkollhom policies li jinkludu lill-iskola kollha fuq il-progress fil-:

- Litteriżmu
- Litteriżmu Digidali
- Edukazzjoni għad-Diversità
- Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli

Dawn it-tipi ta' CCTs jistgħu jintużaw sabiex ikun hemm policies infurmati għall-iskola kollha kif ukoll iżidu l-valur tat-tagħlim fi ħdan il-klassi. Madankollu, CCTs oħra jistgħu jintużaw sabiex jiffurmaw il-baži tal-attivitajiet għal sena shiħa ta' grupp partikolari jew, aktar minn hekk, inizjattivi li jinvolvu lill-istudenti kollha fl-iskola fuq suġġetti ambjentali.

Pereżempju:

- Is-CCT tal-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli tista' tintuża biex tifforma l-baži għal attivitajiet ekstrakurrikulari għall-iskola kollha marbuta mat-tip ta' inizjattivi bħal Eko-Skola jew inizjattivi fuq l-użu minimu tal-enerġija. Attivitajiet ta' ġbir ta' fondi jistgħu jgħinu attivitajiet tal-iskola ta' sorsi ta' enerġija li jistgħu jerġgħu jintużaw permezz tat-tagħlim f'din is-CCT flimkien ma' dak tas-CCT marbuta mal-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni.
- Is-CCT tal-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli tista' tintuża biex issaħħaħ it-tagħlim u l-esperjenzi marbuta ma' attivitajiet li jvarjaw minn tuck shop immexxi mill-istudenti għal avveniment skolastiku jew inizjattivi li jinvolvu lill-iskola kollha fuq id-dinja tax-xogħol.

Č. IT-TAGHLMIM TA' STUDENTI DIFFERENTI F'KULL LIVELL

Waħda mill-benefiċċji li taħdem b'Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim (u fl-istess ħin waħda mill-isfidi) hija l-abbiltà li tippermetti lill-istudenti jipproġedixxu bil-pass tagħhom u li tkun kapaċi taddatta l-metodoloġija tat-tagħlim u l-kurrikulu sabiex jissodisfaw il-bżonnijiet tagħhom. L-SLOs juru b'mod ċar fejn huwa t-'tmiem' tat-tagħlim f'kull livell għal kull student iż-żda l-edukaturi għandhom jirrikoxxu filwaqt li jippjanaw għal dawk l-istudenti li ser jilħqu dan il-punt qabel l-oħrajn kif ukoll għal dawk li forsi jkollhom bżonn aktar żmien u aktar għajjnuna sabiex jilħqu l-livell mixtieq.

L-Aspetti tas-Suġġett mhumiex riġidi u lanqas restrittivi u ma hemmx bżonn li jiġu mgħallma f'xi sekwenza partikolari jew bħala kontenut meħud f'iżolament. L-aspetti tas-suġġett jistgħu jidħlu fuq xulxin u jitħalltu fi programmi tat-tagħlim akbar (jew iż-ġieħi). L-edukaturi jistgħu jippreferu li jafrontaw il-kuntesti tat-tagħlim f'ordni differenti skont is-sitwazzjoni, jew li jgħallmu aspetti tat-tagħlim permezz ta' topiks tal-għażla tagħhom.

Id-diversità tal-istudenti

L-NCF iħaddan id-diversità u jitlob li din tiġi mħeġġa f'ambjent inklussiv.

L-NCF jindirizza l-bżonnijiet ta':

- studenti tajbin ħafna u b'talent li għalihom il-proċess tat-tagħlim jeħtieg li joffri sfida sabiex huma jieħdu sehem u jkunu motivati li jiżviluppaw it-talenti tagħhom;
- studenti bi bżonnijiet edukattivi speċjali li għalihom il-kurrikulu għandu jkun miktub b'tali mod li jippermetti lill-ghalliema japprezzaw kif l-istudenti kollha jistgħu jaċċessaw l-istess kurrikulu f'kull settur tat-tagħlim u jippermetti assessjar ta' firxa ta' ħiliet;
- studenti b'diżabilitajiet severi li għalihom il-kurrikulu għandu joffri edukazzjoni mibnija fuq firxa ta' ħiliet imfissra f'termini ta' fażjiet ta' žvilupp;
- studenti minn ambjenti soċċjali żvantagġġati li għalihom l-iskola, flimkien mal-imsieħba lokali u istituzzjonali l-aktar importanti fis-soċjetà, għandhom jgħallmu aktar ħiliet filwaqt li joffru support lill-familji tagħhom u l-komunità lokali sabiex jipprovdu ambjent edukattiv b'saħħtu u stabbli;
- studenti minn ambjenti soċċjali, kulturali u lingwistiċi differenti, inkluż it-tfal ta' refugjati u persuni li qed ifittxu l-ażiż, li għalihom il-kurrikulu jinkludi aċċess għal programm edukattiv li hu infilsat f'ambjent li joffri support emozzjonalu u psikologiku li jirrispetta c-ċirkostanzi tal-individwi.

Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulħadd, Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol (2012:41)

L-eżempji lingwistiċi li jinsabu fl-SLOs mhumiex restrittivi u l-ghalliema jkunu jistgħu jżidu aktar vokabularju sabiex l-istudenti jkunu kapaċi jafrontaw sfidi addizzjonal. L-ghalliema jkunu jistgħu jżidu vokabularju ieħor jew għażla ta' verbi mal-lista ta' dawk imsemmija li joqgħod għall-kuntest jew suġġett partikolari. Fejn l-SLO jirreferi għat-testi, il-kelma 'testi' tirreferi kemm għal testi miktuba kif ukoll testi orali/awdja. Dan japplika għal-livelli kollha u l-Aspetti kollha tas-Suġġett. L-eżempji mogħtija huma l-livelli lingwistiċi minimi suġġeriti meħtieġa biex ikunu kapaċi jaħdnu b'mod profiċjenti fil-livell partikolari, filwaqt li jaċċertawk ukoll li l-istudenti jistgħu jiksbu livelli aktar baxxi ta' profiċjenza jistgħu jkunu kkonsidrati wkoll bħala kompetenzi komunikattivi milħuqa.

Il-klassijiet kollha, anke fejn qed jiġi mħaddem *is-setting*, ser ikunu magħmula minn firxa ta' abbiltajiet. Dan għaliex l-istudenti jkollhom ħiliet u diffikultajiet differenti u jiżviluppaw b'rati differenti. Sabiex tiġi definita klassi 'b'abbiltajiet differenti' sempliċement bħala grupp ta' studenti b'firxa ta' abilitajiet hija superficjali wisq. Xi ngħidu għall-firxa ta' stili u preferenzi tat-tagħlim, livelli ta' interassi u l-ambjenti tad-dar, li kollha kemm huma jħallu impatt fuq l-esperjenza tat-tagħlim? L-istudenti kollha juru ħiliet differenti fi żminijiet differenti skont is-suġġett studjat u l-istil tat-tagħlim li jkun qed jintuża. Meta jkunu barra miż-żona ta' tagħlim l-aktar komda għalihom ser imorru anqas tajjeb. Mhix reali li tistenna minn grupp ta' studenti, hi x'inhi l-abiltà tagħhom, li jipprogreddixx matul il-biċċiet tax-xogħol bl-istess pass. Żewġ terzi tal-istudenti fil-klassi ser ikunu qed jaħdmu barra l-istil tat-tagħlim li jippreferu sakemm il-biċċa tax-xogħol ma tkun varjata.

Wieħed mill-aktar modi effettivi li jassigura li l-istudenti differenti jintlaħqu f'kull livell matul l-LOF huwa li tgħallem lill-istudenti jaħsbu għalihom infushom. Ftit mis-CCTs jipprovd u l-għoddha tal-gharfiex u l-ħiliet għall-istudenti sabiex ikunu kapaċi jsiru studenti aktar effettivi, li jaddattaw malajr, mimlija bir-rizorsi, u awtonomi.

II-Progress u d-diverġenza fit-tagħlim

Il-principju tad-diversità u l-inklużjoni li jiffurmaw il-baži tal-NCF jimplikaw li f'kull stadju l-istudenti ta' kull livell u kompetenza għandhom jesperenzaw is-suċċess, l-isfidi, u s-sapport meħtieg sabiex isaħħu l-impenn tagħhom. Jeħtiegu programmi flessibbli ta' tagħlim li jipprovd esperjenzi ta' tagħlim differenti għal spettru wiesa' ta' studenti filwaqt li jippermettu li jkun hemm rati differenti ta' progress hekk kif it-tfal u ż-żgħażaqgħi iqattgħu ż-żmien fl-iskola. Hemm bżonn approċċi differenti li jindirizzaw il-bżonnijiet differenti tat-tagħlim. Bil-punt fokal dejjem jikber fuq l-istudenti, u b'aktar klassijiet b'abbiltajiet differenti fl-iskejjel, l-approċċi li joffru divergenza qed isiru aktar importanti u l-ghalliema għandhom jaddottaw strategiji li jibnu fuq it-tagħlim tal-passat tat-tfal u taż-żgħażaqgħi filwaqt li jgħinuhom jipproġidxxu.

Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulħadd, Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol (2012:40)

Strategji għat-tagħlim ta' klassijiet b'abbiltajiet differenti

L-ghalliema fil-klassi għandhom jibdew billi joħolqu relazzjoni personali ma' kull student/a fil-klassi tagħhom billi jitgħallmu u jużaw isimhom filwaqt li jsiru jafu x'jinteressahom. Li jiġu inklużi setturi ta' interassi fit-tagħlim huwa mod tajjeb ħafna biex l-istudenti jkunu involuti. Fl-istess ħin, li jintuża dan it-tip ta' tagħlim meta jkun qed jiġi ssettent jix-xogħol għad-dar jew xogħol individwali fil-klassi jista' jservi ta' motivazzjoni u jista' jgħin sabiex l-istudenti jżommu ruħhom involuti fit-tagħlim.

It-tagħlim Personal:

- Kapaċi nidentifika s-sapport u r-riżorsi li għandi bżonn biex nitgħallem.
- Konxju/a tal-mod li nippreferi kif nitgħallem u kapaċi nużah biex nippjana t-tagħlim tiegħi.
- Kapaċi nimmaniegħja l-ghajnejiet u l-ħin b'mod effiċċenti fit-tagħlim.
- Inħossni kompetenti fl-immaniġġjar tat-tagħlim tiegħi.
- Naċċetta r-rijspons tal-oħrajn u nikkonsidrah.
- Nagħraf lili nnifsi billi nbiddel is-suppożizzjonijiet tiegħi maż-żmien.
- Kapaċi nsegwi l-interassi tiegħi peress li dawn jgħinuni nirrifletti fuq 'jien min jien'.
- Nieħu gost meta niranxi f'xogħliji diffiċċi.

Mehħuda mis-CCT Nitgħallem biex Nitgħallem u t-Tagħlim Kooperattiv

Modi kif tagħti s-setgħa lill-istudenti filwaqt li tgħinhom jirnexxu fi ħdan l-LOF

Il-ħolqien ta' ambjent dinamiku tat-tagħlim permezz ta':

- L-immanigġjar tal-klassi u l-ħolqien ta' opportunitajiet għall-istudenti biex jaħdmu b'mod individwali, f'pari jew fi gruppi.
- Il-bidla fit-tqassim tal-klassi skont it-tagħlim li jkun qed isir.
- Il-provvista ta' attivitajiet differenti, li jippermettu lill-istudenti jagħżlu l-livell ta' involviment u sfida. Din ser tgħin fis-sens ta' 'dritt ta' possess' imsemmi 'l quddiem.
- L-użu ta' għażla ta' riżorsi differenti bi ħsieb.
- Il-preżentazzjoni ta' modi differenti kif tista' tiġi mgħallma l-istess haġa.

L-involviment tal-istudenti permezz ta':

- Il-ħolqien ta' sens ta' 'dritt ta' possess' min-naħha tal-istudenti tal-process tat-tagħlim billi, pereżempju, l-istudenti jkollhom čans jagħżlu l-proġett tagħhom.
- L-ghajnuna lill-istudenti sabiex juru l-fehim tagħhom b'modi differenti, pereżempju permezz ta' mezzi li jagħżlu huma stess, sew jekk preżentazzjoni viċċiva, orali jew preżentazzjoni fiżika.
- Il-bini ta' ħiliet għolja ta' ħsibijiet bl-użu tat-tassonomija ta' Bloom (f'kull livell) u l-ħidma permezz tal-SLOs sabiex it-tagħlim ikun wieħed interessanti, li jkun utli u joffri sfidi kif jindikaw l-SLOs, tant li l-SLOs jingħataw dimensjoni usa' jew jintużaw b'modi differenti. Dan jista' jsir billi l-istudenti jingħataw xogħol li jinvolvi s-soluzzjoni ta' problemi filwaqt li jingħataw l-opportunità li jittraferixxu u japplikaw l-għarfien għal kuntest ġdid.

Il-bidla tal-istudenti fi studenti li kapaċi jinbidlu billi:

- minn età bikrija l-istudenti jiġu introdotti għall-istrateġiji ewlenin tat-tgħlim li jagħmlu parti mis-CCT Nitgħalleem biex Nitgħalleem u t-Tagħlim Kooperattiv;
- jiġu diksussi l-għanijiet tat-tagħlim f'kull lezzjoni mal-istudenti, u b'hekk isiru konxji ta' x'inhu mistenni li jitgħallmu mat-tmiem tal-lezzjoni. L-SLOs (mitkuba fl-ewwel persuna) huma indirizzati lejn l-istudenti;
- l-istudenti jkunu konxji tal-istili differenti tat-tagħlim; l-istudenti jiġu mgħallma t-teknikalitajiet biex jitgħallmu kontenut ġdid bl-użu ta' metodi viżivi, ta' smiġħ u kinestetici għat-tagħlim bl-użu ta' strategiċi varji tat-tagħlim bil-ġhan li jipprovd għall-bżonnijiet tal-istudenti li jitgħallmu aktar b'mod viživ, ta' smiġħ u kinestetiku;
- l-istudenti jitgħallmu kif ikunu anqas dipendenti fuq l-għalliema, pereżempju, kif ser 'jinqalghu' mill-problema meta jeħlu?

Uża x-xogħoli fi gruppi sabiex:

- ikun hemm tisħiħ u estensjoni (bl-użu ta' gruppi flessibbli);
- theggexx lill-istudenti biex jinvolvu ruħhom f'Tagħlim Soċċali u biex japprezzaw ideat u personalitatijiet differenti; iżidu l-kunfidenza meta jiddiskutu l-ideat tagħhom ma' oħra; jikkollaboraw ma' studenti oħra jekk tagħid lu;
- mit-tagħlim tagħhom; ifittxu l-ghajnejha u s-sapport mingħand studenti oħra; jitkellmu mal-oħra fuq it-tagħlim; jisimgħu lill-oħra jikkollu fuq it-tagħlim tagħhom filwaqt li jiddiskutu suġġetti varji u strategiċi ta' tagħlim ma' shabhom (billi jintużaw gruppi ta' abbiltajiet differenti).

Eżempju: Xogħol bil-Franciż fi grupp

Qassam lill-istudenti f'pari, bil-qegħda dahar ma' dahar. Din hija attivită għall-klassi kollha fejn kulħadd ser ikun bil-qegħda f'pari, għalhekk kun żgur li l-istudenti qiegħdin bil-qegħda viċin biżżejjed li jisimgħu lil xulxin. Student/a mill-par tingħata stampa jew xi ḥaġa viżiva u l-persuna l-oħra tingħata karta vojta u lapes jew kulur. Issa, permezz tad-deskrizzjoni biss (bil-Franciż) l-istudent/a li jkollu/ha l-istampa j/tispjega l-oġġett filwaqt li l-persuna l-oħra trid tpingi fuq il-karta. L-għan hu li tasal għal stampa kemm jista' jkun viċin tal-istampa oriġinali għaldaqstant trid tingħata informazzjoni fuq il-qies, il-forma, l-istil u d-dettall.

Dan it-taħriġ jista' jsir aktar kumpless jew aktar faċli billi jinbidlu l-istampi wžati mill-pari. Dan jippermetti lill-ghalliema jaħdmu ma' studenti b'ħiliet lingwistiċi differenti fi ħdan kwalunkwe livell tal-LOF jew li jirrepetu l-istess taħriġ fost livelli differenti. Dawk l-istudenti li qed jirreplikaw l-oġġett permezz tat-tpingi jistgħu jistaqsu kemm iridu misotqsijet u l-istudenti li jkollhom l-istampa għandhom ikunu ta' għajnejna kemm jistgħu.

L-introduzzjoni tal-limitu ta' hin u l-effett ta' kompetizzjoni bejn it-timijiet tgħin fiż-żieda tal-motivazzjoni. Il-varjazzjoni tat-taħriġ jistgħu jinkludu li l-istudenti li jkollhom l-istampa jwieġbu lil 3-5 persuni differenti li jkunu qed jipprova jirriproduċu l-istampa. Importanti li l-ebda student ma jara x'qed ipinġi ħaddieħor. Jingħataw il-punti lil min qed jispjega skont kemm studenti jersqu viċin tal-oġġett spjegat u punt lil kull min qed ipinġi u jersaq l-aktar viċin. Kulħadd jingħata čans li jesperjenza ż-żewġ rwoli filwaqt li fl-aħħar rebbieħ.

Addattat minn idea f'*The Teacher's Toolkit*, Ginnis (2008)

Għandu jkun assigurat approċċ inkluissiv tat-tagħlim u l-ippjanar tal-kurrikulu. Filwaqt li l-iskola tkun trid toħloq is-sens ta' twemmin tagħha f'dak li għandu x'jaqsam ma' riżultati għall-istudenti kollha, u tapprezzza firxa wiesgħa ta' talenti, ħiliet u riżultati, l-ghalliema għandhom jaraw kif jistgħu jattwaw dan fil-klassi tagħhom. Fuq livell bażiku dan jibda permezz ta' promozzjoni tas-suċċess u l-apprezzament tagħhom infuħom billi jieħdu azzjoni biex jeliminaw dak kollu li jillimita t-tagħlim, u għalhekk jassigħu li l-istudenti kollha f'kull grupp jirnexxu fil-klassi. L-ghalliema jistgħu jheġġu l-fehim u l-apprezzament għad-diversità tal-individwi fil-klassijiet tagħhom u jużaw is-CCT tad-Diversità bħala katalist għal dan l-approċċi li jestendi sabiex jinkludi lill-istudenti b'mod dirett.

Edukazzjoni mibnija fuq il-valuri

L-edukazzjoni tiffoka kemm fuq il-bini tal-karattru kif ukoll fuq l-iżvilupp tal-istudenti b'ħiliet speċifici. Id-direzzjoni 'l quddiem għall-implementazzjoni ta' dan il-qafas hija permezz ta' edukazzjoni mibnija fuq il-valuri. Edukazzjoni mibnija fuq il-valur tirreferi għal kwalunkwe attivită kemm espliċita kif ukoll impliċita fl-iskola li theġġeg il-fehim u l-gharfien tal-istudenti tal-valuri u li jiżviluppaw il-ħiliet u l-ħajra tal-istudenti sabiex ikunu jistgħu jirrappreżentaw valuri partikolari bħala individwi u bħala membri mis-soċjetà inġenerali. Dan jassigura li dawk li ser joħorġu mill-iskola jkollhom il-kwalitajiet u l-kunfidenza fihom infuħom, stima għolja tagħhom infuħom, ottimiżmu u impenn għal suċċess personali bħala l-baži għar-rwoli potenziali fil-ħajja bħala membri minn familia, mill-komunità u bħala impiegati. Barra minn hekk, għandhom ikunu kapaċi jagħmlu ġudizzju u jkunu responsabbi f'għażiż etiċi u soċjali.

Addattat minn *Respect for All Framework*, Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol (2014:10)

L-iskejjen għandu jkollhom kultura vibranti u progressiva, li theġġeg il-benesseri u r-rispett, bl-ambizzjoni u r-riżultati bħala l-punti fokali għal kull student/a. Dan it-tip ta' approċċi għandu jintuża f'kull klassi. Skola tajba hija skola li tieħu īx-xsieb l-individwi u li tagħti s-sapport tagħha lil kull individwu, irrisspettivament mill-isfond u l-bżonnijiet tat-tagħlim. Dawn l-iskejjen jaħdmu f'atmosfera ta' pozittività assoluta. Dawn jaħdmu bla waqfien sabiex jippromwovu attitudnijiet b'saħħiħom u proddutivi għat-tagħlim, għall-ħajja u għax-xogħol. L-iżvilupp ta' sens ta' twemmin ta' ambizzjoni

jiddefinixxi n-natura ta' ispirazzjoni ta' skejjel ta' suċċess, fejn issir l-għaqda bejn l-aspettattivi u s-suċċess – suċċess li jinkludi l-aspetti kollha tal-iżvilupp tal-ħiliet għall-ħajja, għax-xogħol u għat-tagħlim – timbru ta' eċċellenza.

Mill-perspettiva tal-klassi, l-approċċi inkluSSI jindirizza l-bżonnijiet tal-istudenti permezz ta' varjetà ta' approċċi li jinkludu: strategi ta' interventi bikrija u kurrikulu u approċċi għat-tagħlim li huma ddisinjati li jiġi s-sodisfaw il-bżonnijiet tal-istudenti kollha. L-edukaturi għandu jkollhom aspettattivi għoljin għall-istudenti tagħhom għaliex dawn għandhom jiġi mħeġġa sabiex ikollhom aspettattivi u miri għoljin għalihom infushom. Huwa importanti ferm li l-edukaturi jassiguraw li l-istudenti tagħhom ikunu jafu fejn jinsabu f'dak li għandu x'jaqsam mat-tagħlim tagħhom u kif jistgħu jitiegħi. L-istudenti għandhom jiġi mfaħħra fuq baži regolari, b'mod selettiv u effettiv biex jibqgħu motivati.

L-istudenti għandu jkollhom għarfien ta' x'jiġifieri li tkun student effettiv tal-Franciż. L-istudenti jrid ikollhom ukoll għarfien tal-aspetti soċċali, kulturali u ġeografiċi ta' pajiżi u żoni li jitkellmu bil-Franciż. Ikunu jeħtieġ wkoll għarfien fuq l-istrutturi tal-lingwa li jippermettulhom jiċċekkjaw l-użu korrett tal-lingwa, joħoloqu lingwa gdida filwaqt li jikkomunikaw f'kuntestrelevanti u realistiċi.

Hekk kif l-istudenti jiprogressaw matul il-livelli u bejn il-livelli għandhom jiġi mħeġġa jirrifeltu, isiru aktar sidien tat-tagħlim tagħhom, filwaqt li jkunu aktar responsabbi għall-istess tagħlim. L-edukaturi għandhom jibdew jintroduċi teknikalitajiet sabiex jippermettu lill-istudenti jagħmlu aktar użu mill-assessjar personali sabiex jidher il-ħiliet u l-bżonnijiet ta' żvilupp mill-evidenza tax-xogħol tagħhom filwaqt li jieħdu azzjoni mill-feedback li jingħataw minn sħabhom kif ukoll mill-ghalliema qabel jippjanaw il-passi li jmiss fit-tagħlim.

L-SLOs huma ssettjati għal Livelli 7, 8, 9 u 10 u jirrappreżentaw il-livell xieraq ta' profiċjenza f'kull livell iżda ma jillimitawx il-kisba ta' ħiliet ogħla. Fil-Franciż, l-edukaturi għandhom jistennew li l-istudenti jru progress meta jitilgħu minn livell għall-ieħor billi:

- jru aktar indipendenza u anqas bżonn ta' għajnuna, inkluż l-għajnuna ta' sħabhom jew tal-ghalliema, filwaqt li jinqdew b'listi ta' kliem u dizzjunarji.
- jaħdmu b'testi u xogħlijiet itwal u aktar kumplessi waqt taħriġ tas-smiġħ u l-qari.
- jru li kapaċi jitkellmu u jiktbu aktar fit-tul, b'mod kumpless u preċiż.
- jakkwistaw vokabularju u lingwa għid (personali, mexxej, marbut mal-lingwa tad-dinja tax-xogħol u l-kultura tar-reġjuni li jitkellmu bil-Franciż).
- jiżviluppaw għarfien akbar tar-regoli tal-lingwa, inkluż għarfien fuq il-lingwa.
- jru aktar kunfidenza fit-tiġħi tal-komunikazzjoni.

L-ghalliema jistgħu jiġi evidenza tal-progress bħala parti mit-tagħlim ta' kuljum waqt taħriġ li jsir fuq baži individwali jew flimkien, per eżempju waqt li jkunu qed jieħdu sehem f'konverżazzjoni jew korrispondenza relevanti ma' sħabhom u aduli fuq il-persuni, il-postijiet u r-rutina tal-ħajja ta' kuljum fejn qed tintuża l-lingwa, u permezz ta' diskussionijiet, xogħlijiet ta' kitba u preżentazzjonijiet, permezz tal-użu tal-ICT fejn jinhass il-bżonn. Xogħlijiet speċifiċi ta' assessjar ukoll huma importanti fl-assessjar tal-progress. L-approċċi tal-assessjar għandhom jidher il-punt fejn l-istudenti jistgħu jaġġiapplik dawn il-ħiliet fit-tagħlim tagħhom u fil-ħajja tagħhom ta' kuljum u fil-preparazzjoni għad-din ja-tax-xogħol. Per eżempju:

- Kemm jikkontribwixxu fid-diskussionijiet?
- Huma kapaċijisiltu l-aktar informazzjoni importanti mit-testi?

L-assessjar tal-progress fil-Franciż jinvövi l-ġudizzji fuq is-suċċess tal-istudenti fl-estensjoni u l-użu tal-vokabularju, fiz-żieda fil-fehim tal-kelma miktuba u mitħaddta, l-iżvilupp ta' fehim tal-istrutturi u r-regoli tal-lingwa u l-applikazzjoni ta' dawn b'mod preċiż f'sitwazzjonijiet familjari u ġoddha fil-ħajja ta' kuljum, inkluż f'kuntesti soċċali jew fl-għoti ta' istruzzjonijiet jew direzzjonijiet. Per eżempju, jistgħu:

- Jikkomunikaw b'aktar kunfidenza, preċiżjoni u ħeffa.
- Jru entusjażmu u motivazzjoni għat-tagħlim modern tal-lingwi u l-żvilupp tal-ġharfien kulturali u internazzjonali permezz tar-risposti tagħhom.

D. IT-TAGHLM TA' LIVELLI DIFFERENTI FL-ISTESS SENA

F'kull klassi ser ikun hemm studenti li jkollhom bżonn aktar żmien biex jilħqu t-tagħlim meħtieg u b'hekk jilħqu l-livell tal-SLOs. Mal-progress tal-istudenti fil-mixja tagħhom ta' tagħlim huma jistgħu jgħaddu għal sena ġidha u jibdew livell ġdid iżda jkun għad fadlilhom partijiet fejn ikun hemm xi nuqqasijiet fit-tagħlim mil-livell preċedenti. L-aktar fattur importanti hawn huwa li l-informazzjoni fuq il-progress tkun waħda kemm jista' jkun čara li tinforma lill-ġħalliema l-ġodda bl-ġħajnuna jew bix-xogħol addizzjonali li jkollhom bżonn l-istudenti sabiex ikunu żguri li dan il-progress fil-livell il-ġdid ikun attwat.

Taqsimi Ĉi *It-tagħlim ta' studenti differenti f'kull livell* tirreferi għall-użu ta' firxa ta' strateġiji maħsuba biex jirrispondu għall-preferenzi ta' tagħlim differenti tal-istudenti kollha. Meta jkun hemm studenti fil-klassi li jeħtiegu aktar support biex jilħqu xi aspetti mil-livell preċedenti huwa importanti li:

- ikun hemm informazzjoni čara fuq l-oqsma li fihom jeħtiegu s-support;
- ikun ċar kif dawn l-oqsma jintrabtu mal-progress u l-kisba ta' riżultati fil-livell il-ġdid;
- ikun hemm firxa ta' strateġiji u metodi ta' tagħlim li jistgħu jintużaw biex jgħinu u jirfdi l-istil ta' tagħlim mal-preferenza tal-istudenti għal skop ta' progress bikri;
- il-konverżazzjoni mal-istudenti fuq l-oqsma li jeħtiegu support jew infurzar tibqa' waħda pożittiva u kostruttiva.

Wieħed mill-benefiċċi tal-istruttura tal-LOF huwa li Livelli 7 u 8 jiġu mgħallma b'kurrikulu li jifrex fuq sentejn u għalhekk ikun hemm żmien bizzżejjed għal žvilupp ta' programmi ta' tagħlim u l-użu ta' firxa ta' metodi ta' tagħlim li jgħinu lill-istudenti jipprogedixxu u jiksbu r-riżultati mixtieqa.

Hemm numru ta' mudelli li wieħed jista' jikkonsidra bħala mizura introdutorja għal numru ta' studenti sabiex jiksbu l-ħiliet tal-SLOs fiż-żmien stipulat marbut mal-livell partikolari. L-edukaturi għandhom jikkonsidraw li:

- jesploraw l-SLOs b'mod aktar miftuħ/fil-fond, forsi billi jittraferixxu jew japplikaw it-tagħlim marbut mal-SLOs f'kuntesti ġodda;
- jużaw testi aktar speċifici u li joffru sfida akbar;
- jisettjaw xogħol li joffri sfida akbar u li hu aktar kumpless bil-ġhan li jippreżenta lill-istudenti b'testi u vokabularju li joffru sfida akbar jew li jintroduċuhom għal Aspetti ġodda tas-Suġġett jew oqsma ġodda tal-Aspetti eżistenti tas-suġġett, filwaqt li jżommu f'moħħhom li l-SLOs ma jistipulawx il-livell massimu tat-tagħlim li jista' jintlaħaq;
- iħarsu lejn l-opportunitajiet li joffru s-CCTs bħala sorsi ta' ispirazzjoni għall-introduzzjoni ta' oqsma ġodda ta' kontenut li jipprovdu kontenut addizzjonali għall-kurrikulu li jsaħħħa kemm l-esperjenza tat-tagħlim tas-suġġett filwaqt li jaraw il-kontenut tas-CCT x'aktarx b'mod differenti jew b'modi li joffru sfida akbar.

Sors ewljeni ieħor ta' materjal marbut mal-provvista ta' sfida addizzjonali jew žieda huwa l-Aspett tas-Suġġett u l-SLOs mil-livell aktar għoli. Filwaqt li mhux dejjem ikun addattat sabiex dawn jiġu indirizzati b'mod dirett, l-edukaturi forsi jkunu jixtiequ li jaraw it-tagħlim kuntewalizzat jew ix-xogħol preparat li jservi ta' introduzzjoni tajba għat-tagħlim fil-livell li jmiss. Hawnhekk il-punt fokali huwa li nharsu lejn l-ġħaqda bejn it-tagħlim f'kull livell u kif l-istudenti jistgħu jibdew jaċċessaw dan it-tagħlim. F'dan it-tip ta' approċċ, bħal f'kull settur ta' xogħol ieħor, huwa importanti li jinżamm rekord aġġornat tar-riżultati sabiex l-ġħalliema jkunu preparati biex jaħdmu mal-istudenti li ser ikunu qed jitilgħu b'mod formali għal-livell li jmiss.

Għalkemm is-suġġerimenti msemmija hawn fuq jistgħu jgħinu lill-edukaturi jindirizzaw l-isfidi marbuta ma' tagħlim divrenzjali, wieħed ta' min japprezza li mhux faċli jiġi implimentat tagħlim divrenzjali fi klassi eteroġenja, speċjalment jekk l-edukaturi ma jingħatawx is-sapport jew ma jkunux jafu x'qed jiddiverenzjaw – il-kurrikulu jew il-metodi ta' tagħlim li jintużaw. Għaldaqstant huwa importanti li jkun hemm gwida čara u support fuq it-tagħlim divrenzjali filwaqt li jkunu jistgħu jissodisfaw il-bżonnijiet tal-istudenti kollha billi jikkonsidraw x'qed jgħallmu u lil min qed jgħallmu. Għandu jkun hemm ukoll ħin bizzżejjed sabiex l-ġħalliema jassessjaw il-bżonnijiet, l-interessi u l-herqa tal-istudenti tagħhom, u biex jippjanaw u jiddisinjaw attivitajiet addattati għall-istudenti kollha. Dan it-thassib għandu jiġi indirizzat permezz ta' žvilupp professjonal u effettiv li jinkoragġixxi lill-ġħalliema japplikaw il-ħiliet tagħhom sabiex jipprovdu gwida matul proċess li fihem divrenzja fl-approċċ għat-tagħlim.

E. IT-TAGHLMIM TA' LIVELL WIEHED FUQ SENTEJN

Fi ħdan I-LOF, il-Livelli 7 u 8 għandhom livell ta' sfida addizzjonali fl-ippjanar u d-disinn tal-kurrikulu minħabba li ž-żewġ livelli jiġu mgħallma f'sentejn differenti. Pereżempju, I-SLOs ta' Livell 8 jifirxu fuq id-9 u l-10 sena. Dan ifisser li l-edukaturi għandhom jikkonsidraw kif jistgħu jistrutturaw il-programmi ta' tagħlim meħtieġa sabiex jintlaħqu I-SLOs li jippermettu tagħlim b'mod li jagħmel sens u koerenti fuq sentejn li jsarrfu f'opportunitajiet ta' progress fil-livell. Madankollu, din il-viżjoni wiesgħa biex jintlaħha l-i-standard tal-livell jgħin ukoll biex jiġu affrontati l-isfidi diskussi fil-kapitlu precedenti.

Meta wieħed jara l-kontenut trattat mill-SLOs f'dan il-livell, l-edukaturi jistgħu jidentifikaw I-SLOs li huma kkonsidrati bħala prerekwiżi għal oħrajn fl-istess livell u b'hekk jistrutturaw il-kurrikulu skont dawn. Xi Aspetti tas-Suġġett jistgħu jiġi mgħallma b'mod faċċi qabel oħrajn, jew l-edukaturi jistgħu jiddeċiedu li jiddisinjaw u jimplimentaw kurrikulu li għandu aktar sens ta' progress mibni fuq spiral. L-edukaturi jistgħu jħossu wkoll li hemm modi differenti kif jistgħu jaħdnu bl-Aspetti tas-Suġġett, jiġbruhom flimkien u jindirizzaw I-SLOs billi joħolqu oqsma ġoddha tas-suġġett li jinkorporaw l-Aspetti tas-Suġġett.

Barra minn hekk, l-edukaturi jistgħu jħossuhom aktar komdi jibdew b'tagħlim ta' lingwaġġ ġeneriku li jidħol f'numru ta' Aspetti tas-Suġġett, jew li jiffokaw l-aktar fuq żewġ abiltajiet (bhat-taħdit u s-smigħ) kmieni biżżejjed biex jgħinu lill-istudenti jibnu l-kunfidenza u joħolqu bażi aħjar għal tagħlim ieħor. Id-deċiżjoni fuq liema hu l-aħjar approċċ għall-Aspetti tas-Suġġett u l-SLOs fi ħdan l-Aspettit as-Suġġett hija waħda lokali. L-edukaturi għandhom jużaw il-ġudizzju professjonali tagħhom fuq kif l-aħjar li jaġħmlu dan skont il-bżonnijiet tal-istudenti tagħhom, il-modi li jippreferu biex jistrutturaw il-kurrikulu u t-tipi ta' rizorsi li għandhom biex jaħdnu.

Hemm minn tal-anqas tliet approċċi potenzjali li l-edukaturi jistgħu jikkonsidraw:

- L-iżvilupp ta' perijodu għal xogħol minn qabel jew il-preparazzjoni tal-istil tat-tagħlim qabel jiproċedu fuq il-kurrikulu li hu marbut direttament mal-SLOs.
- L-iżvilupp ta' approċċ ta' žvilupp fl-SLOs eżistenti fejn jiġu indirizzati Aspetti tas-Suġġett xierqa marbuta mal-SLOs qabel oħrajn magħħom li jagħtu rapport lit-tagħlim tal-SLOs li għandhom jiġu mgħallma fit-tieni sena.
- L-iżvilupp ta' approċċ ta' programm ta' tagħlim u tal-kurrikulu li juri taħlita taż-żewġ approċċi msemmija hawn fuq.

Ježistu wkoll approċċi aktar ambizzjużi fejn l-Aspetti tas-Suġġett u I-SLOs jiddaħħlu f'approċċ iddisinjat lokalment li jissosdfa aħjar il-ħili u l-interessi tal-istaff u tal-istudenti. L-edukaturi huma liberi li jiddeċiedu jekk ikun hemm mod aktar integrat biex jgħallmu s-suġġett. L-LOF jippermettu lill-edukaturi jkej lu l-kontroll u l-innovazzjoni tal-benefiċċju tal-istudenti tagħhom. Hu x'inhu l-metodu magħżul, l-ippjanar tal-kurrikulu, l-għażla tar-rizorsi u l-għażla tal-istrateġiji tat-tagħlim huma kollha importanti.

L-Assessjar

A. METODOLOGIJI LI JASSIGURAW ASSESSJAR XIERAQ

L-assessjar fil-Franciż għandu jsir sabiex:

- Jinfthiem aħjar il-process tat-tagħlim tal-Franciż.
- Tiġi determinate l-ħila tal-istudenti fl-użu tal-Franciż għal numru ta' skopijiet.
- Tiġi determinate filwaqt li tissaħħaħ il-ħila tal-istudenti fl-użu tal-erba' ħiliet differenti (is-smigħ, it-taħdit, il-qari u l-kitba).
- Jiġu identifikati u determinati d-diffikultajiet li jistgħu jaffaċċjaw l-istudenti.
- Jgħin lill-ghalliema jiġbru informazzjoni fuq l-iżvilupp lingwistiku tal-istudenti fuq perjodu ta' żmien.
- Joffri gwida u jtejjeb il-kapaċitajiet tal-istudenti.
- Jgħin lill-ghalliema jipprovd lill-istudenti bil-feedback xieraq fil-ħin xieraq.
- Jassessja l-progress tal-istudenti fil-profiċjenza u l-kisba tal-istandardi.

L-identifikazzjoni tal-bżonnijiet tal-assessjar qabel ma jiġu ppjanati l-esperjenzi tat-tagħlim jippermettu li jkun hemm għanijiet u gwida tal-ħiliet li jgħinu lill-ghalliema fit-tagħlim fil-klassi. Il-karatteristiċi tal-assessjar għandhom jinkludu:

- bilanċ bejn assessjar formattiv u summattiv f'kuntesti li jagħmlu sens u awtentiċi.
- fokus fuq il-ħiliet f'xogħliji awtentiċi.
- assessjar ta' kwalunkwe mod ta' komunikazzjoni.
- assessjar tal-erba' ħiliet bażiċi.

Kunċett ewlieni fil-paradimma l-ġidha tal-assessjar ippreżentata permezz tal-LOF huwa l-użu ta' numru ta' mizuri fl-assessjar tal-progress tat-tagħlim tal-istudenti bil-ġhan li jkun hemm opportunitajiet kontinwi għall-istudenti biex juru x'kapaċi jagħmlu fil-Franciż. Għaldaqstant, in-natura tal-assessjar meta jiġu assessjati l-SLOs hija waħda kruċjali. M'għandux ikun hemm:

- ittestjar barra l-kuntest bħal traduzzjoni ta' kliem/frażijiet.
- mili ta' spazji vojt f'test b'konġunzjonijiet ta' verbi bi frażijiet mhux marbuta flimkien .
- listi twal ħafna ta' vokabularju.
- titli ta' xogħliji mhux kuntestwalizzati bħal “Il-ġurnata tiegħi”, iżda aktar preżentazzjoni ta' sitwazzjonijiet reali mill-ħajja ta' kuljum fejn l-istudenti jkunu motivate u jkollhom skop biex jikkomunikaw permezz tal-lingwa barranija, bħal “Ikteb e-mail lil-ħabib/a tiegħek Franciż/a fejn titkellem kif qattajt il-ġurnata tiegħek.”

Fl-LOF biċċa xogħol hija bbażata fuq il-kapaċitajiet, b'attività fil-komunikazzjoni li għandha tirrifletti kif l-istudenti jużaw il-lingwa fi kwalunkwe sitwazzjoni li jsibu ruħhom fiha. Għaldaqstant, metodologiji bħal *L'Approche Communicative (l-approċċ Komunikattiv) and La Perspective Actionnelle* (l-approċċ ibbażat fuq ix-xogħliji) għandhom ikunu l-baži tat-tagħlim tal-Franciż. Dan tal-aħħar, b'mod speċjali, joffri opportunità lill-istudenti li jużaw dak kollu li jafu mil-lingwa f'sitwazzjonijiet awtentiċi li hija familjari għalihom. Barra minn hekk, assessjar mibni fuq il-ħiliet, pereżempju, huwa eżempju ta' assessjar fejn l-istudenti jintalbu jagħmlu biċċiet tax-xogħol għal livell speċifiku. L-istudenti huma mistennija jużaw livell partikolari tal-lingwa li jikkalkula l-livell ta' preciżjoni. Testijiet bil-kitba jew orali huma ppreparati sabiex jippermettu lill-istudenti jużaw il-Franciż f'sitwazzjonijiet li jirrapprezentaw il-ħajja reali. Dawn il-formati jistgħu jinkludu, per eżempju, role-play, intervisti bejn żewġ persuni jew il-kitba ta' e-mail lil riċevitur li juža l-Franciż.

L-Assessjar

L-assessjar huwa parti integrali mill-proċess tat-tagħlim, fejn jipprovd iill-istudenti u iill-ġenituri tagħhom b'feedback kontinwu, fil-ħin u kwalitattiv fuq il-progress tat-tfal, filwaqt li jwassal informazzjoni fuq il-prattika tal-ġħalliema u jipprovd iill-iskejjel u iill-kolleġġi b'informazzjoni fuq l-ippjanar tal-kurrikulu u t-tagħlim.

L-assessjar *għat-tagħlim* (assessjar għal skopijiet formattivi) huwa proċess li jsir fl-istess ħin tat-tagħlim. L-istudenti u l-ġħalliema tagħhom jużaw ir-riżultati biex isiru jafu x'jafu l-istudenti u jistgħu jagħmlu dan b'rabbta mat-tagħlim.

L-assessjar *tat-tagħlim* (assessjar għal skopijiet summattivi) isir mat-tmiem ta' kull unità, f'nofs is-sena jew fl-aħħar tas-sena.

L-assessjar *bħala tagħlim* (assessjar kontinwu) huwa l-użu ta' assessjar kontinwu tal-istudenti nfushom minnhom stess bil-ġħan li jsir monitoraġġ tat-tagħlim tagħhom stess.

F-suġġetti li jiġu mgħallma bħala moduli, l-assessjar tat-tagħlim isir mat-tmiem tal-modulu. L-informazzjoni u l-ġudizzji fuq it-tagħlim jingħabru flimkien bħala sommarju għal skop ta' rapportaġġ għall-ġħalliema u għal skambju ta' informazzjoni ma' għalliema oħra fi klassijiet jew skejjel oħra. Jekk l-istudenti jkunu jafu eż-żu x'inhu mistenni minnhom (l-iskopijiet tat-tagħlim) u l-kriterji ta' succcess li ser jidentifikaw it-tagħlim tagħhom, huma jiżviluppaw ħiliet ta' evalwazzjoni personali li ser jgħinuhom isiru studenti li kapaċi jitgħallmu weħidhom.

Il-proċessi ta' assessjar fil-klassi li huma ddisinjati b'mod tajjeb u xieraq jistgħu:

- jagħtu support iill-istudenti sabiex permezz tal-assessjar tagħhom infushom ikunu kapaċi jkejlu t-tagħlim tagħhom, filwaqt li jidentifikaw il-ħiliet, il-bżonnijiet tat-tagħlim u xi jmiss li jitgħallmu;
- iħeġġu lill-istudenti jgħinu lil xulxin fit-tagħlim tagħhom permezz ta' assessjar li jsir minnhom stess;
- jgħinu lill-ġħalliema jifħmu aħjar kif l-istudenti jitgħallmu aħjar, jużaw l-evidenza biex jimmonitorjaw il-progress tal-istudenti, jirriflettu fuq il-prattika tagħhom filwaqt li jaddattaw jew iqabblu t-tagħlim tagħhom skont il-bżonnijiet tal-istudenti;
- jgħinu lill-ġħalliema jippjanaw fuq it-tagħlim ta' individwi u gruppi sabiex jassiguraw li t-tfal kollha jingħataw l-attenzjoni xierqa;
- jagħtu support iill-ġenituri sabiex dawn jaqsmu l-esperjenzi ta' tagħlim tat-tfal tagħhom, jinterpretaw l-informazzjoni tal-assessjar, u jsegwu l-iżvilupp edukattiv tat-tfal tagħhom;
- jippromwovu r-rapportaġġ fuq il-progress individwali u l-ħiliet miksuba b'mod li jiżdiedu waħda mal-oħra.

Il-kolleġġi u l-iskejjel huma mitluba jiżviluppaw politika ta' assessjar. Din il-politika għandha tindirizza l-kwantità u l-kwalită tal-prattiki tal-assessjar kif ukoll ir-rapportaġġ iill-ġenituri u msieħba oħra interessati.

Addattat minn *Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulħadd*, Ministeru tal-Edukazzjoni u x-Xogħol (2012:41-42) u *Assessments as Learning*, Lam (2015:1)

L-istudenti u persuni oħra involuti fit-tagħlim, jeħtieġu *feedback* fil-ħin u bl-eżatt fuq dak li tgħallmu kif ukoll kemm tgħallmu u kemm tgħallmu b'mod tajjeb. Dan jgħin fl-identifikazzjoni ta' xi jmisshom jagħmlu u minn jista' jgħinhom biex iżidu mal-ġħarfien, il-fehim u l-ħiliet tagħhom. Il-progress tal-istudenti għandu jiġi assessjat permezz ta' modi u fi żminijiet xierqa għall-bżonnijiet tat-tagħlim tagħhom. Il-ġudizzji li jsiru fuq dan it-tagħlim għandhom ikunu msejsa fuq evidenza minn firxa wiesgħha ta' sorsi, kemm fl-iskola kif ukoll barra mill-iskola u b'referenza għall-progress tal-istudenti fuq perijodu ta' żmien u f'firxa ta' attivitajiet.

Permezz ta' ppjanar ta' opportunitajiet ta' assessjar kontinwu u testijiet perjodiċi, b'mod speċjali fejn l-istudenti južaw il-ħiliet tagħhom b'mod integrat, l-edukaturi ser ikunu qed jippermettu lill-istudenti juru, fuq perijodu ta' żmien, *kemm u kemm* tajjeb ikunu tgħallmu.

Bilanċ bejn opportunitajiet ta' assessjar kontinwu u perjodiku jitlob li l-istudenti juru qafas ta' tagħlim mibni fuq perijodu ta' żmien filwaqt li japplikaw l-ġħarfien u l-ħiliet f'kuntesi differenti. It-taħlit ta' firxa ta' opportunitajiet ta' assessjar formattiv immexxi mill-istudenti jippermettu lill-istudenti nfushom ikej lu l-progress tagħhom meta mqabel ma' SLOs partikolari jew grupp ta' SLOs.

L-edukaturi għandhom ifittxu li jiġbru numru ta' xogħliliet ta' kwalità bħala evidenza tal-progress tat-tagħlim kemm minn assessjar formattiv b'mod perjodiku, kif ukoll assessjar summattiv. L-ammont u l-varjetà tal-evidenza għandhom ikunu biżżejjed li jinbena profil tal-kisbiet tal-istudenti fl-erba' ħiliet, li jkunu proporzjonali għax-xogħol li jkun sar u manigħabbi. L-istudenti għandhom ikunu involuti fl-għażla tal-evidenza. L-evidenza għandha turi li l-istudenti fehmu ammont ta' għarfien, irrispondew b'mod konsistenzi għal esperjenzi li offrew sfida fit-tagħlim u kienu kapaċi japplikaw dak li tgħallmu f'kuntesi ġoddha u mhux familjari.

It-tagħlim u l-assessjar għandhom ikunu ddisinjati b'tali mod li jirriflettu kif l-istudenti jipproGRESSaw b'modi differenti sabiex jimmotivawhom filwaqt li jheġġuhom fit-tagħlim tagħhom. Biex jappoġġjaw dan, l-istudenti kollha għandhom ikunu ivolgi fl-ippjanar u fir-riflessjoni fuq it-tagħlim tagħhom, permezz ta' assessjar formattiv, evalwazzjoni tagħhom infushom u minn naħha ta' shabhom u permezz ta' ppjanar tat-tagħlim personali. L-approċċi preżenti tal-assessjar iħeġġu lill-istudenti jieħdu sehem f'numru ta' xogħliliet komunikattivi. Ladarba l-istudenti jingħataw iċ-ċans li jinteraqixxu ma' shabhom u jirċievu feedback kontinwu mill-ġħalliema tagħhom, fl-aħħar mill-aħħar qed jingħataw gwida sabiex jieħdu deċiżjonijiet fuq kif itejbu l-kisba tal-lingwa partikolari. Għaldaqstant, l-istudenti jingħataw iċ-ċans li jkollhom rwol attiv fl-assessjar tagħhom infushom li jheġġi għannejet personali għat-tagħlim tal-Franċiż. Dan it-tip ta' assessjar jistgħu jkunu ppjanati f'punti partikolari, bħal fit-tmiem ta' kull unità tematika, fejn l-istudenti jkunu jistgħu jiġi għidu u jirrevedu l-ħiliet tagħhom permezz ta' tabelli li fiha jkun hemm il-kisba tat-tagħlim maħsuba vis-à-vis l-livell li fi tkun inkisbet.

L-ġħalliema tal-Franċiż għandhom ikollhom għarfien čar ta' kif qed jipproGRESSaw l-istudenti tagħhom b'rabta ma' studenti oħra fl-iskola tagħhom u fi skejjel oħra f'Malta, skont il-kisba tal-ħiliet u l-esperjenzi f'livelli differenti. Opportunitajiet regolari u ppjanati ta' djalogu għandhom jiġi ffacilitati mill-Uffiċċjali Edukattivi sabiex jgħinu lill-ġħalliema jilhqqu interpretazzjoni maqbula u konsistenti tat-tifsira meta jkunu qed japplikaw l-SLOs.

L-edukaturi għandhom:

- **għas-smiġħ u t-taħdit**, južaw attivitajiet fil-klassi bħala evidenza informali tal-ħila tal-istudenti li jifħmu u jirrispondu b'mod komdu fit-teħid ta' istruzzjonijiet u r-rispons (għal-livelli l-baxxi) u f'konverżazzjoni u/jew role-play (għal-livelli ogħla). L-istudenti jistgħu jintalbu jisimgħu informazzjoni bħal fatti (jew il-parti l-aktar importanti) minn bulettini tal-ħbarrijiet, artikli minn gazzetti jew simulazzjoni ta' avviżi bħala attivitā fil-klassi.
- **għat-taħdit u l-pronunċja**, jippjanaw li južaw il-ħiliet tal-istudenti f'attivitajiet ta' taħdit f'pari jew fi gruppi sabiex jibnu stampa kontinwa tal-ħiliet tal-istudenti biex jirrispondu f'konverżazzjoni jew role-plays (ara l-eżempju – dahar ma' dahar). Huwa dejjem possibli li jkun hemm xi attivitajiet minn dawn irrekordjati bħala evidenza.
- **għall-ħiliet tal-qari**, attivitajiet pjanati bħal tiftix fuq siti Franċiżi mill-internet għall-informazzjoni fuq progett, il-qari minn firxa ta' testi jew minn proża tittieħed it-tifsira xierqa kollha huma attivitajiet tajbin. L-ippjanar

- bil-għaqal tal-għażla tar-riżorsi tippermetti ħolqien ta' riżorsi differenti li jassiguraw li l-istudenti jistgħu jaċċessaw l-istess taħriġ.
- Għall-kitba, jużaw il-ħiliet tal-istudenti f'firxa wiesa' ta' attivitajiet ta' kitba fil-klassi bħala indikaturi kontinwi tal-progress. Dawn jistgħu jinkudu istruzzjonijiet miktuba għal xi logħba, il-kitba ta' aħbarijiet fuq xi blog tal-klassi, il-ħolqien ta' slides għal PowerPoint jew sempliċiment il-kitba tal-ideat tagħhom fuq tema partikolari.

F'kull ħila, m'hemmx bżonn li l-istudenti jkunu laħqu l-kisbiet kollha partikolari f'livell partikolari biex ikunu jistgħu jgħaddu għal li jmiss. Meta jkun f'waqtu, l-istudenti għandhom jingħataw l-opportunità li jieħdu sehem f'esperjenzi ta' tagħlim fil-livell li jmiss. L-ghalliema għandhom jippjanaw sabiex joffru esperjenza lill-istudenti ta' kull kisba iżda għandhom jieħdu viżjoni olistika tal-kisbiet fl-erba' ħiliet. Meta l-istudenti jiġi esperjenza profonda tat-tagħlim f'livell partikolari, jkunu jistgħu jgħaddu għal dak li jmiss.

L-ghalliema għandhom jassiguraw li dak li fl-opinjoni tagħhom laħqu l-istudenti jkun imsaħħa b'evidenza b'saħħitha. L-evalwazzjoni tagħhom ta' din l-evidenza għandha tkun konsistenti mal-evalwazzjonijiet tal-kolleġi tagħhom, fid-dipartiment jew ċentru tagħhom jew f'ohrajn. Iċ-Ċentri jistgħu jippjanaw flimkien filwaqt li jużaw il-ġudizzjoni professionali tagħhom sabiex jaślu għal ftehim komuni ta' xi jfisser li jintlaħaq il-livell f'kull wieħed mill-erba' ħiliet. Il-giwwa nazzjonali ser tkun qed tgħin dan il-proċess. Il-moderazzjoni hija importanti ħafna fiż-żmien ta' tranżizzjoni minn livell ghall-ieħor u fi tranżizzjoni bejn is-Snin Medji u dawk Sekondarji.

It-tagħlim marbut mas-CCTs u l-assessjar marbut magħħom huwa r-responsabbiltà tal-ghalliema. Aspetti ta' dawn kollha, speċjalment tal-litteriżmu, ser ikunu parti naturali mil-lezzjonijiet tal-Franċiż. Permezz tat-tagħlim fuq kif taħdem lingwa oħra, l-istudenti jkunu jistgħu jifhmu l-lingwi tagħhom aħjar. Ħafna mill-ħiliet meħtieġa biex titkellem, tisma' taqra u tikteb bil-Franċiż ser ikunu qed jimxu id f'id mal-iżvilupp tal-ħiliet fit-tagħlim tal-Malti u tal-Ingliż.

It-titjib tal-kwalità tat-tagħlim jimplika wkoll il-promozzjoni ta' kultura li tassigura t-trasparenza fil-kwalità tar-riżultati tal-assessjar filwaqt li jinħolqu approċċi, strutturi u rwoli kemm interni kif ukoll esterni f'sistemi ta' evalwazzjoni mill-iskejjel.

Il-garanzija tal-kwalità fl-edukazzjoni tista' tintiehem bħala policies, proċeduri, u prattiki li huma ddisinjati sabiex tinkiseb, tinżamm jew tissatħha il-kwalità f'setturi specifiċi, u li jiddependu fuq il-proċess ta' evalwazzjoni ... [jiġifieri] proċess ġenerali ta' analizi sistematika u kritika ta' suġġett definit li jinkludi l-ġabrab tad-dejta relevanti li twassal għal ġudizzji u/jew rakkomandazzjonijiet għal titjib. L-evalwazzjoni tista' tiffoka fuq numru ta' suġġetti: l-iskejjel, il-kapijiet tal-iskejjel, l-ghalliema u staff edukattiv ieħor, l-awtoritajiet lokali, jew l-andament tas-sistema edukattiva sħiħa.

Assuring Quality in Education: Policies and Approaches to School Evaluation in Europe,
European Commission (2015a:13)

L-iskejjel jeħtieġu jibdew jiżviluppaw proċeduri ġoddha ta' garanzija tal-kwalità, filwaqt li jsaħħu dawk eżistenti, sabiex jgħinu fl-introduzzjoni tal-LOF u jassiguraw li l-implementazzjoni tagħhom fil-klassijiet tkun waħda ta' suċċess. Dan jeħtieg jagħmel parti mill-implimentazzjoni sħiħa tal-iskola u l-istrateġija ta' kwalità li tista' tinkludi opportunitajiet ta':

- Timijiet ta' Maniġment Superjuri li jieħdu interess attiv fis-CPD tal-ghalliema, jimmonitorjaw il-livelli ta' kunfidenza tal-ghalliema u l-progress tal-istudenti, eż. it-tqassim tax-xogħol tal-istudenti u t-tmexxija ta' evalwazzjonijiet tal-iskejjel infushom.
- Kapijiet tal-Iskejjel li joħolqu ħin flimkien għall-preparazzjoni u l-ippjanar sabiex jiffaċilitaw xogħol kollaborattiv.
- Il-qsim ta' standards u l-istennja permezz tal-wiri tax-xogħol tal-istudenti skont il-livelli biex jidher il-progress, pereżempju, xogħol esebit fuq 'ħajt tat-tagħlim'.
- L-istaff jinvolvi lit-tfal u liż-żgħażaq f'diskussjonijiet fuq il-progress u l-issettjar ta' għanijiet bħala parti mill-ippjanar sabiex jintlaħqu l-bżonnijiet tagħhom tat-tagħlim.
- L-żvilupp ta' approċċi għall-iskola kollha għat-tagħlim u l-assessjar tas-CCTs.
- Strategiji čari ta' rappurta għall-feedback fuq il-progress fi ħdan l-iskola u barra mill-iskola, eż. il-ġenituri u l-kustodji tat-tfal.

Fid-Dipartimenti tal-Lingwi (flimkien mal-attivitàjiet imsemmija aktar 'il fuq), l-edukaturi għandhom ikunu involuti f':

- laqgħat tad-dipartiment fuq bażi regolari sabiex jippjanaw it-tagħlim u l-assessjar b'mod koerenti, flimkien mal-kollegi tagħhom billi jaqsmu strategiji effettivi li huma jħossu li jistgħu jgħinu t-tagħlim u l-ħiliet tal-istudenti.
- ippjanar kollaborattiv ma' għalliema oħra, review mill-kollegi u diskussionijiet fuq standards u dak li jkunu qed jistennew mit-tagħlim tal-istudenti fl-istess livell.
- l-ikkoreġar minn aktar minn persuna waħda ta' testijiet fi tmiem is-suġġett, assessjar perjodiku u assessjar ieħor intern. Permezz tal-immarkar ta' xogħol ta' studenti minn klassijiet jew gruppi oħra, l-edukaturi jistgħu jieħdu sehem fi djalogu professionali fuq in-natura tal-assessjar, kemm hu xieraq u r-riżultati tal-istudenti.
- id-disinn ta' materjali tal-assessjar, skemi ta' marki u strategiji ta' rrappurtar b'kollaborazzjoni ma' għalliema oħra fi ħdan id-dipartiment jew ma' membri mill-istaff minn skejjel oħra.
- l-addozzjoni ta' strategiji biex jiġu evitati ġudizzji qabel jiġu assessjati l-ħiliet, per eżempju l-ikkoreġar ta' xogħol ta' studenti mingħajr ma jkunu jafu min huma l-istudenti nfushom.
- djalogu professionali fuq ix-xogħol tal-istudenti li kien għie mmarkat minn qabel li jwassal għal viżjoni mifthema fuq il-kwalità u l-istandardi.
- Komunitajiet ta' Prattika għall-qsim u/jew tisħiħ tal-prattika professionali tagħhom, li jiffokaw fuq l-assessjar, il-konsistenza fl-interpretar tal-SLOs, ir-rappurtagħ tal-progress lill-ghalliema, il-ġenituri u l-kustodji u għalliema oħra.

Id-Direttorat għall-Kwalità u l-Istandards fl-Edukazzjoni (DQSE) ser jassigura li:

- I-Uffiċċiali Edukattivi ser iżżuru l-iskejjel biex jivvalidaw kull evidenza ta' evalwazzjoni li ssir mill-iskejjel stess filwaqt li jieħdu kampjun tal-konsistenza tat-tagħlim u l-assessjar;
- membri tal-istaff jiġbru flimkien u janalizzaw firxa ta' dejta lokali u nazzjonali sabiex tintuża bħala l-baži ta' diskussionijiet mal-Kapijiet tal-Iskejjel, il-Viċi Kapijiet u l-Kapijiet tal-Fakultà/il-Principali sabiex jippjanaw għat-titħejja fil-kisbiet tal-istudenti;
- fejn tiġi identifikata prattika tajba, I-Uffiċċiali Edukattivi, it-Timijiet tal-Manġiement tal-Iskejjel u membri oħra jorganizzaw attivitajiet li jittrattaw prattiki tajbin għall-membri tal-istaff fl-iskejjel li jaqgħu taħt l-awtorità tagħhom sabiex tixtered l-idea ta' prattika tajba.

Għaldaqstant kull *feedback* li jasal mill-iskejjel, inkluż dak li jirriżulta mill-assessjar, għandu jirrifletti l-għanijiet aktar wesgħin tal-edukazzjoni. Barra minn hekk, il-konklużjonijiet fuq il-Garanzija tal-Kwalità mhux ser iħallu impatt awtomatiku fuq l-effiċċenza tal-Iskejjel. L-iskejjel jeħtieġ aktar minn informazzjoni fuq l-effiċċenza tagħħom – jeħtieġ wkoll gwida fuq kif jitjiebu u rapport, filwaqt li jaħdmu għal dan it-titħejib. L-ġhan aħħari tal-proċeduri għall-garanzija tal-kwalità għandhom ikunu li joffru lill-Iskejjel l-istrategji ta' evalwazzjoni xierqa, koerenti u komprensivi li jħallu impatt pozittiv fuq it-tim tat-tmexxija tal-iskola u fuq il-kwalità tat-tagħlim.

B. METODOLOGIJA TA' ASSESSJAR INKLUSIV

Sabiex klassijiet mimlija ħajja u differenti jirnexxu, filwaqt li juru potenzjal ta' tagħlim, l-edukaturi għandhom jassiguraw li l-assessjar fil-klassi jkun ġust u inklussiv, li jippermetti lill-istudenti kollha juru xi jkunu kisbu u kif qed jipprogreddixu. L-edukaturi għandhom jassiguraw li l-assessjar jilħaq il-bżonnijiet tal-istudenti kollha billi jipprovdu lill-istudenti kollha bis-sapport xieraq, jużaw firxa ta' metodi ta' assessjar u għażiex tħalli, permezz ta' dawn, joffru l-aqwa ċans ta' success lill-istudenti kollha. Dan ifisser li għandhom jużaw informazzjoni fuq l-efficċjenza u l-assessjar minn varjetà ta' sorsi sabiex isir monitoraġġ tal-progress u jsiru jafu x'għandu jsir fil-vjaġġ tat-tagħlim.

L-edukaturi għandhom ikunu konxji, filwaqt li jaħdmu skont l-oqfsa leġislattivi relevanti, li jagħtu support lil dawk l-istudenti li jesperjenzaw limitazzjonijiet fit-tagħlim. Il-limitazzjonijiet jistgħu jkunu riżultat ta' ċirkostanzi familjari, diżabiltà jew bżonnijiet ta' saħħa u fatturi soċjali jew emozzjonali. Fejn ikun hemm dawn il-limitazzjonijiet, l-istudenti għandhom jingħata support addizzjonali sa mill-istadju l-aktar bikri possibbi – mill-iskola, mill-awtoritajiet edukattivi u/jew mill-Istat. L-istratgeġji tal-assessjar ikunu effettivi meta l-edukaturi jużaw firxa ta' approċċi ta' assessjar flessibbi biex jiġu identifikati l-ħili, it-tagħlim u s-sapport meħtieg għal dawk l-istudenti vulnerabbli, mhux interessati, u li huma diffiċċi biex jirrikata magħħom fil-klassijiet tagħhom.

Is-support lil studenti vulnerabbli

Li jingħata support lil studenti vulnerabbli jista' jfisser li jintużaw mezzi ta' ppjanar bħal proġetti ta' tagħlim personali jew proġetti ta' support ikkoordinati minn numru ta' aġenzi. L-edukaturi għandhom ipoġġu lill-istudenti bħala ċ-ċentru sabiex jassiguraw li l-istudenti kollha bi bżonnijiet addizzjonali jew differenti jistgħu jiksbu riżultati edukattivi pozittivi u sostenibbi.

L-ghalliema fil-klassi joħolqu u huma responsabbi tal-ambjent tat-tagħlim fejn l-istudenti ser jitgħallmu l-Franiż. Dan ifisser li għandhom jikkonsidraw b'mod attiv il-bżonnijiet differenti li ser jaffaċċjaw. Per eżempju, il-ħolqien ta' ambjent li fi l-istudenti bid-dislessija ser jitgħallmu b'mod effettiv, fis-sens li jifhmu r-relazzjoni bejn l-importanza tal-ortografija tal-lingwa Franciża (i.e. il-kumplessità u t-tendenza ta' meta jinkisru r-regoli lingwistiċi) u kif dan jista' jirriżulta fi sfida f'xi aspetti tal-kisba ta' ħili, ta' studenti bid-dislessija. L-edukaturi għandhom jikkonsidraw jekk ir-repertorju tal-approċċi tat-tagħlim li ser jużaw ser jilħaq l-għanijiet u l-iskopijiet tal-LOF li jkunu aċċessibbi għall-istudenti kollha.

Filwaqt li l-iskejjel għandhom jikkonsidraw liema approċċi ser ikunu l-aktar effettivi fl-ghajnejha biex jiġu eliminati l-limitazzjonijiet għat-tagħlim li huma riżultat ta' ċirkostanzi soċjali u emozzjonali inkluż, pereżempju, imġiba diffiċċi, l-edukaturi għandhom jikkonsidraw kif dawn il-policies li jaffettaw lill-iskola kollha ser jiġu attwati b'mod prattiku fil-klassi.

L-ippjanar tal-assessjar u l-approċċi li ser jintużaw (kif ukoll l-strumenti u l-metodi użati) għandhom jassiguraw li l-istudenti kollha jkollhom opportunità ndaqs li juru xi jkunu tgħallmu u x'kapaċi jagħmlu. L-edukaturi għandhom jikkonsidraw ukoll 'x-aġġustament raġonevoli' għandu jkun hemm għall-approċċi tal-assessjar ta' studenti b'diżabbiltà fl-assessjar tal-abbiltà. Dan jista' jinkludi l-użu propriu ta' teknoloġiji ta' assistenza. Ladarba l-prattika ta' assessjar tajjeb hija l-fattur ewljeni fit-tagħlim, l-approċċi li jintużaw sabiex jassessjaw il-progress tal-istudenti fuq bażi individuali għandhom ikunu kemm jista' jkun konsistenti ma' dawk li jintużaw fit-tagħlim innifsu.

Il-principju ta' sekwenza ta' kisbiet għandu jkun tali li jippermetti lill-istudenti jagħżlu l-aħjar triq li tippermettilhom li jilħqu l-massimu tal-potenzjal tagħhom – irrispettivament jekk humiex studenti tajbin ħafna, għandhomx ġiliet medji, bažiċi u/jew diżabbiltà. F'dan ir-rigward, I-NCF fittex li jistabbilixxi qafas li jassigura li, fejn hu possibbli, l-ebda student ma jispicċa vittma ta' sistema edukattiva li mhijex kapaċi tidentifika dawk l-istudenti li jeħtieg inkoraġġiment u gwida. Importanti wkoll li I-NCF jippermetti l-introduzzjoni ta' toroq differenti li verament jippermettu lill-istudenti jiżviluppaw l-abbiltajiet tagħhom bl-aħjar mod possibbli għalihom.

Addattat minn *Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali għal Kulħadd*, Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol (2012:5)

Č. MODI TA' ASSESSJAR TA' MIN JOQGHOD FUQHOM U VALIDI

L-assessjar ser jinvolvi l-ippjanar ta' interazzjonijiet għolja mal-istudenti u ser ikun ibbażat fuq mistoqsijiet ta' īx-sieb u li jidħlu fil-fond meħħuda mill-SLOs u ddisinjat li jassigura kemm il-kisbiет mit-tagħlim ikunu ntaħħqu. L-istudenti jkollhom idea ċara fuq it-tip u l-kwalità tax-xogħol mistenni sabiex jilħqu b'suċċess l-SLOs. Il-metodi ta' assessjar li jintużaw għandhom jirriflettu n-natura ta' x'qed jiġi assessjat.

Fil-perijodi ta' bejn l-assessjar formali, l-istudenti individwali għandhom ikunu mħegġa biex jitkolbu u għalhekk jingħataw *feedback* ta' spiss fuq il-kwalità ta' xogħilhom li huma jistgħu jifh, jirriflett u jistaqsu mistoqsijiet fuqu. L-edukaturi għandhom ifittxu li jheġġu lill-istudenti jieħdu sehem b'mod attiv f'diskussionijiet dwar ix-xogħol u l-progress tagħhom, filwaqt li jissu ġġerixxu x'jistgħu jagħmlu biex itejbu r-riżultat tagħhom.

L-edukaturi għandhom jagħtu s-setgħa lill-istudenti jiżviluppaw il-ħiliet biex jevalwaw ix-xogħol tagħhom u ta' shabhom skont l-SLOs, filwaqt li jheġġu hom jiżviluppaw apprezzament tal-bżonnijiet tagħhom tat-tagħlim, kemm qed jipprogreddixxu sabiex jilħqu l-i-standard elenkat fl-SLOs, u t-tipi ta' azzjonijiet li jeħtieg li jieħdu sabiex itejbu l-progress tagħhom.

Għandha tintuża firxa wiesgħha ta' metodi ta' assessjar sabiex tassigura li jintlaħqu l-i-standard u l-bilanċ bejn ħiliet produktivi u riċettivi fil-Franċiż. Il-bżonn li jinħoloq bilanċ tajjeb bejn l-assessjar fil-Franċiż għandu jaqbel mal-użu ta' bilanċ simili fi ħdan l-istrategji ta' tagħlim sabiex jiġi assigurat li l-progress qed isehħi fl-erba' setturi tal-ħiliet.

L-SLOs innkitbu b'mod li huma ddisinjati li jassiguraw li l-ħiliet tat-tagħlim ikunu ċari. Jintużaw ukoll bħala anka għal kull tip ta' attivitā ta' assessjar marbuta magħhom billi jiddefinixxu t-tagħlim li hu maħsub għall-attivitā tal-assessjar u jelminaw b'mod ċar dak li mhux maħsub jiġi assessjat. Dawn jaħgħim l-proċess tal-assessjar u l-kisbiет tal-assessjar aktar transparenti għall-istudenti. Xi drabi l-SLOs jinvolvu livell ieħor ta' dettall mogħti permezz tal-eżempji sabiex juru n-natura tal-isfida fi ħdan l-SLO jew permezz ta' dijarazzjoni ċara ta' xi jrid ikun inkluż bħala l-minimu fl-indirizz tat-tagħlim marbut mal-SLO partikolari.

Fejn ikun hemm għot i-tnejha ta' eżempji, l-eżempju mogħti huwa ddisinjat bħala indikazzjoni tal-livell ta' diffikulta jew l-isfida mistennija fl-SLO. L-eżempju jid id-aktar il-livell ta' dettall u ċarezza sabiex l-edukaturi jkunu jafu xi standard iridu jilħqu l-istudenti.

L-eżempji li ġejjin huma meħudin mill-SLOs tal-Franċiż:

Kapaċi nagħraf il-forom ta' 'tu' u 'vous' u frażijet ta' għajjnuna bħal 'Pardon' s'il vous plaît, excusez-moi, merci.

Mehħuda minn Livell 7, Aspett tas-Suġġett 1: Tislījiet/Introduzzjonijiet

Kapaċi nuža lingwa formali u informali meta niltaqa' ma nies f'varjetà ta' sitwazzjonijiet soċjali u nuža l-espressjonijiet bħal 'A bientôt, à tout à l'heure, à plus tard, à demain/la semaine prochaine'.

Mehħuda minn Livell 8, Aspett tas-Suġġett 1: Tislījiet/Introduzzjonijiet

F'dawn iż-żewġ eżempji t'hawn fuq kull SLO għandu aktar dettall fuq it-tip u l-livell tal-vokabularju meħtieg. Wieħed għandu jistaqsi immedjatamente fuq is-suffiċjenza. Kemm huwa biżżejjed? Kemm -il darba għandhom jagħmlu din l-istudenti.

Dak li għandu jistabilixxi l-assessjar huwa jekk l-istudenti laħqu l-i-standard tal-SLO. L-istudenti kapaċi jagħmlu dak li qed isemmi l-SLO? Kapaċi juru l-abilità li tissemma' fl-SLO u kapaċi jagħmlu fuq bażi ta' rutina, b'kunfidenza u b'kumdità? Hawnhekk il-ġudizzju professionali tal-edukaturi u l-fehim professionali ta' x'jagħmel is-suċċess huwa xi ħażga importanti.

L-istandard tal-assessjar mhux bilfors dak li jissemma fl-SLO. L-istandard huwa l-interpretazzjoni applikata b'mod konsistenti u bi qbil ta' xi tfisser li l-istudenti jilhqu kisbiet aċċettabbi b'rabta mal-SLO. Sabiex jintlaħaq dan il-ġudizzju, l-edukaturi jeħtieġ li jaħdmu bejniethom sabiex jaqblu fuq xi jfissru li jinkisbu l-ħiliet f'kull livell (eż. Livell 8), fil-livell tal-Aspett tas-Suġġett fi ħdan livell partikolari, u l-livell tal-SLO kemm-il darba dan ma jidhirx immedjatament u jista' jkun hemm kaž ta' ambigwità jew interpretazzjoni.

L-assessjar fi ħdan l-LOFs jeħtieġ li jkun suġġett għal proċeduri ta' garanzija tal-kwalită̄ robusti li huma ddisinjati biex iż-żidu l-kunfidenza fil-ġudizzji tal-assessjar fost l-ġħalliema filwaqt li jassiguraw lill-ġenituri, kustodji u persuni/gruppi oħra interessati li l-istudenti kollha ser jirċievu rikonoxximent xieraq għall-ħiliet miksuba konformi mal-istandards nazzjonali mifteħmin u li l-istudenti qed jagħmlu l-progress xieraq b'rabta ma' dak li hu mistenni minnhom.

Fejn l-assessjar għandu rwol importanti ħafna għall-kwalifikati esterna, jeħtieġ li jkun hemm protezzjoni partikolari sabiex ikun hemm garanzija ta' gustizzja fost iż-żgħażaq kollha, u l-ġenituri u l-kustodji, l-MCAST, l-Universitá ta' Malta u min iħaddem jingħataw iċ-ċertezza li s-sistema hija waħda b'saħħiha. F'dan il-kaž il-MATSEC għandu jipprovd pjanjet ċari ta' assessjar għal Livelli 9 u 10 billi joħrog bilanċ dettaljat bejn proċeduri ta' assessjar estern u intern kif ukoll garanzija tal-kwalită̄.

Hekk kif l-istudenti jilhqu punti ta' tranżizzjoni (pereżempju, minn Livell għal ieħor) huwa importanti li jkun hemm assessjar rigoruz u b'saħħtu u marbut mal-proċeduri ta' garanzija ta' kwalită̄ li hemm fis-seħħi sabiex ikun assigurat li s-sistema hija waħda ta' min joqgħod fuqha għall-iskambju ta' informazzjoni fuq il-progress u r-riżultati. Għal darb'oħra, il-MATSEC u/jew id-DQSE ser ikun responsabbli li jiproduċi dokumentazzjoni dettaljata li toffri gwida fuq il-politika u l-proċeduri għal kwalunkwe kaž ta' assessjar ta' tranżizzjoni li jinvolvu assessjar importanti ħafna jew estern.

L-użu tal-klassi: Inkejju l-impatt tat-tagħlim

Din it-teknika ta' assessjar bħala klassi šiħha tista' tintuża ma' studenti f' Livell 8 u 9. Fil-klassi jiġu ssettjati partijiet differenti li joffru sfidi differnti, numru biżżejjed sabiex il-klassi tkun tista' tingasam fi gruppi ta' 3-5 bi sfida differenti tiġi pprezentata lil kull grupp. L-isfidi għandhom ikunu marbuta ma' dak li digħi għiex mgħallem fil-klassi u għandhom ikunu bbażati fuq żewġ jew tliet kisbiet mit-tagħlim distitnti. Il-gruppi għandhom ikunu bbilancjati ndaqs f'termini ta' abilità flimkien mal-elementi tal-ħin u l-premju bħala motivazzjoni u spirtu kompetittiv. L-assessjar tal-attività ser toffri idea ta' kif il-klassi kollha feħmet dak li ġie mgħallem.

Per eżempju, xi sfidi jistgħu jiffokaw fuq il-grammatika (eż. l-istudenti jistgħu jintalbu jidentifikaw il-verbi awżejjarji korretti għal verb fil-perfett, jifformaw partiċipji passati u/jew jimmakkaw xi żbalji). Sfidi oħra jistgħu jkunu relatati aktar mal-vokabularju (eż. sfidi li jinvolvu l-mili ta' stampi biex jiġu t-testjati suġġetti li jkunu ġew mgħallma riċentament jew it-tqabbil ta' stampa ma' biċċa kitba). Ir-riżultati jagħtu indikazzjoni ċara tas-setturi fejn l-istudenti huma kufidenti, filwaqt li l-ġħalliema jkunu jistgħu jirriflettu fuq kif dan is-setturi jkunu ġew mgħallma u kif jistgħu jiġi mtejba.

Addattat minn *Designing Effective Activity Centers for Diverse Learners: A Guide for Teachers At All Grade Levels and for all Subject Areas*, Hilberg, Chang u Epaloose (2003)

D. L-ASSESSJAR TAT-TEMI KROSSKURRIKULARI

Is-CCTs infilsati fl-SLOs huma biss għal skop ta' gwida. Kif imsemmi aktar 'il fuq, l-għalliema jista' jkollhom ideat oħra ta' fejn, meta u kif jinfilsaw aspetti partikolari tas-CCTs.

Is-simbolu tas-CCT infilsat fl-SLOs ikollu warajh sottotitlu mis-CCT. Dan jindika s-settur partikolari ta' kontenut li huwa l-aktar approprijat li jiġi infilsat fit-tagħlim tal-SLO.

Il-gwida fuq is-CCTs tiddeskrivi wkoll kif is-CCTs jistgħu jiġu indirizzati permezz ta' għażla ta' pedagoġġija jew stil ta' tagħħlim, attivitajiet fil-klassi jew approċċi għat-tagħlim. Xi wħud jistgħu jiġu indirizzati wkoll permezz tal-introduzzjoni ta' attivitajiet immirati lejn l-iskola kollha jew grupp partikolari li jsaħħa il-kurrikulu jew l-addozzjoni ta' settijiet partikolari ta' mgħiba fi ħdan l-iskola. Il-flessibilità u l-libertà li wieħed jiddeċiedi fuq il-metodi u l-għażla tal-metodi, l-opportunitajiet u l-aspetti tas-CCTs, meta, fejn u kif ser jiġu indirizzati hija purament waħda suġġettiva. L-ghan hu li jkun assigurat li l-istudenti, matul il-vjaġġ tagħħom ta' tagħħlim permezz tal-LOF, jiġu f'kuntatt mat-tagħħlim ewlieni marbut mas-CCTs kollha permezz ta' modi li għandhom tifsira speċjali u li jagħmlu sens. Ir-rwol tas-CCTs huwa li jiġgeneraw żgħażaq li kapaċi jitgħallmu, jaddattaw ruħhom, u mħegġa b'ħiliet b'saħħiethhom u li kapaċi jużawhom f'okkażjonijiet partikolari, ħiliet li l-pajjiż jeħtieg biex jibqa' pajjiż responsabbli, inklussiv, kompetittiv u prodduttiv. Dan għandna nżommuh f'moħħna meta qed inħarsu lejn l-implementazzjoni sħiħa u l-infilsar tas-CCTs fil-kurrikula.

Dan l-approċċi miftuħ u flessibbli ta' fejn, meta u kif ser jiġu indirizzati s-CCTs huwa wieħed ta' sfida meta tiġi biex tippreskrivi l-approċċi tal-assessjar. Filwaqt li n-nuqqas ta' uniformità u konsistenza fuq meta, fejn u kif ser jiġu infilsati s-CCTs fl-LOF u f'kull aspett tas-suġġetti hija xi haġa attraenti f'dak li għandu x'jaqsam mal-flessibilità tat-tagħħlim, dan joffri wkoll sfida fl-assessjar f'dak li għandu x'jaqsam ma' standardizzazzjoni.

Il-gwida fuq l-assessjar tas-CCTs sempliċement qiegħda hemm biex tassigura li:

- l-impatt fuq l-istrateġiji tal-embedding addottati fil-klassi, fuq livell dipartimentali u mill-iskola jkunu magħrufa u mifħuma f'dak li għandu x'jaqsam ma' x'gie mghallem;
- ikun hemm komunikazzjoni bejn l-iskejjel, it-tutors u l-għalliema fil-klassi fuq il-progress tal-istudenti fuq x'gie kopert u l-kisba tal-kontenut tas-CCT;
- l-istudenti jesperjenzaw is-sitt CCTs bi frekwneza, sens u dettal biżżejjed li jippermettulhom jilħqu l-kompetenzi ewlenin u għaldaqstant jibbenifikaw minn tagħħlim u ħiliet ġoddha li jiġu introdotti permezz ta' kull CCT.

F'kull suġġett, l-edukaturi jistgħu jsibuha l-aktar ta' beneficiċju meta jaħdmu ma' edukaturi oħra sabiex jiddeterminaw l-aħjar opportunitajiet li joffru s-CCT, billi joħolqu grupp ta' rapport li jaqsam flimkien l-iżvilupp ta' riżorsi u li jgħin sabiex jinħoloq approċċi konsistenzi għat-tagħħlim u l-assessjar f'dak li għandu x'jaqsam ma' embedding tas-CCTs.

Permezz ta' dan il-grupp ta' rapport wieħed jista' jipprova:

- jaqbel fuq l-approċċi tat-tagħħlim li joqogħdu l-aktar għal CCTs partikolari;
- jaqsam ideat u riżorsi;
- jiżviluppa approċċi li jibbażaw fuq proġett għat-tagħħlim tal-SLO li huma msaħħha permezz tal-inklużjoni tas-CCT;
- jistandardizza proceduri ta' assessjar marbuta mas-CCTs.

E. IR-RAPPURTAR TAL-PROGRESS

Ir-rappurtar fuq l-istudenti għall-ġenituri/il-kustodji tagħhom

Ir-rappurtar fuq it-tagħlim u l-progress għandu joffri lill-istudenti, lill-ġenituri, lill-kustodji tagħhom u lill-għalliema idea fuq l-aspettattivi tat-tagħlim li ġew issettjati, kif qed jipprogredixxu l-istudenti b'rabta ma' dawn l-aspettattivi, u kif l-istudenti jistgħu jagħmlu dak li għandu bżonn isir sabiex assigurat li jkun hemm progress u titjib huma u javvanzaw fit-tagħlim tagħhom. Ir-rappurtar għandu jkun dejjem wieħed kostruttiv, li jagħti idea kif ukoll jintuża biex jistimola diskussjoni li tagħmel sens bejn l-ġalliema, l-istudenti u l-ġenituri jew il-kustodji tagħhom. Fl-istess ħin, għandu jirrifletti fuq ir-rizultati miksuba u fl-istess ħin iħares 'il quddiem għat-titħbi li jista' jkun hemm.

L-LOF joffri flessibiltà lill-iskejjel lokali li jiddeċiedu fuq kif inhu l-aħjar mod li jirrapportaw l-informazzjoni fuq il-progress tal-istudenti, ir-rizultati u x'passi jmiss bħala parti mill-aspettattivi nazzjonali ssettjati. Kemm isir frekwenti u b'liema mod isir dan it-tip ta' rappurtar hija wkoll deċiżjoni li għandha tittieħed mill-iskejjel u mill-kulleggi.

L-aspettattivi nazzjonali għar-rappurtar

Ir-rappurtar ser jiprovd i l-istudenti, lill-ġenituri u l-kustodji tagħhom bl-informazzjoni fuq il-progress u r-rizultati f'kull suġġett li jinkludi:

- *feedback* kostruttiv, li jagħti informazzjoni u čar matul l-esperjenza tat-tagħlim;
- *feedback* fuq il-ħiliet partikolari tal-istudenti, punti għall-iżvilupp u r-rizultati miksuba;
- *feedback* fuq partijiet differenti tal-kurrikulu;
- is-sapport partikolari li għandhom bżonn l-istudenti biex jipprogredixxu;
- l-attitudni tal-istudenti lejn it-tagħlim;
- kemm id-dar tilghab rwol importanti fis-sapport tal-proċess tat-tagħlim;
- opportunità li jinstema' l-leħen tal-istudenti;
- opportunità għall-ġenituri/il-kustodji tal-istudenti li jirrispondu direttament għall-*feedback* mogħti.

Huwa importanti li l-istruttura tar-rappurtar użata tkun waħda li tista' titħaddem mill-ġalliema.

Ir-rappurtar huwa mibni fuq il-progress tal-assessjar, u hemm bżonn li jkun hemm bilanč bejn kemm isir ta' sikwit l-assessjar tal-progress, kemm jiġi rekordjat ta' spiss, u kemm dan l-istess progress jiġi mgħoddi lill-istudenti u lill-ġenituri/lill-kustodji tagħhom. Il-ħtiġijet tar-rappurtar taż-żewġ gruppi huma differenti:

- L-istudenti għandhom jirċievu l-*feedback* fuq il-progress fuq baži kontinwa bħala parti minn rutina tal-progress tat-tagħlim u l-assessjar. L-użu tal-assessjar formattiv (magħruf ukoll bħala Assessjar għat-Tagħlim) għandu jkun parti minn rutina ta' strategija tal-assessjar. Dan jagħmel dan it-tip ta' rappurtar wieħed frekwenti u kontinwu.
- Il-ġenituri u l-kustodji tal-istudenti għandhom ikunu infurmati bil-progress tat-tfal tagħhom matul aspetti ewlenin fil-proċess tat-tagħlim fejn għandu jingħata *feedback* fuq ir-rizultati miksuba u fl-istess ħin ikun hemm lok għal diskussjoni bejn id-dar u l-iskola fuq il-progress u t-titħbi li jista' jkollhom l-istudenti. Dan kollu jagħmel ir-rappurtar ħafna anqas ta' spiss iżda wieħed rikorrenti. Fl-ahħar mill-ahħar, il-kisba ta' ħiliet f'livell partikolari għandha tiġi rrappurtata kull darba li jintlaħaq il-livell.

Il-proċess tar-rappurtar

Huwa importanti li jiġi ssettjat proċess li permezz tiegħu l-istudenti jkollhom sens ta' pussess ta' dak li qed jiġi rrappurtat. L-edukaturi għandhom jikkonsidraw il-ħidma mal-istudenti sabiex jiddeterminaw liema evidenza għandhom jaħdumu fuqha sabiex isir sommarju tat-tagħlim u l-progress għal skop ta' rappurtar. Dan iwassal għal riflessjoni u djalogu fuq it-tagħlim tagħhom u għandu jintuża bħala opportunità li tgħin lill-istudenti jieħdu sehem b'mod aktar attiv u bis-sens fid-diskussjoni fuq it-tagħlim tagħhom. Dan it-tip ta' djalogu mhux ser jillimita jew iħalli effett fuq il-ġudizzji professjonal tal-ġħalliema iżda ser joffri xi ideat fuq il-viżjoni tal-istudenti filwaqt li jgħinhom jifhmu aktar l-impatt fuq l-istrateġiji tagħhom tat-tagħlim.

Permezz tal-LOF jista' jsir rappurtar tal-progress fi ħdan is-suġġett f'livelli differenti b'mod dettaljat. Kull suġġett jiġi maqsum f'livelli, li jinkludu l-Aspetti tas-Suġġett, u kull Aspett tas-Suġġett jerġa' jinqasam f'SLOs. Filwaqt li l-SLOs jidentifikaw il-kisbiet mit-tagħlim b'mod espliċitu, huwa importanti li jiġi stabbilit x'għandhom ikunu jafu l-istudenti, il-ġenituri/il-kustodji fuq il-progress b'rabta mal-SLOs u kif jista' jkun maqsum, kemm ta' spiss u meta. Qabel xejn l-edukaturi għandhom jisseparaw il-bżonnijiet tar-rappurtar intern biex tinholoq stampa tal-progress tal-istudenti, sabiex dawn jistgħu jinqasmu ma' għalliema oħra huma u jipprogreddixu f'suġġetti oħra, sabiex jinħoloq *benchmark* tal-progress b'mod aktar wiesa'. L-udjenzi differenti jeħtiegu dettall differenti fuq il-progress tal-istudenti.

L-iskola u-dipartiment relevanti għandhom jissettjaw politika fuq kif ser isir ir-rappurtar.

Rappurtar intern

Sabiex jiġu massimizzati l-opportunitajiet li joħolqu l-LOFs f'terminu ta' flessibilità u libertà sabiex l-istudenti jiġu meħejna jipprogreddixu fl-aspettattivi tat-tagħlim, l-ġħalliema għandhom japprezzaw b'mod dettaljat dawk il-ħiliet li jkunu digħi kisbu l-istudenti u kif dawn jorbtu mal-aspettattivi tat-tagħlim li l-ġħalliema huma responsabbi li jgħallmu. L-ġħalliema li jiġi wara wkoll ser jistennew valutazzjoni tal-andament tal-istudenti. Huwa importanti li jiġi stabbilit, permezz ta' diskussjoni mal-kollegi, kif l-aħjar li titmxxa din il-komunikazzjoni interna u r-rappurtar bil-ġhan li jkun assigurat bilanċ bejn x'inhu ta' għajnejha fil-proċess ta' tranzizzjoni u x'mhux faċli, manigibbli u jrid sforz kbir biex iseħħ.

Huwa importanti li wieħed jiftakar li d-dettall li jiġi ġġenerat fuq l-andament tal-individwu mhux bilfors għandu l-għan li jippromwovi programm ta' tagħlim individwali għal kull student/a. Iżda dan ser ikun hemm biex jiffaċilita approċċ aktar favorevoli għad-disinn tal-kurrikulu u għażla aktar xierqa fl-istrateġiji tat-tagħlim u l-ġħażla tar-riżorsi fi klassi.

Il-progress tal-istudenti permezz tal-LOF, minn livell għal ieħor, minn sena għal oħra u minn klassi għal oħra, isir b'rati differenti. Dan joffri sfidi jekk it-tagħlim għandu jibqa' fluwidu u kontinwu u fl-istess hin mingħajr intaruzzjoni fil-progress. Għaldaqstant, l-Aspetti tas-Suġġett u l-SLOs jippermettu lill-ġħalliema joħolqu profil tal-progress u r-riżultati filwaqt li jwasslu l-progress b'mod regolari, li juru fejn jinsabu l-istudenti b'rabta mal-aspettattivi kollha ta' livell partikolari, li jindikaw ukoll meta jkun hemm riżultati ogħla mil-livell partikolari. L-iskola tingħata l-fleksibilità li tiddeċiedi kif ser tikkomunika bl-aħjar mod il-progress tal-istudenti fi ħdan l-iskola bejn dawk responsabbi mit-tagħlim u l-progress tagħhom. Fi ħdan it-tim tal-persuni li jgħallmu s-suġġett huwa importanti li jiġi identifikat approċċ li huwa funzjonali u ċar fi ħdan is-suġġett u li fl-aħħar mill-aħħar jimmassimizza l-ħila li l-Qafas tal-Kisbiет mit-Tagħlim tas-Suġġett juri l-progress b'mod dettaljat u b'mod personalizzat fejn l-istudent huwa ċ-ċentru ta' kollo.

Għalkemm Miksub/Mhux Miksub tingħadd bħala *feedback* ċar, madankollu dan ma jurix kemm fadlilhom l-istudenti biex jilħqu l-livell mistenni fl-SLO. L-edukaturi jistgħu jsibu utli li jużaw metodu aħjar minn dak binarju biex jirrapportaw il-kisbiet tat-tagħlim. Li tingħata aktar informazzjoni fuq kif marru l-istudenti b'rabta ma' livell partikolari tgħin tinholoq diskussjoni fuq fejn jista' jkun hemm sfidi partikolari fit-tagħlim jew fejn l-istudenti jkunu għadhom kif bdew it-tagħlim tagħhom marbut ma' Kisbiet partikolari mit-Tagħlim.

Rappurtar mibni fuq l-evidenza għandu jieħu minn numru ta' sorsi, inkluż assessjar formali u informali, u l-edukaturi jistgħu japplikaw il-ġudizzju professionali tagħhom fuq biżżejjed evidenza li hi wkoll robusta u li tippermettilhom jirrapportaw b'kunfidenza fuq il-progress li sar fuq tagħlim partikolari. L-assessjar formali summattiv għandu jkun suġġett għal disinn u žvilupp kollaborattiv u jinkludi fi ammont ta' garanzija ta' kwalità u moderazzjoni li tassigura li dak li jiġi rrappurtat jiddaħħal f'benchmark meta mqabbel mal-istandard nazzjonali.

Kif isir dan f'pajjiżi oħra

Il-Curriculum for Excellence Skoċċiż jorbot il-progress mal-aspettattivi tat-tagħlim bħala ħiliet li qed jiżviluppaw, jiġu kkonsolidati jew assigurati. Dawn mhumiex kategoriji riġidi iżda punti li juru fejn l-istudenti waslu b'rabta mal-aspettattivi partikolari.

Tipikament, student li beda jaħdem fuq livell jew settur ġdid u qed jipprogedixxi f'numru ta' kisbiet ikun fi stadju ta' Žvilupp.

Ladarba l-istudent jikseb numru ta' Aspetti tas-Suġġett, ikun jista' japplika t-tagħlim f'sitwazzjonijiet familjari, qed jibda juri aktar kunfidenza billi jieħu sehem f'tagħlim li joffri aktar sfida, u qed jibda jittrasferixxi t-tagħlim tiegħu lejn kuntesti anqas familjari, ikun qed jieħu sehem fi proċess ta' Konsolidazzjoni.

Ladarba jinkisbu l-ħiliet fl-Aspetti tas-Suġġett, jinżammu r-riżultati u jkun hemm rata konsistenti ta' kisbiet tal-livell, l-istudenti jingħataw xogħol li joffri sfida akbar, u jittrasferixxu t-tagħlim tagħhom b'mod kunfidenti filwaqt li japplikaw għal sitwazzjonijiet godda u mhux familjari, il-pożizzjoni tagħhom f'dak li għandu x'jaqsam mal-aspettattivi hija meqjusa bħala waħda Sikura.

Addattat minn *Building the Curriculum 5, A Framework for Assessment: Reporting*,
The Scottish Government (2010)

Ir-Referenzi

European Commission., 2006. *Key Competencies for Lifelong Learning - European Reference Framework*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Commission/EACEA/Eurydice., 2012. *Developing Key Competences at School in Europe: Challenges and Opportunities for Policy. Eurydice Report*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Commission/EACEA/Eurydice., 2015. *The Teaching Profession in Europe: Practices, Perceptions, and Policies*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

European Commission/EACEA/Eurydice., 2015a. *Assuring Quality in Education: Policies and Approaches to School Evaluation in Europe*. Eurydice Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

Ginnis, P., 2008. *The Teacher's Toolkit: Raising Classroom Achievement with Strategies for Every Learner*. Cambridge: Cambridge University Press.

Hilberg, R.S., Chang, J.M. u Epaloose, G., 2003. *Designing Effective Activity Centers for Diverse Learners: A Guide for Teachers At All Grade Levels and for all Subject Areas*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <http://manoa.hawaii.edu/coe/crede/wp-content/uploads/Hilberg_et_al_20031.pdf> [Aċċessat fit-12 ta' Awwissu 2015].

Lam, R., 2015. Assessment as learning: examining a cycle of teaching, learning, and assessment of writing in the portfolio-based classroom. *Studies in Higher Education*. [e-journal] 01 (2015) Jista' jinkiseb minn: <<http://dx.doi.org/10.1080/03075079.2014.999317>> [Aċċessat fit-12 ta' Awwissu 2015].

Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol., 2012. *Il-Qafas tal- Kurrikulu Nazzjonali għal Kulħadd*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <<http://sacredheartmalta.org/wordpress/wp-content/uploads/2013/05/Il-Qafas-tal-Kurrikulu-Nazzjonali-g%C4%A7al-Kul%C4%A7add-2012.pdf>> [Aċċessat fl-20 ta' Ġunju 2015].

Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol., 2014. *L-Istrateġija Nazzjonali Tal-Litteriżmu Għal Kulħadd F'Malta u Għawdex 2014 – 2019*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <<http://education.gov.mt/en/Documents/Literacy/MALTI.pdf>> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment. 2014. *Framework for the Education Strategy for Malta 2014 – 2024*. [Ktejjeb] Jista' jinkiseb minn: <<http://education.gov.mt/strategy/Documents/BOOKLET%20ESM%202014-2024%20ENG%2019-02.pdf>> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment., 2014a. *Respect for All Framework* [pdf] Jista' jinkiseb minn: <<http://education.gov.mt/en/resources/News/Documents/Respect%20For%20All%20Document.pdf>> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment., 2014b. *A Strategic Plan for Early School Leaving in Malta 2014*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <<http://education.gov.mt/ESL/Documents/School%20Leaving%20in%20Malta.pdf>> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment., 2014c. *Education for All: Special Needs and Inclusive Education in Malta*. [pdf] Jista' jinkiseb minn: <<https://education.gov.mt/en/Documents/Special%20Needs%20and%20Inclusive%20Education%20in%20Malta%20%C2%AD-%20External%20Audit%20Report.pdf>> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Ministry for Education and Employment., 2015. *Malta National Lifelong Learning Strategy 2020* [pdf] Jista' jinkiseb minn: <<https://education.gov.mt/en/Documents/Malta%20National%20Lifelong%20Learning%20Strategy%202020-%20Draft%20for%20Public%20Consultation.pdf>> [Aċċessat fit-23 ta' Awwissu 2015].

Scottish Government., 2010. *Building the Curriculum 5, A Framework for Assessment: Reporting*. [pdf] Edinburgh: Scottish Government. Jista' jinkiseb minn: <https://www.educationscotland.gov.uk/Images/HowgoodisourschoolJtEpart3_tcm4-684258.pdf> [Aċċessat fit-30 ta' Lulju 2015].

L-Appendici

Il-Litterizmu Dígitali

Il-litterizmu dígitali sar essenziali għat-tagħlim u għall-ħajja. Apparti milli jidħol matul ħafna dixxiplini issa huwa kkunsidrat bħala dixxiplina fiha nfisha bħall-mużika, l-arti, ix-xjenza u l-letteratura. L-edukazzjoni tal-litterizmu dígitali jfittex li jgħammar lill-istudenti bil-kompetenzi (l-għarfien, il-ħiliet u l-attitudnijiet) fl-użu tat-teknoloġija dígitali meħtieġa biex jaċċessaw l-opportunitajiet ta' tagħlim, biex isegwu l-karriera magħżula u l-interessi waqt il-ħin liberu tagħhom, u biex jikkontribwixxu għas-socjetà bħala čittadini attivi. Huwa għandu wkoll l-għanijiet li jipprovdihom b'għarfien tal-prinċipi li jsostnu dawn it-teknoloġiji u fehim kritiku tal-implikazzjonijiet tat-teknoloġija dígitali għall-individwi u għas-socjetajiet.

Studenti li huma dígħiġalment litterati jitgħallmu jkunu indipendenti, kunfidenti u utenti għaqlin tat-teknoloġija. Sussegwentement huma jiksbu u jiżviluppaw attitudnijiet kritiči u analitici biex jaġħżlu b'mod addattat l-għodod dígitali tajbin skont il-ħtiġijiet speċifici tagħhom.

Il-litterizmu dígitali jinkludi ħames kategoriji ta' kompetenzi dígitali, jiġifieri: L-Immaniġġjar tal-Informazzjoni, Il-Komunikazzjoni u l-Kollaborazzjoni, il-Midja Dígitali, I-Użu ta' Għodod Dígitali għat-Tagħlim, l-Immaniġġjar tal-Internet.

Il-kompetenza fl-immaniġġjar tal-informazzjoni tagħti lill-istudenti l-meżzi biex jaċċessaw, jevalwaw u janalizzaw u b'hekk jagħmlu għażiż informati minn firxa wiesgħa ta' sorsi ta' dejta u informazzjoni disponibbli. Il-kompetenzi relatati mal-Komunikazzjoni u l-Kollaborazzjoni jaġħtu l-awtonomija lill-istudenti biex jitgħallmu jikkomunikaw, jikkollaboraw u jinnetwerkjaw mal-oħrajn. Il-kompetenzi fil-Midja Dígitali jippermettu lill-istudenti janalizzaw messaġġi mmedjati mill-midja dígitali u jesprimu lilhom infushom b'mod kreattiv matul firxa wiesgħa ta' midja dígitali.

Il-litterizmu dígitali jinvolvi wkoll il-kompetenza fl-użu ta' għodod dígitali f'għadd ta' midja u b'mod ta' tagħlim differenti (awtonomu, kollaborattiv, esploratorju, iddisinjar). Studenti li huma dígħiġalment litterati jitgħallmu jkunu responsabbli u kompetenti fl-immaniġġjar tal-internet, iżommu lilhom infushom siguri onlajn, jagħmlu għażiż informati tal-privatezza, jieħdu r-responsabbiltà għall-azzjonijiet tagħhom, jirrispettaw il-propjetà intellettuali, jirrispettaw it-termini u l-kundizzjonijiet tas-sistemi li jużaw, u jirrispettaw id-drittijiet u s-sentimenti tal-oħrajn. Fit-tagħlim tal-litterizmu dígitali, l-għalliema għandhom ifittu opportunitajiet ta' tagħlim li huma awtentici, sinifikanti u soċjalment inklużivi, u li jippermettu lill-istudenti japplikaw u jiżviluppaw il-ħiliet, l-għarfien u l-fehim tagħhom matul il-kurrikulu. Studenti li huma dígħiġalment litterati jkunu jistgħu jwettqu proġetti kreattivi u ta' sfida, individwalment u b'mod kollaborattiv li jkopru aspetti minn kategoriji ta' kompetenzi differenti.

II-kisbiет mit-tagħlim tas-suġġett:

L-Immaniġġjar tal-Informazzjoni

- Kapaċi nidentifika u nartikula l-bżonnijiet tal-informazzjoni tiegħi.
- Kapaċi nsib, nagħżel, nuża u ngħaqqaq informazzjoni minn firxa ta' sorsi.
- Kapaċi ninnaviga b'mod sigur u kritiku bejn sorsi onlajn u nagħżel l-informazzjoni b'mod effettiv.
- Kapaċi ninnaviga bejn sorsi onlajn u nagħżel l-informazzjoni b'mod effettiv.
- Kapaċi noħloq strategiji ta' informazzjoni personali.

II-Komunikazzjoni

- Kapaċi nikkomunika permezz ta' għadd ta' tagħmir u applikazzjonijiet digħitali.
- Kapaċi naddatta l-modi u l-istrategiji ta' komunikazzjoni tiegħi skont in-nies li qed nikkomunika magħhom.
- Kapaċi nuża għodod digħitali differenti biex naqsam l-għarfien, il-kontenut u r-riżorsi.
- Kapaċi ngħin lill-oħrajn jaqsmu l-għarfien, il-kontenut u r-riżorsi.
- Kapaċi nikkwota x-xogħol ta' haddieħor u nintegra informazzjoni ġidha f'għarfien li digħà ježisti.
- Kapaċi ninvolvi ruħi ma' komunitajiet onlajn b'mod effettiv.
- Kapaċi nuża t-teknoloġiji digħitali biex nieħu sehem f'ċittadinanza onlajn.

II-Kollaborazzjoni

- Kapaċi nuża t-teknoloġiji u l-midja biex naħdem f'timijiet u nikkollabora fit-tagħlim.
- Kapaċi nikkollabora mal-oħrajn u nibni u noħloq flimkien magħhom riżorsi, għarfien u tagħlim.
- Kapaċi niffunzjona tajjeb f'Komunitajiet ta' Prattiki li huma medjati diġitalment.

L-Użu tal-Midja Digħitali

- Kapaċi nanalizza, nirrevedi u nevalwa l-informazzjoni ppreżentata f'għadd ta' midja digħitali.
- Kapaċi nifhem kif u għaliex il-messaġġi fil-midja digħitali huma mibnija u għal liema raġunijiet.
- Kapaċi neżamina kif individwi jinterpretaw messaġġi fil-midja digħitali b'modi differenti.
- Kapaċi nifhem kif valuri u opinjonijiet huma inkluži jew eskużi u kif il-midja digħitali tinfluwenza t-twemmin u l-imġiba.
- Kapaċi nifhem il-kwistjonijiet etiċi / legali li ježistu dwar l-aċċess u l-użu tal-midja digħitali, inkluż id-drittijiet tal-awtur, il-pusseß, il-liċenzjar u l-użu tal-kontenut u s-softwer tal-proprietà.
- Kapaċi naħdem b'mod kreattiv matul firxa wiesgħa ta' midja digħitali u sistemi multipli biex nippreżenta informazzjoni b'mod effettiv lil udjenza speċifika.
- Kapaċi neditja u ntejjeb il-kontenut li digħà hloqt jew li ħoloq haddieħor, billi nirrispetta u nirrikonoxxi d-drittijiet tal-awtur oriġinali.
- Kapaċi nesprimi lili nnifsi permezz ta' midja u teknoloġiji digħitali.

L-Immaniġġjar tat-Tagħlim

- Kapaċi nuża għadd ta' għodod biex nimmaniġġa t-taġħlim tiegħi.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod u approċċi biex nikkollabora ma' haddieħor fit-tagħlim.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod biex nesplora ideat, teoriji, relazzjonijiet u proċeduri.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod biex nitgħallem billi niddisinja ogħġetti digħitali.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod u approċċi biex nirrifletti fuq it-taġħlim.
- Kapaċi nuża għadd ta' għodod u approċċi biex nevalwa dak li tgħallim.
- Kapaċi nibni u nassessja portafolli elettroniċi.
- Kapaċi naħdem fuq sistemi u pjattaformi multipli tal-immaniġġjar tal-eLearning.

L-Immaniġġjar tal-Użu tal-Internet

- Kapaċi nifhem kif l-internet u l-world wide web jaħdmu, u kapaċi nużahom għall-komunikazzjoni u l-kollaborazzjoni.
- Jiena konxju/konxja ta', u nirrispetta, il-prinċipji tan-*netiquette*.
- Naf x'jikkostitwixxi l-plaġjariżmu.
- Kapaċi nipproteġi t-tagħmir tiegħi minn riskji u theddid onlajn.
- Kapaċi nipproteġi lili nnifs minn perikli possibbli onlajn (pereżempju, l-ibbuljar fuq l-internet) billi nsegwi proċeduri addattati ta' privatezza u kunfidenzjalità.
- Kapaċi nikkunsidra l-implikazzjonijiet soċjali, kulturali, reliġjuzi u etiċi tat-teknoloġija digħi, u kapaċi b'kunfidenza nikkomunika, naqsam informazzjoni, naċċessa u niddistribwixxi kontenut mingħajr ma nikser id-drittijiet tal-propjetà intellettuali tan-nies.
- Jiena konxju/konxja mid-diversità kulturali onlajn.
- Kapaċi niżviluppa strategiji attivi biex niskopri mgħiba mhux addattata.
- Kapaċi noħloq, naddatta u nimmaniġġja identità digħi multipla waħda jew aktar.
- Kapaċi nipproteġi r-reputazzjoni elettronika tiegħi.
- Kapaċi nimmaniġġja d-dejta li niproduċi permezz ta' bosta kontijiet u applikazzjonijiet onlajn biex nevita riskji għas-saħħha relatati mal-użu tat-teknoloġija f'termini ta' theddid għall-bennesseri fizika u psikoloġika.
- Kapaċi nagħraf il-Cloud Computing bħala teknoloġija konverġenti li fuqha nista' naħdem u nissejvja l-materjal tiegħi.

L-Edukazzjoni għad-Diversità

Il-Qafas tal-Kurrikulu Nazzjonali (NCF) jirrikonoxxi d-diversità kulturali ta' Malta u l-valuri, l-istorja u t-tradizzjonijiet tal-poplu tagħha. Huwa jirrikonoxxi u jirrispetta d-differenzi individwali tas-sessi, il-kulur, l-origini etnika u soċjali, il-lingwa, ir-religjon jew it-twemmin, il-politika jew opinjonijiet oħra, l-appartenenza għal minorità nazzjonali, it-twelid, il-kapaċċità, l-età jew l-orientazzjoni sesswali u l-post ġeografiku. Kurrikulu li jirrikonoxxi l-fatt li d-diversità hija karatteristika tas-soċjetà Maltija, kif inhija ta' nazzjonijiet madwar l-Ewropa u d-dinja, li tista' tikkontribwixxi għall-prosperità nazzjonali u l-koeżjoni soċjali.

Bħala stat membru tan-Nazzjonijiet Magħquda, Malta hija firmatarja tal-istrumenti internazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem inkluż id-Dikjarazzjoni Universalis tad-Drittijiet tal-Bniedem (1948), il-Konvenzjoni Ewropea għall-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u l-Libertajiet Fundamental (1950), il-Ftehim Internazzjonali tad-Drittijiet Ċivili u Politici (1966), Il-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ekonomiċi, Soċjali u Kulturali (1966) u l-Konvenzjoni tan-NU dwar id-drittijiet tat-Tfal (1989). Bħala membru tal-Unjoni Ewropea, Malta hija legalment marbuta bil-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE.

Dawn l-istrumenti jistabbilixxu standards internazzjonali u jippenjaw lill-gvern u l-poplu ta' Malta għad-demokrazija u jirrikonoxxu li č-ċittadini u residenti oħra għandu jkollhom, u għandhom igawdu, id-drittijiet tal-bniedem mingħajr diskriminazzjoni.

Konsegwentement l-NCF għandu l-għan li jgħin lit-tfal jirrikonoxxu l-ġustizzja soċjali u s-solidarjetà bħala valuri ewleni fl-iżvilupp tas-socjetà Maltija u jinkoragħixxi liż-żgħażaqgħi jirrispettaw il-valuri fundamentali demokratici u jippromwovu l-ġustizzja soċjali.

L-Edukazzjoni għad-Diversità tipprovvu kultura edukattiva inkluživa u tisfida proċessi edukattivi differenti bħat-teħid tad-deċiżjonijiet fl-iskejjel, it-tagħlim tal-lingwi, il-metodologiji użati, l-interazzjoni tal-istudenti u riżorsi ta' tagħlim. L-Edukazzjoni għad-Diversità tiġġura l-inkluzjoni ta' perspektivi multipli u il-hna fi ħdan l-ambjent tat-tagħlim, tipprovdi spazji għat-tagħlim fuq il-lingwi, l-istorja, it-tradizzjonijiet u l-kulturi ta' gruppji mhux dominanti f'soċjetà, tinkoragħixxi ħidma f'timijiet u t-tagħlim koperativ f'kuntesti multikulturali, multietniċi u oħra, tgħaqqa għarfien tradizzjonali u lokali u *know-how* flimkien max-xjenza u t-teknoloġija avvanzata u tgħożż il-prattiki tal-multilingwiżmu. Meta tagħmel dan, hija tkun qed tinkoragħixxi fehim ta' kwistjonijiet globali u htiega li ngħixu flimkien b'kulturi u valuri differenti.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett:

L-Għarfien Tiegħi Nnifs

- Jiena persuna impenjata għad-demokrazija u nifhem li dan ifisser li niżgura li persuni li għandhom opinjonijiet u kulturi differenti jesprimu l-opinjonijiet tagħhom u jaħdmu flimkien għal soċjetà aħjar.
- Jiena għandi principji u approċċ etiku għall-ħajja.
- Jiena impenjat/a għall-ġustizzja soċjali u soċjetà demokratika u inkluživa.
- Jiena nirrinġva l-ġudizzju tiegħi biex ikun imsejjes fuq bażi ġusta u razzjonali.
- Jiena nistinka biex insib bilanċ bejn id-drittijiet u d-doveri tiegħi u dawk tal-oħrajn.

II-Bidla Soċjali

- Jiena nirrispetta l-valuri demokratici fundamentali u naħdem biex nippromwovi l-ġustizzja soċjali.
- Nirrispetta l-konvinzjonijiet reliġjuži u umanistiċi differenti, il-morali u t-twemmin li jinformaw il-kunċetti ta' dak li hu tajjeb u dak li hu ħażin.
- Jiena nagħraf inġustizzji u trattament preferenzjali f'sitwazzjonijiet fil-ħajja ta' kuljum, inkluż ir-razziżmu, is-sessiżmu u lingwaġġ u mġiba omofobika.
- Jiena nisfida l-espressjonijiet ta' preġudizzju u intolleranza lejn il-minoritajiet bħar-razziżmu, is-sessiżmu, u ismijiet, aneddoti u kummenti omofobiċi.
- Jiena nfitteż id-drittijiet tiegħi u naġixxi fuq id-doveri tiegħi billi naf li šabi l-istudenti u l-għalliema jibbenefikaw mill-istess drittijiet.
- Napprezzza li l-kunċett tal-'identità' huwa kumpless u jinbidel u limitat bħala kunċett biex insir naf min jien u li l-idea tal-'identitajiet' huwa mod aktar b'saħħitu biex nifhem min jien u min huma l-oħrajn.
- Jiena nisma' u nwieġeb lill-ghalliema u lil šabi l-istudenti, u naċċetta li jista' jkollhom opinjonijiet differenti.

II-Komunikazzjoni għad-Diversità

- Kapaċi nikkomunika ma', naħdem ma', u nirrispetta lil šabi l-istudenti, l-għalliema u l-adulti li jgħinu.
- Kapaċi nikkomunika ma' nies differenti biex nifhem kif aħna l-istess u biex nifhem lili nnifsi aħjar.
- Nistinka biex nikkomunika b'mod effettiv mal-oħrajn b'mod kostruttiv, b'appoġġ u b'awtodeterminazzjoni.
- Kapaċi nuża lingwaġġ effettiv biex nisfida l-ġustizzji u l-inugwaljanzi.
- Jiena napproċċa opinjonijiet differenti u kunflitti ta' interessa permezz ta' djalgu, komunikazzjoni mhux vjolenti u konsensus; fejn dan ma jirnexxix, jiena lest/a u kapaċi nuża l-medjazzjoni.

L-Edukazzjoni għall-Intraprenditorija, il-Kreattività u l-Innovazzjoni

Filwaqt li l-intraprenditorja, il-kreattività u l-innovazzjoni jistgħu potenzjalment jidhru bħala attributi diskreti, x'aktarx huwa aktar strateġiku jekk nikkunsidrawhom bħala karatteristiċi b'mod reċiproku ta' tisħiħ ta' għan aktar koeżiv u singulari: biex niżguraw li ċ-ċittadini futuri ta' Malta jkollhom il-mezzi biex jikkontribwixxu għall-prosperità sostenibbli tan-nazzjon f'kuntesti globali ekonomiċi u soċjali dejjem aktar kompetitivi. L-ghanijiet jinkludu l-erba' oqsma ta' kompetenzi ewlenin ta' ħiliet personali u interpersonali, ħiliet prattiċi u konjittivi. Din il-viżjoni aktar strateġika tirrinforza l-ħtieġa għal approċċ għall-Intraprenditorja, l-Innovazzjoni u l-Kreattività li tinfiltrat l-aspetti kollha tal-kurrikulu, filwaqt li jkunu mmarkati b'mod ċar biex jiżguraw li dak li huma intitolati għaliex l-istudenti qed jintlaħaq u li l-kwalità tat-taghlim fir-rigward ta' dawn it-temi tkun assigurata.

L-ghanijiet ġenerali tal-edukazzjoni tal-intraprenditorja huma li jagħtu lill-istudenti l-attitudnijiet, l-għarfien u l-kapaċċità li jaġixxu b'mod intraprenditorjali u jiksbu l-ħiliet li ser jippromwovu l-impiegabilità tul il-ħajja tagħhom f'ambjent kummerċjali, ekonomiku u soċjali li qed jinbidel b'mod mgħażżeġ. Dan jinkludi li nsiru čittadini intraprenditorjali fi sferi oħra lil hinn mill-industria u l-impiegabilità. Dawn l-ghanijiet jeħtieġu l-iżvilupp ta' ħiliet personali ġeneriči soċjali u interpersonali li huma fundamentali biex isiru intraprenditorjali, kif ukoll it-trawwim tal-ġħarfien u l-fehim intraprenditorjali aktar diskreti meħtieġa biex isegwu impenji intraprenditorjali u biex ikollhom mentalità intraprenditorjali li hija kemm kreattiva u innovattiva.

Il-kreattività hija ġeneralment rikonoxxuta bħala kwalità intrinsika iżda ħafna drabi sottożviluppata fiż-żgħażagħ, kif ukoll bħala ħila prattika li tgħinhom isibu dispożizzjoni intraprenditorjali. Hija ħila li tista' titgħallimha u li kulħadd għandu jaspira għaliha. Hija tinvolvi l-ftuħ tal-proċessi tal-ħsieb taż-żgħażaq b'modi li jgħinuhom iħarsu lejn affarrijiet familiali b'għajnejn ġodda, jidentifikaw problema u jiġġeneraw soluzzjonijiet waqt li jużaw l-immaġinazzjoni, l-għarfien u l-ħiliet tagħhom biex jesploraw possibilitajiet ġodda aktar milli jistabbilixxu approċċi.

L-abbiltà li wieħed ikun innovattiv u l-kunfidenza li jfitteż tweġibet innovattivi għal opportunitajiet jew problemi li jiffaċċja jitrawmu l-aħjar f'ambjent sigur u ta' appoġġ fejn dan it-tip ta' approċċ ikun inkuraġġut, rikonoxxut u ppremjat. Din il-pedagogija teħtieġ li l-istudenti jkollhom il-ħin jirriflettu fuq is-sitwazzjoni u jużaw ir-riżorsi u l-immaġinazzjoni tagħhom biex jiżviluppaw pjaniżiet u soluzzjonijiet. Teħtieġ ukoll il-ħin għall-implimentazzjoni ta' proċessi ġodda u l-applikazzjoni ta' ideat ġodda. It-tagħlim għall-innovazzjoni jista' wkoll jinkludi spazju fejn wieħed 'jtgħallem mill-iżbalji'.

Il-kisbiet mit-taghħlim tas-suġġett:

Personalni

- Kapaċċi naħdem b'mod effettiv waħdi.
- Kapaċċi nirreżisti u nippersevera.
- Kapaċċi nifhem l-importanza li nrawwem immaġni pozittiva tiegħi nnifs, stima tajba u kunfidenza fija nnifs.
- Kapaċċi nagħraf l-importanza tal-integrità u ta' valuri etiċċi.

Interpersonali

- Kapaċċi nikkomunika l-istrateġiji proposti tiegħi lil ħaddieħor b'mod effettiv.
- Kapaċċi nikkontribwixxi f'tim.
- Kapaċċi mmexxi.

Konjittiv

- Kapaċi nsolvi problemi b'mod immaġinattiv u lateralni.
- Kapaċi naħseb b'mod kritiku.
- Kapaċi nikkunsidra perspettivi differenti.
- Kapaċi nagħraf li l-intraprenditorija u l-innovazzjoni għandhom ikunu mirfuda mill-etika u l-valuri relatati mal-ġustizzja soċjali u s-sostenibilità.

Prattika

- Kapaċi ndawwar ideat kreattivi f'azzjoni.
- Għandi sett bażiku ta' ħiliet ta' riċerka.
- Kapaċi nassessja l-ħiliet u l-interessi tiegħi stess biex nikkunsidra l-għażiex tal-karrieri akkademici u vokazzjonali futuri.
- Napprezza l-importanza tar-rwol li l-kreattività u l-intraprenditorija kellhom fl-iżvilupp u l-progress tas-soċjetà umana.

L-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli

L-Edukazzjoni għall-Iżvilupp Sostenibbli (ESD) jgħin lill-istudenti jiżviluppaw il-kompetenzi meħtieġa (l-għarfien, il-ħiliet, il-valuri, l-attitudnijiet u l-imġiba) li jgħinuhom isiru ċittadini sostenibbli. L-ESD jawtonomizza lill-individwi jipparteċipaw b'mod attiv fil-proċessi tat-teħid tad-deċiżjonijiet li huma kompatibbli mal-ġħajxien fi ħdan il-limiti ambjentali tal-pjaneta tagħna b'mod ġust, f'soċjetà diversa, ekwitatibbi u paċċifika.

L-ESD tfittex li tiżgura li l-istudenti:

- Jiżviluppaw sens ta' identità u appartenenza għall-komunità lokali, nazzjonali, reġjonali u globali tagħhom.
- Huma awtonomizzati biex jaddottaw ir-rwoli u r-responsabilitajiet tagħhom fi ħdan dinja globalment interdipendenti.
- Jifhmu u huma awtonomizzati jindirizzaw il-kawži reali u l-konsegwenzi ta' mgħiba mhux sostenibbli f'kuntest ta' dinja globalment interdipendenti.
- Jiżviluppaw perspettiva orjentata lejn il-futur li tenfasizza s-sinifikat tad-deċiżjonijiet, l-għażiex u l-azzjonijiet tagħhom fuq il-kwalită tal-ħajja tal-ġenerazzjonijiet preżenti u futuri.
- Huma esposti għal ambjenti ta' tagħlim differenti billi jużaw firxa wiesgħa ta' esperjenzi edukattivi.
- Jiżviluppaw kuncett olistiku tal-ambjent li jinvolvi perspettivi naturali, soċjali, ekonomici, fiżiċi u kulturali.
- Ikollhom valur ta' u jirrispettaw id-diversità soċjali, kulturali u ekoloġika.
- Huma kommessi jieħdu azzjoni biex iġib l-bidla.

L-ESD għandha tinkiseb permezz ta' approċċ tal-iskola kollha li tinvolvi r-riorjentazzjoni mhux biss tal-kurrikulu iżda tal-kultura tal-iskola, l-immaniġġjar tal-kampus tal-iskola, il-komunità tal-iskola u l-komunità lokali usa' b'konformità mal-iżvilupp sostenibbli.

L-istudenti għandhom jesperjenzaw l-ESD permezz ta' pedagoġiji trasformativi li jiffaċilitaw l-esperjenzi ta' tagħlim li jippromwovu l-kisba tal-ġħarfien, il-ħiliet, il-valuri, l-attitudnijiet u l-imġiba meħtieġa biex isiru ċittadini attivi globali.

L-ESD għandha tkun proċess ta' tagħlim tul il-ħajja li tinvolvi taħlit ta' proċessi bbażati fuq l-istudenti, bħat-tagħlim parteċipattiv/kollaborattiv; it-tagħlim ibbażat fuq il-problemi; it-tagħlim interdixxiplinarju; it-tagħlim soċjali tad-diversi partijiet interessati; it-tagħlim ibbażat fuq il-ħsieb kritiku u sistematiku; it-tagħlim ibbażat fuq l-azzjoni; it-tagħlim barra mill-klassi; it-tagħlim mill-esperjenza; l-evalwazzjoni riflettiva u l-użu ta' kuntesti relevanti tad-dinja reali.

Il-kisbiet mit-taghħlim tas-suġġett:

Nitgħallem biex Insir Naf

- Kapaċi nispjega kif is-sistemi naturali, soċjali, kulturali u ekonomici jaħdmu u huma interrelatati.
- Kapaċi niddeskrivi l-irwol tiegħi bhala ċittadin fi ħdan il-kuntest lokali, nazzjonali, reġjonali u globali.
- Kapaċi nagħraf ir-relazzjoni bejn il-fehim ta' ħaddieħor u l-benesseri ta' kulħadd fil-preżent u fil-futur.
- Kapaċi nidentifika l-kawżi bażiċi tal-inugwaljanza u l-ingustizzja u l-azzjonijiet li jwasslu għal kwalită ta' ħajja aħjar, l-ekwità, is-solidarjetà u l-ambjent sostenibbli.
- Kapaċi niġġustifika l-importanza tal-identifikazzjoni tal-problemi, nirrifletti b'mod kritiku, naħseb b'mod kreattiv, u jkoll viżjoni usa' biex nippjana għall-futur u nsir aġent effettiv tal-bidla.
- Kapaċi nagħraf l-importanza tat-taghħlim tul il-ħajja u nuża dawn l-esperjenzi ta' tagħlim biex inkun nista' niffaċċja sfidi ġonna u nkun f'pożizzjoni aħjar biex nieħu deċiżjonijiet infurmati u nevalwa l-konsegwenzi tagħhom.

Nitgħallem Kif

- Kapaċi nikkomunika l-ideat tiegħi u nippreżenta l-opinjonijiet tiegħi f'diskusjonijiet maħsuba u infurmati u fi proċessi tat-teħid ta' deċiżjonijiet.
- Kapaċi nassessja b'mod kritiku proċessi ta' bidla fis-soċjetà u nipprevedi dinja aktar ekwitabbi u sostenibbi.
- Kapaċi nidentifika l-prioritajiet u nevalwa l-konseguenzi possibbi ta' deċiżjonijiet u azzjonijiet differenti.
- Kapaċi nikkollabora ma' persuni li għandhom perspektivi differenti fuq dilemmi, kwistjonijiet, tensjonijiet u kunflitti minn dixxiplini/postijet/kulturi/ġenerazzjonijiet differenti.
- Kapaċi nuża l-ambjent naturali, soċjali u mibni ta' madwari bħala kuntest u sors ta' tagħlim.
- Kapaċi ninvolvi lili nnifsi u lill-oħrajn fi kwistjonijiet tad-dinja reali biex nagħmel differenza pozittiva.

Nitgħallem Inkun Jien

- Jiena persuna li nirrorletti b'mod kritiku u kapaċi nevalwa deċiżjonijiet, għażiex u azzjonijiet.
- Jiena responsabbi għall-azzjonijiet tiegħi u kapaċi nantiċipa, naddatta u niffaċċja l-bidla.
- Kapaċi nirrorletti fuq il-konseguenzi tal-azzjonijiet tiegħi fuq ġenerazzjonijiet preżenti u futuri.
- Jiena sensitiv/a għad-dixxiplini u l-perspektivi divergenti, kulturi u gruppi ta' minoritajiet, inkluż l-għarfien indiġenu u opinjonijiet globali mingħajr preġudizzji u prekunċetti.
- Jiena mmotivat/a nagħti kontribut pozittiv lil persuni oħra u l-ambjent soċjali u naturali tagħhom, lokalment u globalment.
- Jiena kapaċi nieħu azzjoni kkunsidrata b'mod kreattiv u innovattiv u nisfida suppożizzjonijiet sottostanti għal prattiki mhux sostenibbi.

Nitgħallem Ngħix ma' Haddieħor

- Kapaċi ngħix f'armonija miegħi nnifsi, mal-oħrajn u mad-dinja naturali fuq firxa ta' livelli minn lokali sa globali.
- Jiena nirrispetta u ngħoż id-diversità u nisfida l-inġustizzja soċjali.
- Jiena għandi perspettiva orjentata lejn il-futur għal kif ngħix bħala cittadin tad-dinja.
- Jiena ninvolvi lili nnifsi attivament ma' gruppi differenti matul ġenerazzjonijiet, kulturi, postijet u dixxiplini.
- Kapaċi nipparteċċipa b'mod attiv fi proċessi u ninkoraġġixxi negozjati għal futuri sostenibbi alternattivi.
- Jiena ngħin lil haddieħor jiċċara opinjonijiet globali differenti permezz tad-djalogu u nirrikonoxxi li jeżistu ofqsa alternattivi.
- Kapaċi nisfida prattiki mhux sostenibbi matul is-sistemi edukattivi, inkluż fuq livell istituzzjonali.

Nitgħallem kif Nitgħallem u t-Tagħlim Koperattiv

L-ġhanijiet ta' Nitgħallem biex Nitgħallem huma biex l-istudenti:

- Jiffokaw fuq il-proċessi tat-tagħlim kif ukoll il-prestazzjoni finali.
- Ikollhom kunċett qawwi tat-tagħlim ibbażat fuq konvīnżjoni personali biex jimmaniġġjaw it-tagħlim tagħhom stess.
- Jiksbu firxa wiesgħa ta' strategiji għat-tagħlim.
- Jiżviluppaw strategiji biex jippjanaw, jimmonitorjaw u jirrevedu t-tagħlim tagħhom stess.
- Isiru kompetenti fl-awtoassessjar.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett:

It-Tagħlim Soċjali

- Kapaċi napprezza diversi opinjonijiet u personalitajiet.
- Niddiskuti l-opinjonijiet tiegħi mal-oħrajn b'kunfidenza.
- Kapaċi niddiskuti l-ideat tal-oħrajn u nikkummenta fuq l-opinjonijiet tagħhom b'kunfidenza.
- Kapaċi nsegw i-diskussionijiet fi gruppi u nikkollabora u nagħmel sommarju ta' dak li qed jintqal jew isir.
- Kapaċi nikkollabora ma' studenti oħra bħala parti mit-tagħlim tiegħi.
- Kapaċi nitgħallem billi niddisinja prodotti mal-oħrajn.
- Jiena nfitteż u lest nilqa' gwida u appoġġ mill-pari u l-adulti.
- Kapaċi nitkellem mal-oħrajn fuq it-tagħlim.
- Kapaċi nisma' lill-oħrajn jitkellmu fuq it-tagħlim.
- Kapaċi niddiskuti għadd ta' suġġetti u strategiji ta' tagħlim mal-pari.
- Kapaċi niddibatti u nappoġġja l-argumenti tiegħi mingħajr ma niġġudika u waqt li nempatizza mal-oħrajn.
- Kapaċi nitgħallem dwar il-bżonnijiet tiegħi biex nagħmel deċiżjonijiet tajbin.

It-Tagħlim Personali

- Kapaċi nidentifika l-appoġġ u r-riżorsi li neħtieg għat-tagħlim.
- Jiena konxju/konxja mill-mod ta' tagħlim preferut tiegħi u kapaċi nuża dan biex nippjana t-tagħlim tiegħi stess.
- Kapaċi nimmaniġġja l-għanijiet u l-ħin tiegħi b'mod effettiv fit-tagħlim.
- Inħossni kompetenti fl-immaniġġjar tat-tagħlim tiegħi.
- Jiena nilqa' rispons mingħand ħaddieħor u kapaċi nikkonsidrah għat-titħbi personali tiegħi.
- Kapaċi norganizza lili nnifs billegħi espliċitament inbiddel is-suppożizzjonijiet tiegħi matul iż-żmien.
- Kapaċi nseġwi l-interessi tiegħi billi dan jaġħi nirrifletti fuq 'min jien'.
- Kuntent/a li rnexxieli nagħmel biċċiet tax-xogħol diffiċli.
- Nemmen li l-isfor iwassal għas-suċċess.
- Kapaċi nirrifletti fuq l-iż-żbalji tiegħi u nitgħallem minnhom.

It-Tagħlim Konjittiv

- Kapaċi niftakar billi nagħraf u nsib l-informazzjoni.
- Kapaċi norbot informazzjoni ġidha mal-ġħarfien eżistenti tiegħi.
- Kapaċi nanalizza informazzjoni li neltaqqa' magħha.
- Kapaċi nevalwa l-ġħarfien f'termini tal-ġħanijiet tat-tagħlim u l-mod preferut ta' tagħlim tiegħi.
- Kapaċi nsolvi problemi waħdi u f'kollaborazzjoni mal-oħrajn.

- Kapaċi nassessja lili nnifs i għaliex dan jgħinni nifhem dak li naf u min jien.
- Kapaċi nassessja lili nnifs u nkompli niżviluppa l-ideat tiegħi.
- Kapaċi nassessja l-pari tiegħi biex inqabbel dak li naf ma' dak li jaf ħaddieħor, nikseb l-għarfien ta' mudelli mentali li għandu ħaddieħor ta' kuncett partikolari u kif dawn il-mudelli mentali jevolvu biex iwasslu għall-fehim.
- Kapaċi niffoka fuq is-suġġett ewljeni u nagħmel sommarju tal-punti importanti.
- Kapaċi napplika l-għarfien u l-fehim tiegħi f'kuntesi differenti.
- Kapaċi nimmaniġġja l-ħiliet tiegħi, inkluż il-ħiliet fil-litteriżmu u fl-ġħadd.
- Jiena nifhem li t-tagħlim jinvolvi proċessi differenti.

It-Tagħlim Kreattiv

- Kapaċi nieħu inizjattiva fl-iddisinjar ta' prodotti ġodda.
- Kapaċi naħseb fuq modi ġodda ta' kif nagħmel użu tajjeb mill-oġġetti.
- Kapaċi nuża l-immaġinazzjoni u l-kreattività tiegħi.
- Nippreferi nagħmel xogħol aktar ta' sfida milli nibqa' nagħmel xogħol ħafif.
- Kapaċi niffaċċċja esperjenzi ġodda ta' sfida u nitgħallem minnhom.
- Kapaċi nitgħallem billi nesplora attivitajiet, esperjenzi tal-ħajja u l-ambjent fiziku.
- Kapaċi ninvolvi ruħi f'logħob mhux ippjanat u spontanju.
- Kapaċi ninvolvi ruħi f'logħob ippjanat u bi skop.
- Nifhem li kapaċi nitjieb u nitgħallem u jekk neħel kapaċi nara x'inhuma d-diffikultajiet tiegħi, insolvi l-problemi tiegħi u nimxi 'l quddiem.

Il-Litteriżmu

Wieħed mill-aktar aspetti importanti tal-litteriżmu f' Malta huwa l-implikazzjoni li persuna litterata tkun midħla tal-Malti u l-Ingliz. Fattur essenzjali biex niżguraw li Malta tibqa' pappiż bilingwali huwa li niżguraw li l-istudenti tagħha jiżviluppaw kompetenzi ugħwali fil-qari, il-kitba, is-smigħ u l-fehim fiż-żewġ lingwi uffiċċiali mis-snin bikrin tagħhom, preferibbilment mill-kindergarten. Fattur ieħor huwa li niżguraw li l-istudenti jiżviluppaw il-ħila li jaqilbu mill-Malti għall-Ingliż (jew vice versa) skont il-bżonn tal-mument. Li niksbu litteriżmu bilingwali fl-edukazzjoni tagħna tifisser li ż-żgħażagħ tagħna jħossuhom komdi u kufidenti jużaw iż-żewġ lingwi.

L-iżvilupp tal-litteriżmu ser ikun jeħtieg approċċ mill-iskola kollha li jkun rifless b'mod ċar fil-politiki tal-iskola fejn ikun hemm sforz konxju biex tkun promossa komunità għal-litteriżmu matul il-kurrikulu kollu. Il-litteriżmu għat-tagħlim hu parti intrinsika mill-ħajja skolastika, u d-dominju ta' kull suġġett jista' jservi bħala kuntest li fih l-iżvilupp tal-ħiliet tal-litteriżmu jistgħu jissaħħu. Barra minn hekk, l-iskejjel għandhom jistinkaw għal ambjent għani fil-litteriżmu billi jużaw it-teknoloġija bħala pjattaforma.

Ir-relevanza tal-qari bil-vuċi u l-preżentazzjoni ta' ideat lil udjenza u l-opportunitajiet għal lingwaġġ kunteżwalizzat u r-reċtar (drama) għandhom ikunu identifikati b'mod ċar bħala komponenti tal-litteriżmu mitkellem matul il-kurrikulu. L-enfasi fuq l-importanza tat-taħdit huwa essenzjali biex ninkoraġġixxu kulturi u komunitajiet li jitgħallmu b'mod attiv.

Fir-rigward tal-qari, l-aspett divertenti u interattiv huwa importanti ħafna; l-għan tal-qari inizjalment għandu jkun għad-divertiment/interess u l-komunikazzjoni. Il-valur tad-divertiment fil-qari, li huwa marbut mill-vičin mal-attitudni u d-dispozizzjoni tal-lingwa, huwa kruċjali speċjalment fis-Snini Bikrin. Imbagħad isegwi l-ħsieb kritiku u kreattiv, fejn l-istudent dejjem aktar jieħu kontroll tat-testi f'dominji differenti u jikseb aktar għarfien.

Il-kisbiet mit-tagħlim tas-suġġett:

Is-smigħ u t-taħdit

- Kapaċi nitkellem f'firxa ta' sitwazzjonijiet, kemm formali u informali, inqabbel ir-registro u l-lingwaġġ mas-sitwazzjoni u l-udjenza.
- Kapaċi nisma' u nifhem tajjeb test mitkellem u nwieġeb jew napplika l-informazzjoni b'mod addattat b'kummenti u/jew mistoqsijiet.
- Kapaċi nuża lingwaġġ biex nippreżenta l-ħsieb tiegħi b'mod loġiku u ċar u kapaċi nitkellem biex ninvolvi udjenza waqt li nanalizza u nevalwa permezz ta' approċċ miftuħ.
- Kapaċi nuża l-lingwa mitkellma biex naqsam l-ideat tiegħi b'mod kollaborattiv, napprezza l-elementi soċċjali ta' konverżazzjoni bħal nistenna sakemm imissni u nisma' dak li għandu xi jgħid ħaddieħor.

Lingwaġġ espressiv

- Kapaċi nuża lingwaġġ espressiv biex niżviluppa l-ħsibijiet tiegħi, billi nuża kliem biex nesplora, niċċara u nikkonferma ideat.
- Kapaċi nuża lingwaġġ espressiv biex niżviluppa l-ħsibijiet tiegħi u l-ħsibijiet ta' ħaddieħor billi nikkontribwixxi għad-diskors esplorattiv tal-pari tiegħi u d-djalogu tal-ghalliema tiegħi.
- Kapaċi nuża lingwaġġ espressiv biex norganizza u nipprattika ideat, argumenti u strutturi tal-lingwa biex nissintetizza u nevalwa qabel nikteb u waqt l-editjar.

II-qari u I-fehim

- Kapaċi niddeċifra l-kitba b'mod effettiv u b'success nistabbilixxi r-rabta multisensorjali u l-fenomenu tal-għarfien bejn grafema u fonema.
- Kapaċi naqra test b'mod mexxej u nifhem x'hemm miktub, nikseb għarfien u nieħu gost fil-process.
- Kapaċi nagħżel testi reali, virtwali u multimedjali għad-divertiment u biex inżomm ruhi infurmat/a, nibni tifsira mit-test billi nuża kliem u informazzjoni viżiva jew bl-awdjo biex nikkonferma, nikkumplementa jew inbiddel dak li digà naf filwaqt li nwarrab dak li huwa superfluu.
- Kapaċi nħares lejn testi bi skop: Jiena konxju/konxa minn dak li nittama li nikseb minnhom u kapaċi nuża mezzi ta' rkupru, verifikasi u links biex insegwı temi jew ideat permezz ta' għadd ta' mezzi, inkluż testi assistiti mit-teknoloġija.
- Kapaċi nagħżel testi addattati għall-finijiet tiegħi, billi nikkunsidra l-qarrejja u l-provenjenza impliċita kif ukoll is-suġġett u l-format.
- Kapaċi nidentifika u nsegwi konvenzjonijiet tal-qari tas-suġġetti akkademici tiegħi, rigward il-post u l-iskop tat-testi tal-qari fit-tagħlim u nistaqsi jew naċċetta l-awtorità ta' dawn it-testi.

II-kitba

- Nista' nuża dak li qrajt, dak li għamilt u dak li ħassejt id-dar, l-iskola u waqt il-logħob fil-kitba tiegħi.
- Kapaċi nwassal il-ħsibijiet tiegħi b'mod qawwi u elokwenti permezz tat-taħdit u l-kitba.
- Kapaċi nagħżel lingwaġġ, regiżtru, ġeneru u midjum addattati għat-testi li nikteb.
- Kapaċi nuża l-kitba f'manuskritti (bil-miktub) kif ukoll f'forma digħi biex ninforma, nipperswadi u nagħti divertiment lill-oħrajn.
- Kapaċi nuża l-kitba biex nikkunsidra ideat u nirrifletti fuq u nikkonsolida l-ħsieb u t-tagħlim tiegħi stess. Kapaċi nsegwi konvenzjonijiet bil-miktub ta' ġeneri u suġġetti li qed nistudja.

II-preċiżjoni

- Kapaċi nikteb b'mod preċiż billi nuża konvenzjonijiet u regoli tal-lingwa bħal dawk stabbiliti minn Standard English / Il-Kunsill Nazzjonali tal-Ilsien Malti / l-Akkademja tal-Malti.
- Kapaċi nuża l-għarfien tiegħi tal-morfologija kif ukoll l-għarfien fonologiku tiegħi u l-memorja viżiva biex nippolla nispelli kliem mhux familjari u nagħraf kliem ortografikament hażin.
- Kapaċi nuża firxa wiesgħha ta' punteggjatura biex il-qarrejja jkunu jistgħu jifhmu čar dak li qed ngħid.

L-ippjanar u r-riflessjoni

- Kapaċi nippjana x-xogħol bil-miktub tiegħi u naħseb fuq dak li nixtieq nikkomunika qabel nibda nikteb.
- Kapaċi nifhem il-bżonn ta' abbozzar; kapaċi neditja u nagħmel il-qari tal-provi tax-xogħol tiegħi u nhalli biżżejjed żmien biex intemm biċċa xogħol.
- Kapaċi nirrifletti fuq il-kitba tiegħi u naħseb fuq kif nitgħallem l-aħjar.

Learning Outcomes Framework

Dan id-dokument jagħmel parti mill-Proġett ESF1.228 bl-isem 'id-Disinn tal-Qafas tal-Kisbiet mit-Tagħlim, marbut mal-programmi ta' Tagħlim u Assessjar b'rabta mat-Taħriġ' implejantat fil-Programm Operattiv II – Politika ta' Koeżjoni 2007-2013, parzialment iffinanzjat mill-Fond Soċċali Ewropew tal-Unjoni Ewropea bir-rata ta' ko-finanzjament: 85% Fondi tal-UE; 15% Fondi Nazzjonali.

© Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni 2015

Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni,
Ministeru għall-Edukazzjoni u x-Xogħol,
Triq I-Assedju I-Kbir, il-Furjana VLT 2000
Malta

Pubblikatur: Direttorat għall-Kwalità u l-Istandardizzazzjoni fl-Edukazzjoni

www.schoolslearningoutcomes.edu.mt

Programm Operattiv II - Politika ta' Koeżjoni 2007-2013
Insahhu Hilitna għall-Aktar Impjiegi u Kwalità ta' Hajja Ahjar
Proġett parzialment iffinanzjat mill-Unjoni Ewropea
Fond Soċċali Ewropew (FSE)

Rata ta' Ko-finanzjament: 85% Funds UE; 15% Fondi Nazzjonali

Ninvestu fil-futur tiegħek